

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0240

Sprawozdanie w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania (2018/2121(INI))

(2021/C 108/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 4 i 13 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 107, 108, 113, 115 i 116 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją decyzję z 1 marca 2018 r. w sprawie powołania Komisji Specjalnej ds. Przestępstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (TAX3) i określając jej kompetencje, skład liczbowy i długość kadencji ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję komisji TAXE z 25 listopada 2015 r. ⁽²⁾ oraz rezolucję komisji TAX2 z 6 lipca 2016 r. ⁽³⁾ w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 grudnia 2015 r. z zaleceniami dla Komisji dotyczącymi wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wyniki prac komisji śledczej ds. prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, przekazane Radzie i Komisji 13 grudnia 2017 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając działania Komisji w następstwie wyżej wymienionych rezolucji Parlamentu ⁽⁶⁾,
- uwzględniając liczne informacje ujawniane przez dziennikarzy śledczych, takie jak LuxLeaks, dokumenty panamskie, dokumenty z rajów podatkowych, a ostatnio afery cum-ex, a także przypadki prania pieniędzy, w które zamieszane były w szczególności banki w Danii, Estonii, Niemczech, na Łotwie, w Holandii i Zjednoczonym Królestwie,
- uwzględniając swoją rezolucję z 29 listopada 2018 r. w sprawie afery cum-ex: przestępstwa finansowego i luk w obowiązujących ramach prawnych ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie powołania Komisji Specjalnej ds. Przestępstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (TAX3): kompetencje, skład liczbowy i długość kadencji, Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0048.

⁽²⁾ Rezolucja z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 51.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 79.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 74.

⁽⁵⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽⁶⁾ Wspólne działanie następcze z 16 marca 2016 r. w odniesieniu do rezolucji w sprawie wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii oraz rezolucji TAXE 1, działanie następcze z 16 listopada 2016 r. w odniesieniu do rezolucji TAXE 2 oraz działanie następcze z kwietnia 2018 r. w odniesieniu do rezolucji PANA.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0475.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z 19 kwietnia 2018 r. w sprawie ochrony dziennikarzy śledczych w Europie: przypadek słowackiego dziennikarza Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej ⁽¹⁾,
- uwzględniając badania przygotowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego pt. „Citizenship by investment (CBI) and residency by investment (RBI) schemes in the EU: state of play, issues and impacts” [Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i prawa pobytu w zamian za inwestycje (RBI) w UE: stan rzeczy, problematyka i skutki], „Money laundering and tax evasion risks in free ports and customs warehouses” [Zagrożenie praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania w wolnych portach i składach celnych] oraz „An overview of shell companies in the European Union” [Zarys problemu firm przykrywek w Unii Europejskiej] ⁽²⁾,
- uwzględniając badanie pt. „VAT fraud: economic impact, challenges and policy issues” [Oszustwa związane z VAT: skutki gospodarcze, wyzwania i kwestie polityczne] ⁽³⁾, badanie pt. „Cryptocurrencies and blockchain – Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion” [Kryptowaluty i blockchain – kontekst prawny oraz związek z przestępczością finansową i uchylaniem się od opodatkowania] oraz badanie pt. „Impact of Digitalisation on International Tax Matters” [Wpływ cyfryzacji na międzynarodowe kwestie podatkowe] ⁽⁴⁾,
- uwzględniając badania Komisji dotyczące wskaźników agresywnego planowania podatkowego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając materiał dowodowy zgromadzony przez komisję TAX3 podczas 34 wysłuchań z udziałem ekspertów, wymian opinii z komisarzami i ministrami oraz podczas wyjazdów do Waszyngtonu, Rygi, na wyspę Man, do Estonii i Danii,
- uwzględniając zmodernizowane, solidniejsze ramy opodatkowania osób prawnych wprowadzone podczas bieżącej kadencji parlamentarnej, w szczególności dyrektywy w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania (ATAD I ⁽⁶⁾ i ATAD II ⁽⁷⁾) oraz przeglądy dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (DAC) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0183.

⁽²⁾ Scherrer A. i Thirion E., Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU, EPRS, PE 627.128, Parlament Europejski, październik 2018 r.; Korver R., Money laundering and tax evasion risks in free ports, EPRS, PE 627.114, Parlament Europejski, październik 2018 r. oraz Kiendl Kristo I. i Thirion E., An overview of shell companies in the European Union, EPRS, PE 627.129, Parlament Europejski, październik 2018 r.

⁽³⁾ Lamensch M. i Ceci, E., VAT fraud: Economic impact, challenges and policy issues, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Houben R. i Snyers A., Cryptocurrencies and blockchain, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 5 lipca 2018 r. oraz Hadzhiwewa E., Impact of Digitalisation on International Tax Matters, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 lutego 2019 r.

⁽⁵⁾ „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report” [Badanie struktur agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper No 61, 27 stycznia 2016 r.), „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates” [Wpływ planowania podatkowego na przyszłościowe efektywne stawki podatkowe] (Taxation paper No 64, 25 października 2016 r.) oraz badanie „Aggressive tax planning indicators – Final Report” [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 71, 7 marca 2018 r.).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, Dz.U. L 193 z 19.7.2016, s. 1.

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich, Dz.U. L 144 z 7.6.2017, s. 1.

⁽⁸⁾ Odnoszące się odpowiednio do automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (dyrektywa Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, Dz.U. L 332 z 18.12.2015, s. 1, DAC3), wymiany między organami podatkowymi sprawozdań według krajów (dyrektywa Rady (UE) 2016/881 z dnia 25 maja 2016 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, Dz.U. L 146 z 3.6.2016, s. 8, DAC4), dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, własności rzeczywistej oraz procedur należytej staranności wobec klienta (dyrektywa Rady (UE) 2016/2258 z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w odniesieniu do dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, Dz.U. L 342 z 16.12.2016, s. 1, DAC5), obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1, DAC6).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając wnioski Komisji oczekujące na przyjęcie, w szczególności w sprawie CC(C)TB ⁽¹⁾, pakiet dotyczący opodatkowania gospodarki cyfrowej ⁽²⁾ i wniosek w sprawie publicznej sprawozdawczości według krajów (CBCR) ⁽³⁾, a także stanowisko Parlamentu w sprawie tych wniosków,
- uwzględniając rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich z 1 grudnia 1997 r. w sprawie Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) oraz regularne sprawozdania przedkładane Radzie ECOFIN przez tę grupę,
- uwzględniając unijny wykaz jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych przyjęty 5 grudnia 2017 r. i zmieniony na podstawie ustaleń poczynionych w toku bieżącego monitorowania zobowiązań państw trzecich,
- uwzględniając komunikat Komisji z 21 marca 2018 r. w sprawie nowych wymagań przeciwko unikaniu opodatkowania w prawodawstwie UE regulującym w szczególności operacje finansowe i inwestycyjne (C(2018)1756),
- uwzględniając trwającą modernizację ram prawnych VAT, w szczególności docelowy system VAT,
- uwzględniając swoją rezolucję z 24 listopada 2016 r. pt. „W kierunku ostatecznego systemu VAT i zwalczania oszustw związanych z VAT” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając niedawno przyjęte nowe unijne ramy prawne przeciwdziałania praniu pieniędzy, w szczególności po przyjęciu czwartego (AMLD4) ⁽⁵⁾ i piątego (AMLD5) ⁽⁶⁾ przeglądu dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy,
- uwzględniając postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przez Komisję przeciwko 28 państwom członkowskim, które nie dokonały należytej transpozycji dyrektywy AMLD4 do prawa krajowego,
- uwzględniając plan działania Komisji z 2 lutego 2016 r. na rzecz skutecznego zwalczania finansowania terroryzmu (COM(2016)0050) ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 12 września 2018 r. pt. „Wzmocnienie unijnych ram dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi oraz nadzoru nad tymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy” (COM(2018)0645),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie pilnej potrzeby stworzenia unijnej czarnej listy państw trzecich zgodnie z dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Wniosek z dnia 25 października 2016 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB), COM(2016)0685 oraz wniosek z dnia 25 października 2016 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), COM(2016)0683.

⁽²⁾ Na pakiet składają się: komunikat Komisji z dnia 21 marca 2018 r. pt. „Czas ustanowić nowoczesne, sprawiedliwe i skuteczne normy opodatkowania gospodarki cyfrowej” (COM(2018)0146), wniosek z dnia 21 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Rady ustanawiającej przepisy dotyczące opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca (COM(2018)0147), wniosek z dnia 21 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych (COM(2018)0148) oraz zalecenie Komisji z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca (C(2018)1650).

⁽³⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 kwietnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały (COM(2016)0198).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 107.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE, Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE, Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43.

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji z dnia 2 lutego 2016 r. do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie planu działania na rzecz skutecznego zwalczania finansowania terroryzmu, COM(2016)0050.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0216.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając zestawienie i analizę luk z 15 grudnia 2016 r. przygotowane przez platformę jednostek analityki finansowej Unii Europejskiej (platformę FIU UE), dotyczące uprawnień FIU UE oraz przeszkód w pozyskiwaniu i wymianie informacji, oraz dokument roboczy służb Komisji z 26 czerwca 2017 r. w sprawie usprawnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej UE (SWD(2017)0275),
- uwzględniając zalecenie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) i Komisji z 11 lipca 2018 r. dla maltańskiej jednostki analityki finansowej (FIAU) na temat działań niezbędnych do zapewnienia zgodności z dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- uwzględniając pismo z 7 grudnia 2018 r. przesłane przez przewodniczącego komisji TAX3 do stałego przedstawiciela Malty przy UE Daniela Azzopardiego z prośbą o udzielenie wyjaśnień dotyczących przedsiębiorstwa 17 Black,
- uwzględniając postępowania w sprawie pomocy państwa i decyzje Komisji ⁽¹⁾,
- uwzględniając wniosek z 23 kwietnia 2018 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii (COM(2018)0218),
- uwzględniając projekt Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej;
- uwzględniając deklarację polityczną określającą ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem;
- uwzględniając rezultaty różnych szczytów G-7, G-8 i G-20 poświęconych międzynarodowym kwestiom podatkowym,
- uwzględniając rezolucję w sprawie programu działań z Addis Abeby przyjętą 27 lipca 2015 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ,
- uwzględniając sprawozdanie grupy wysokiego szczebla ds. nielegalnych przepływów finansowych z Afryki, przygotowane na wspólny wniosek ministerstw finansów, planowania i rozwoju gospodarczego podczas konferencji Komisji Unii Afrykańskiej / oengetowskiej Komisji Gospodarczej ds. Afryki (ECA);
- uwzględniając komunikat Komisji z 28 stycznia 2016 r. w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania (COM(2016)0024), w którym Komisja zaapelowała również do UE, aby „świeciła przykładem”,
- uwzględniając swoje rezolucje z 8 lipca 2015 r. w sprawie unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania jako wyzwań dla zarządzania, ochrony socjalnej i rozwoju w krajach rozwijających się ⁽²⁾ oraz z 15 stycznia 2019 r. w sprawie równouprawnienia płci w kontekście polityki podatkowej w UE ⁽³⁾,
- uwzględniając wynikający z art. 8 ust. 2 europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC) obowiązek stałego przestrzegania przepisów o ochronie prywatności,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 23 stycznia 2019 r. w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej (COM(2019)0012),
- uwzględniając komunikat Komisji z 15 stycznia 2019 r. pt. „W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE” (COM(2019)0008),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 18 października 2017 r. pt. „Partnerstwa UE na rzecz rozwoju i wyzwania związane z międzynarodowymi umowami podatkowymi”,

⁽¹⁾ Dotyczące Fiata, Starbucks oraz interpretacji nadmiernych zysków w belgijskim systemie opodatkowania, a także decyzji o wszczęciu postępowań wobec McDonald's, Apple i Amazon w sprawach dotyczących pomocy państwa.

⁽²⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 59.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0014.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Specjalnej ds. Przepęstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (A8-0170/2019),

1. Ogólne wprowadzenie – tło problemu

1.1. Zmiany

1. twierdzi, że obowiązujące przepisy podatkowe często nie mogą nadążyć za coraz szybciej rozwijającą się gospodarką; przypomina, że aktualnie obowiązujące międzynarodowe i krajowe przepisy podatkowe zostały w większości sformułowane na początku XX wieku; twierdzi, że istnieje pilna i stała potrzeba reformowania tych przepisów, aby dostosować międzynarodowe, unijne i krajowe systemy podatkowe do nowych wyzwań gospodarczych, społecznych i technologicznych XXI wieku; zwraca uwagę na powszechnie panujący pogląd, że obecne systemy podatkowe i metody rachunkowości nie są przygotowane, by nadążyć za postępem oraz zapewnić, by wszyscy uczestnicy rynku płacili sprawiedliwą część podatków;
2. podkreśla, że Parlament Europejski wniósł istotny wkład w walkę z przestępczością finansową, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania, które zostały ujawnione między innymi w sprawach LuxLeaks, dokumentach panamskich, dokumentach z rajów podatkowych, Football Leaks, Bahamas Leaks i cum-ex, zwłaszcza dzięki pracy komisji specjalnych TAXE, TAX2 ⁽¹⁾ i TAX3, komisji śledczej PANA oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON);
3. wyraża zadowolenie, że podczas obecnej kadencji Komisja przedłożyła 26 wniosków ustawodawczych mających wyeliminować niektóre luki prawne, zwiększyć skuteczność walki z przestępczością finansową i agresywnym planowaniem podatkowym, a także poprawić skuteczność poboru i sprawiedliwość wymiaru podatków; głęboko ubolewa nad brakiem postępów w Radzie w zakresie ważnych inicjatyw dotyczących reformy podatku od osób prawnych, które dotąd nie zostały sfinalizowane z powodu braku prawdziwej woli politycznej; apeluje o szybkie przyjęcie inicjatyw UE, które dotąd nie zostały sfinalizowane, oraz o uważne monitorowanie przebiegu wdrażania, aby zapewnić skuteczność i prawidłowe egzekwowanie, nadążając za wielokierunkowością oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania;
4. przypomina, że jurysdykcja podatkowa obejmuje jedynie kwestie podatkowe związane z jej terytorium, podczas gdy przepływy gospodarcze i niektórzy podatnicy, tacy jak przedsiębiorstwa wielonarodowe i zamożni klienci indywidualni, działają w skali ogólnoświatowej;
5. podkreśla, że definiowanie podstaw opodatkowania wymaga posiadania pełnego obrazu sytuacji podatników, w tym tych komponentów, które znajdują się poza daną jurysdykcją podatkową, oraz określenia, który komponent odnosi się do której jurysdykcji; zauważa, że wymaga to również, aby takie podstawy opodatkowania były rozdzielane między jurysdykcje podatkowe w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania i podwójnego nieopodatkowania; potwierdza, że priorytetem powinno być wyeliminowanie podwójnego nieopodatkowania, jak również dopilnowanie, aby kwestia podwójnego opodatkowania została rozwiązana;
6. uważa, że wszystkie instytucje UE, a także państwa członkowskie muszą podjąć wysiłki, aby wyjaśnić obywatelom prace prowadzone w dziedzinie podatków oraz działania podejmowane w celu rozwiązania istniejących problemów i zlikwidowania luk; uważa, że UE musi przyjąć szeroką strategię, zgodnie z którą UE będzie wspierać, w ramach odpowiednich strategii politycznych, państwa członkowskie w przechodzeniu od ich obecnych szkodliwych systemów podatkowych do systemu podatkowego zgodnego z ramami prawnymi UE i duchem traktatów UE;
7. zauważa, że przepływy ekonomiczne ⁽²⁾ i możliwości zmiany rezydencji podatkowej znacznie się zwiększyły; ostrzega, że niektóre nowe zjawiska ⁽³⁾ są z natury nieprzejrzyste lub ułatwiają utrzymanie nieprzejrzystości, umożliwiając oszustom podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, agresywne planowanie podatkowe i pranie pieniędzy;

⁽¹⁾ Zgodnie z wewnętrznymi przepisami Parlamentu skrócone nazwy komisji mogą zawierać maksymalnie cztery litery, w związku z czym były komisje tymczasowe ds. opodatkowania określane są TAXE, TAX2, PANA i TAX3. Należy jednak zauważyć, że mandat dotyczący „powołania Komisji Specjalnej ds. Interpretacji Prawa Podatkowego i Innych Środków o Podobnym Charakterze lub Skutkach” odnosi się wyłącznie do TAXE2.

⁽²⁾ Takie jak finansjalizacja.

⁽³⁾ Na przykład korzystanie z programów komputerowych do automatycznego pobierania gotówki z elektronicznych kas lub systemów w punktach sprzedaży („zapping”), rosnące wykorzystanie podmiotów trzecich do zarządzania płacami, umożliwiające oszustom wyprowadzanie wymaganych przepisami podatków.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

8. ubolewa nad faktem, że niektóre państwa członkowskie konfiskują podstawę opodatkowania innych państw członkowskich, przyciągając zyski generowane gdzie indziej, co pozwala przedsiębiorstwom na sztuczne obniżanie ich podstawy opodatkowania; wskazuje, że ta praktyka nie tylko szkodzi zasadzie solidarności UE, ale również powoduje redystrybucję bogactwa do przedsiębiorstw wielonarodowych i ich udziałowców kosztem obywateli UE; popiera ważne prace kadry akademickiej i dziennikarzy, którzy pomagają rzucić światło na te praktyki;

1.2. Cel opodatkowania oraz wpływ oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, szkodliwych praktyk podatkowych i prania pieniędzy na społeczeństwa europejskie

9. uważa, że sprawiedliwe opodatkowanie i zdecydowane zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu sprawiedliwego społeczeństwa i silnej gospodarki, broniąc jednocześnie umowy społecznej i praworządności; zauważa, że sprawiedliwy i skuteczny system podatkowy ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu nierówności, nie tylko przez finansowanie wydatków publicznych na wspieranie mobilności społecznej, ale również przez zmniejszanie nierówności w dochodach; podkreśla, że polityka podatkowa może mieć duży wpływ na decyzje dotyczące zatrudnienia, poziom inwestycji i gotowość przedsiębiorstw do ekspansji;

10. podkreśla, że najpilniejszym priorytetem jest zmniejszenie luki podatkowej wynikającej z oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy oraz ich wpływu na budżety krajowe i budżet unijny, aby zapewnić wszystkim podatnikom równe warunki działania i sprawiedliwość podatkową, przeciwdziałać wzrostowi nierówności i zwiększyć zaufanie do demokratycznego kształtowania polityki przez zagwarantowanie, że oszuści nie będą mieli konkurencyjnej przewagi podatkowej w stosunku do uczciwych podatników;

11. podkreśla, że wspólne wysiłki na szczeblu unijnym i krajowym mają zasadnicze znaczenie dla ochrony budżetu UE i budżetów krajowych przed stratami wynikającymi z niezapłaconych podatków; zauważa, że tylko dzięki pobieranym w pełni i skutecznie dochodom podatkowym państwa mogą zapewnić między innymi wysokiej jakości usługi publiczne, w tym przystępną cenowo edukację, opiekę zdrowotną i mieszkania, bezpieczeństwo, kontrolę przestępczości i reagowanie kryzysowe, zabezpieczenie społeczne i opiekę społeczną, egzekwowanie norm pracowniczych i środowiskowych, przeciwdziałanie zmianie klimatu, promowanie równouprawnienia płci, transport publiczny i podstawową infrastrukturę w celu wspierania rozwoju zrównoważonego pod względem społecznym i, w razie konieczności, jego stabilizacji, aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju;

12. uważa, że niedawne zmiany opodatkowania i poboru podatków, które spowodowały przesunięcie ciężaru podatkowego z majątku na dochody, z dochodów kapitałowych na dochody z pracy i konsumpcję, z przedsiębiorstw wielonarodowych na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) oraz z sektora finansowego na gospodarkę realną, miały nieproporcjonalny wpływ na kobiety i osoby o niskich dochodach, które zazwyczaj polegają w większym stopniu na dochodach z pracy i wydają większą część dochodów na konsumpcję⁽¹⁾; zauważa, że wyższe wskaźniki uchylania się od opodatkowania odnotowuje się wśród najbogatszych⁽²⁾; wzywa Komisję, aby we wnioskach ustawodawczych w dziedzinie opodatkowania i przeciwdziałania praniu pieniędzy uwzględniała wpływ na rozwój społeczny, w tym równouprawnienie płci i inne wyżej wymienione polityki;

1.3. Ryzyko i korzyści związane z transakcjami gotówkowym

13. podkreśla, że transakcje gotówkowe, mimo płynących z nich korzyści takich jak dostępność i szybkość, nadal wiążą się z wysokim ryzykiem, jeśli chodzi o pranie pieniędzy i uchylanie się od opodatkowania, w tym oszustwa związane z VAT; zauważa, że wiele państw członkowskich już wprowadziło ograniczenia płatności gotówkowych; zauważa również, że choć przepisy w zakresie kontroli środków pieniężnych na granicach zewnętrznych UE zostały zharmonizowane, przepisy w sprawie przepływu środków pieniężnych w obrębie UE obowiązujące w państwach członkowskich różnią się od siebie;

⁽¹⁾ Gunnarsson A., Schratzenstaller M. i Spangenberg U., „Gender equality and taxation in the European Union” [Równość płci a opodatkowanie w Unii Europejskiej], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny C ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, 15 marca 2017 r.; Grown C. i Valodia I (redaktorzy), *Taxation and Gender Equity: A Comparative Analysis of Direct and Indirect Taxes in Developing and Developed Countries* [Opodatkowanie a równouprawnienie płci: analiza porównawcza podatków pośrednich i bezpośrednich w krajach rozwijających się i rozwiniętych], Routledge, 2010 r., s. 32–74, 309–310 oraz 315; Action Aid, *Value-Added Tax (VAT)* [Podatek od wartości dodanej (VAT)], briefing dotyczący progresywnej polityki podatkowej, 2018 r.; oraz Stotsky J. G., *Gender and Its Relevance to Macroeconomic Policy: A Survey* [Płeć i jej znaczenie dla polityki makroekonomicznej: analiza], dokument roboczy MFW, WP/06/233, s. 42.

⁽²⁾ Wysłuchanie 24 stycznia 2018 r. w komisji TAX3 na temat luki podatkowej w UE: zob. wykres 4.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

14. zauważa, że rozdrobnienie i zróżnicowany charakter tych środków potencjalnie mogą zakłócać prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego; wzywa w związku z tym Komisję, aby przygotowała wniosek w sprawie europejskich ograniczeń płatności gotówkowych przy jednoczesnym utrzymaniu środków pieniężnych jako sposobu płatności; zauważa ponadto, że banknoty euro o wysokich nominałach stwarzają większe ryzyko pod względem prania pieniędzy; przyjmuje z zadowoleniem zapowiedź Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z 2016 r. dotyczącą zaprzestania emisji nowych banknotów o nominale 500 EUR (choć będąc w obiegu banknoty pozostają legalnym środkiem płatniczym); wzywa EBC do sporządzenia harmonogramu stopniowego zlikwidowania możliwości używania banknotów o nominale 500 EUR;

1.4. Ocena ilościowa

15. podkreśla, że oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe powodują uszczuplenie zasobów budżetów krajowych i budżetu unijnego⁽¹⁾; przyznaje, że ustalenie wymiaru ilościowego tych strat nie jest proste; zauważa jednak, że zwiększone wymogi w zakresie przejrzystości nie tylko zapewniłyby lepsze dane, lecz również przyczyniłyby się do zmniejszenia nieprzejrzystości;

16. zauważa, że w szeregu ocen próbowano określić ilościowo skalę strat w wyniku oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; przypomina, że żadna z nich sama w sobie nie daje wystarczająco szerokiego obrazu z uwagi na charakter danych lub ich brak; zauważa, że niektóre z ostatnich ocen, prowadzone w oparciu o różne, lecz komplementarne metody, wzajemnie się uzupełniają;

17. zauważa, że choć Komisja dokonuje oszacowania luki w podatku VAT w UE, to dotychczas jedynie piętnaście państw członkowskich przygotowuje krajowe szacunki luki podatkowej; apeluje do każdego państwa członkowskiego, aby pod kierunkiem Komisji przygotowało wszechstronne oszacowanie luki podatkowej, nieograniczające się do VAT i obejmujące ocenę kosztu wszystkich bodźców podatkowych;

18. ponownie wyraża ubolewanie z powodu „braku wiarygodnych i bezstronnych danych statystycznych na temat skali unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania” oraz podkreśla „znaczenie opracowania odpowiedniej, przejrzystej metodologii, dzięki której można będzie oszacować rozmiar tych zjawisk i ich wpływ na finanse publiczne, działalność gospodarczą i inwestycje publiczne państw”⁽²⁾; wskazuje na znaczenie niezależności politycznej i finansowej instytutów statystycznych dla zapewnienia wiarygodności danych statystycznych; apeluje o wystąpienie do Eurostatu o pomoc techniczną w celu gromadzenia kompleksowych i dokładnych statystyk, tak aby zapewnić je w porównywalnym, łatwym do skoordynowania formacie cyfrowym;

19. przypomina w szczególności sporządzoną w 2015 r. empiryczną ocenę skali uszczuplenia rocznych dochodów za sprawą agresywnego planowania podatkowego w kontekście podatku od osób prawnych w UE; zwraca uwagę, że w ocenie wskazano przedział od 50–70 mld EUR (suma strat z tytułu samego przenoszenia zysków, co odpowiada co najmniej 17 % dochodów z tytułu podatku od osób prawnych (CIT) w 2013 r. i 0,4 % PKB) do 160–190 mld EUR (po dodaniu indywidualnych uzgodnień podatkowych głównych korporacji wielonarodowych oraz nieefektywnego poboru);

20. apeluje do Rady i państw członkowskich o nadanie priorytetu – zwłaszcza z pomocą programu Fiscalis – projektom służącym ilościowemu określeniu skali unikania opodatkowania, aby skuteczniej wyeliminować istniejącą lukę podatkową; podkreśla, że Parlament Europejski przyjął⁽³⁾ wzrost środków programu Fiscalis; wzywa państwa członkowskie, aby pod kierownictwem Komisji corocznie dokonywały oszacowania luk podatkowych i podawały wyniki do wiadomości publicznej;

21. odnotowuje, że w dokumencie roboczym MFW⁽⁴⁾ wielkość strat z powodu erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) oraz strat związanych z rajami podatkowymi szacuje się w skali ogólnoświatowej na 600 mld USD rocznie; odnotowuje, że według długoterminowych, przybliżonych szacunków MFW strata wynosi 400 mld USD w krajach OECD (równowartość 1 % ich PKB) oraz 200 mld USD w krajach rozwijających się (równowartość 1,3 % ich PKB);

(1) Ust. 49 stanowiska PE z 14 listopada 2018 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0449.

(2) Zob. ust. 63 zalecenia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

(3) W wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 – stanowisko Parlamentu z myślą o osiągnięciu porozumienia oraz przyjęte 17 stycznia 2019 r. przez Parlament Europejski poprawki do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0039).

(4) Crivelli E., De Mooij R. A. i Keen M., *Base Erosion, Profit Shifting and Developing Countries*, [Erozja bazy podatkowej, przenoszenie zysków i kraje rozwijające się], 2015 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

22. z zadowoleniem przyjmuje niedawne szacunki dotyczące gospodarki nieobserwowalnej – często nazywanej szarą strefą – w badaniu „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej 2017”⁽¹⁾, które podaje szersze określenie uchylania się od opodatkowania; podkreśla, że wartość gospodarki nieobserwowalnej mierzy działalność gospodarczą, której nie można ująć w podstawowych źródłach danych wykorzystywanych do sporządzania rachunków narodowych;

23. podkreśla, że ogółem niemal 40 % zysków korporacji wielonarodowych jest corocznie przenoszonych do rajów podatkowych, przy czym niektóre państwa Unii Europejskiej okazują się głównymi przegranymi przenoszenia zysków, ponieważ 35 % przenoszonych zysków pochodzi z państw UE, a następnie z krajów rozwijających się (30 %) ⁽²⁾; zwraca uwagę, że około 80 % zysków przenoszonych z wielu państw członkowskich UE trafia do kilku innych państw członkowskich UE lub odbywa się za ich pośrednictwem; wskazuje, że korporacje wielonarodowe mogą płacić podatki aż o 30 % niższe niż ich krajowi konkurenci, a agresywne planowanie podatkowe zakłóca konkurencję dla przedsiębiorstw krajowych, w szczególności MŚP;

24. zauważa, że ostatnie szacunki wskazują na kwotę około 825 mld EUR rocznie z tytułu uchylania się od opodatkowania w UE ⁽³⁾;

25. zauważa, że przedsiębiorstwa wielonarodowe, które zostały przesłuchane przez komisję TAX3, sporządzają własne oszacowania efektywnych stawek podatkowych ⁽⁴⁾; zwraca uwagę, że niektórzy eksperci kwestionują te szacunki;

26. wzywa do gromadzenia statystyk dotyczących dużych transakcji w wolnych portach, składach celnych i specjalnych strefach ekonomicznych, a także informacji ujawnianych przez pośredników i signalistów;

1.5 Oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, unikanie opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe

27. przypomina, że walka z uchylaniem się od opodatkowania i oszustwami podatkowymi jest wymierzona w czyny bezprawne, natomiast walka z unikaniem opodatkowania dotyczy sytuacji, w których wykorzystuje się luki prawne lub które z założenia mieszczą się w granicach prawa – chyba że zostaną uznane za nielegalne przez organy podatkowe lub ostatecznie przez sądy – lecz są sprzeczne z jego duchem; apeluje zatem o uproszczenie ram podatkowych;

28. przypomina, że poprawa poboru podatków w krajach UE prawdopodobnie ograniczy przestępczość związaną z uchylaniem się od opodatkowania i następującym po nim praniem pieniędzy;

29. przypomina, że przez agresywne planowanie podatkowe rozumie się tworzenie struktury podatkowej, która ma służyć zmniejszeniu zobowiązań podatkowych przez wykorzystanie niuansów prawnych systemu podatkowego lub arbitrażu między co najmniej dwoma systemami podatkowymi, co jest sprzeczne z duchem prawa;

30. z zadowoleniem przyjmuje odpowiedź Komisji na apele komisji TAXE, TAX2 i PANA o lepszą identyfikację agresywnego planowania podatkowego i szkodliwych praktyk podatkowych;

31. apeluje do Komisji i Rady, aby zaproponowały i przyjęły wszechstronną i szczegółową definicję wskaźników agresywnego planowania podatkowego, na podstawie zarówno cech rozpoznawczych określonych w ramach piątego przeglądu dyrektywy o współpracy administracyjnej (DAC6) ⁽⁵⁾, jak i odpowiednich badań oraz zaleceń Komisji ⁽⁶⁾; podkreśla, że te jasne wskaźniki mogą w razie potrzeby opierać się na normach ustalonych na szczeblu międzynarodowym; apeluje do państw członkowskich o wykorzystanie tych wskaźników jako podstawy do wyeliminowania wszystkich

⁽¹⁾ „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej – badanie z 2017 r.”, ISBN 978-92-79-72282-0.

⁽²⁾ Tørsløv T. R., Wier L. S. i Zucman G., *The missing profits of nations* [Brakujące dochody krajowe], National Bureau of Economic Research, dokument roboczy 24701, 2018 r..

⁽³⁾ Richard Murphy, „The European Tax Gap” [Luka podatkowa w Europie], 2019 – <http://www.taxresearch.org.uk/Documents/EUTaxGapJan19.pdf>

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wyjazdu delegacji do Waszyngtonu D.C.
Pełne sprawozdanie z wysłuchania publicznego w komisji TA X 3 27 listopada 2018 r.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report [Badanie struktur agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 61, 27 stycznia 2016 r.) oraz Tax policies in the EU – 2017 Survey [Polityka podatkowa w UE – przegląd z 2017 r.].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

szkodliwych praktyk podatkowych wynikających z istniejących luk podatkowych; wzywa Komisję i Radę do regularnego aktualizowania tych wskaźników w przypadku pojawienia się nowych ustaleń lub praktyk w zakresie agresywnego planowania podatkowego;

32. zwraca uwagę na podobieństwo między płatnikami podatku od osób prawnych a zamożnymi klientami indywidualnymi, jeśli chodzi o wykorzystywanie struktur korporacyjnych i podobnych struktur, takich jak trusty i lokalizacje offshore, do agresywnego planowania podatkowego; zwraca uwagę na rolę pośredników⁽¹⁾ w tworzeniu takich mechanizmów; przypomina w związku z tym, że w przypadku zamożnych klientów indywidualnych większość ich dochodów pochodzi z zysków kapitałowych, a nie wynagrodzeń;

33. z zadowoleniem przyjmuje ocenę Komisji i uwzględnienie wskaźników agresywnego planowania podatkowego w sprawozdaniach krajowych europejskiego semestru 2018 r.; apeluje, by taka ocena stała się regularnym elementem w celu zapewnienia równych warunków działania na unijnym rynku wewnętrznym, a w dłuższej perspektywie większej stabilności dochodów publicznych; zwraca się do Komisji, aby zadbała o jasne działania następcze w celu wyeliminowania praktyk agresywnego planowania podatkowego, w stosownych przypadkach w formie formalnych zaleceń;

34. ponawia swój apel do spółek będących podatnikami o wypełnianie w całości zobowiązań podatkowych i powstrzymywanie się od agresywnego planowania podatkowego, które prowadzi do BEPS, oraz o rozważenie uczciwej strategii podatkowej, a także o powstrzymywanie się od szkodliwych praktyk podatkowych, co będzie stanowić istotny element odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, z uwzględnieniem wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, aby zapewnić zaufanie podatników do ram podatkowych;

35. wzywa państwa członkowskie uczestniczące w procedurze wzmocnionej współpracy, aby jak najszybciej doszły do porozumienia w sprawie przyjęcia podatku od transakcji finansowych, przy czym przyznaje, że rozwiązanie globalne byłoby najbardziej odpowiednie;

2. Opodatkowanie osób prawnych

36. przypomina, że wraz z globalizacją i cyfryzacją znacznie poszerzyły się możliwości wyboru miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania w oparciu o ramy prawne;

37. przypomina, że podatki należy płacić w jurysdykcjach, w których rzeczywiście prowadzona jest istotna i rzeczywista działalność gospodarcza i tworzona jest wartość, a w przypadku podatków pośrednich tam, gdzie następuje konsumpcja; podkreśla, że można to osiągnąć dzięki przyjęciu wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB) w UE z odpowiednim i sprawiedliwym podziałem, obejmującym między innymi wszystkie rzeczowe aktywa trwałe;

38. zwraca uwagę, że na mocy dyrektywy ATAD I w UE został przyjęty podatek od niezrealizowanych zysków kapitałowych, który umożliwia państwom członkowskim opodatkowanie wartości ekonomicznej zysku kapitałowego powstałego na jego terytorium, nawet jeśli w chwili opuszczenia terytorium danego państwa zysk ten nie został zrealizowany; uważa, że zasadę opodatkowania zysków powstałych w państwach członkowskich przed opuszczeniem obszaru Unii należy wzmocnić, przykładowo przez skoordynowane podatki u źródła potrącane od odsetek i należności licencyjnych, aby zlikwidować istniejące luki i uniknąć sytuacji, w których zyski opuszczają UE bez opodatkowania; wzywa Radę do wznowienia negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego odsetek i należności licencyjnych⁽²⁾; zauważa, że umowy podatkowe często zmniejszają stawkę podatku u źródła w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania⁽³⁾;

39. potwierdza, że dostosowanie międzynarodowych przepisów podatkowych musi odpowiadać na potrzebę rozwiązania problemu unikania opodatkowania wynikającego z możliwego wykorzystywania wzajemnych powiązań między krajowymi przepisami podatkowymi i sieciami umów podatkowych, skutkującego erozją bazy podatkowej i podwójnym nieopodatkowaniem, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, by nie występowało podwójne opodatkowanie;

2.1. Plan działania w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) oraz jego realizacja w UE: ATAD

40. uznaje, że projekt w sprawie BEPS prowadzony przez G-20/OECD miał na celu uporanie się w skoordynowany sposób z przyczynami i okolicznościami tworzącymi praktyki BEPS dzięki poprawie transgranicznej spójności przepisów podatkowych, zaostreniu wymogów materialnych oraz poprawie przejrzystości i pewności; stwierdza jednak, że poziom gotowości i zaangażowania we współpracę nad planem działania OECD w zakresie BEPS różni się w zależności od kraju i poszczególnych działań;

⁽¹⁾ Czasami określanymi również jako podmioty umożliwiające lub organizujące uchylanie się od opodatkowania.

⁽²⁾ Wniosek z 11 listopada 2011 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich (COM(2011)0714).

⁽³⁾ Hearson M., *The European Union's Tax Treaties with Developing Countries: leading By Example?* [Umowy podatkowe Unii Europejskiej z krajami rozwijającymi się. Przykład do naśladowania?], 27 września 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

41. zauważa, że 15-punktowy plan działania G-20/OECD w sprawie BEPS, który miał zająć się w skoordynowany sposób przyczynami i okolicznościami powstawania praktyk BEPS, jest realizowany i monitorowany, prowadzone są też dalsze dyskusje na szerszym forum niż tylko pierwsze kraje uczestniczące za sprawą Otwartych Ram w zakresie BEPS; apeluje zatem do państw członkowskich o poparcie reformy zarówno mandatu, jak i funkcjonowania Otwartych Ram w celu zapewnienia, by wciąż istniejące luki podatkowe i nierozwiązane kwestie podatkowe zostały objęte obecnymi ramami międzynarodowymi; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Otwartych Ram, aby przeprowadzić dyskusję i znaleźć globalny konsensus w sprawie lepszej alokacji praw do opodatkowania między krajami;

42. odnotowuje fakt, że działania te wymagają wdrożenia; przyjmuje do wiadomości notę polityczną⁽¹⁾ Otwartych Ram w zakresie BEPS, której celem jest znalezienie możliwych rozwiązań zidentyfikowanych problemów związanych z opodatkowaniem gospodarki cyfrowej;

43. podkreśla, że niektóre kraje niedawno przyjęły jednostronne środki przeciwdziałające szkodliwym praktykom podatkowym (takie jak przepisy o podatku od podzielnego zysku (Diverted Profits Tax) w Zjednoczonym Królestwie oraz w sprawie globalnego nisko opodatkowanego dochodu od wartości niematerialnych i prawnych (GILTI) w ramach reformy podatkowej w USA) w celu zapewnienia należytego opodatkowania zagranicznych dochodów wielonarodowych korporacji minimalną efektywną stawką podatku w kraju macierzystym siedziby; apeluje o unijną ocenę tych środków; zauważa, że w przeciwieństwie do tych jednostronnych środków UE ogólnie promuje wielostronne i oparte na konsensusie rozwiązania dotyczące sprawiedliwego przydziału praw do opodatkowania; podkreśla, że na przykład UE priorytetowo traktuje globalne rozwiązanie w zakresie opodatkowania sektora cyfrowego, niemniej jednak proponuje unijny podatek od usług cyfrowych, ponieważ rozmowy na szczeblu ogólnosięciowym postępują wolno;

44. przypomina, że unijny pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania z 2016 r. uzupełnia istniejące przepisy, tak aby wdrożyć 15 działań w zakresie BEPS w sposób skoordynowany na jednolitym rynku UE;

45. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez UE dyrektyw ATAD I i ATAD II; zauważa, że zapewniają one sprawiedliwsze opodatkowanie, ustanawiając minimalny poziom ochrony przed unikaniem opodatkowania przez przedsiębiorstwa w całej UE i zapewniając uczciwsze i bardziej stabilne środowisko dla biznesu, zarówno z perspektywy popytu, jak i podaży; z zadowoleniem przyjmuje przepisy o rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych zapobiegające podwójnemu nieopodatkowaniu, aby wyeliminować istniejące niezgodności i uniemożliwić powstawanie dalszych rozbieżności między państwami członkowskimi oraz pomiędzy nimi a państwami trzecimi;

46. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w dyrektywie ATAD I przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych mające zapewnić, by zyski wygenerowane przez powiązane spółki mieszczące się w krajach o niskich lub zerowych podatkach zostały efektywnie opodatkowane; uznaje, że dzięki nim brak lub zróżnicowanie krajowych zasad dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych w Unii nie będzie zakłócać funkcjonowania rynku wewnętrznego, poza przypadkami całkowicie sztucznych struktur, o co niejednokrotnie apelował Parlament; potępa jednocześnie występowanie dwóch podejść do stosowania przepisów dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych zawartych w dyrektywie ATAD I i wzywa państwa członkowskie do wdrożenia jedynie prostszych i skuteczniejszych przepisów dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych, zawartych w art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy ATAD I;

47. z zadowoleniem przyjmuje ogólną klauzulę przeciwdziałania nadużyciom przy obliczaniu zobowiązań z tytułu podatku od osób prawnych zawartą w dyrektywie ATAD I, umożliwiającą państwom członkowskim pominięcie uzgodnień, które nie są autentyczne, z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności faktycznych oraz okoliczności służących wyłączeniu uzyskaniu korzyści podatkowej; ponawia swój apel o przyjęcie wspólnej, rygorystycznej ogólnej klauzuli przeciwdziałania nadużyciom, mianowicie w obowiązującym prawodawstwie, a w szczególności w dyrektywie w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych, dyrektywie łączenia przedsiębiorstw oraz dyrektywie w sprawie odsetek i należności licencyjnych;

48. ponawia swój apel o przyjęcie jednoznacznej definicji „stałego zakładu” i „znaczącej obecności gospodarczej”, aby przedsiębiorstwa nie mogły sztucznie ukrywać polegającej opodatkowaniu działalności gospodarczej w państwach członkowskich, w których prowadzą działalność gospodarczą;

⁽¹⁾ Nota polityczna zatwierdzona przez Otwarte Ramy w zakresie BEPS pt. „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], opublikowana 29 stycznia 2019 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

49. wzywa do zakończenia prac podjętych w ramach Wspólnego Forum UE ds. Cen Transferowych nad określeniem dobrych praktyk i związanych z monitorowaniem przez Komisję wdrażania przepisów przez państwa członkowskie;

50. ponownie wyraża obawy dotyczące stosowania cen transferowych w kontekście agresywnego planowania podatkowego i w związku z tym przypomina o potrzebie podjęcia odpowiednich działań i udoskonalenia ram cen transferowych, aby zaradzić temu problemowi; podkreśla, że należy zapewnić, by odzwierciedlały one rzeczywistość ekonomiczną, gwarantowały państwom członkowskim i przedsiębiorstwom działającym w Unii pewność, jasność i sprawiedliwość, a także ograniczały ryzyko niewłaściwego stosowania przepisów w celu przenoszenia zysków, biorąc pod uwagę wytyczne OECD w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych z 2010 r. ⁽¹⁾; zauważa jednak, że – jak wskazują eksperci i publikacje – stosowanie „koncepcji niezależnego podmiotu” lub „zasady ceny rynkowej” stanowi jeden z głównych czynników umożliwiających stosowanie szkodliwych praktyk podatkowych ⁽²⁾;

51. podkreśla, że działania Unii wymierzone w praktyki BEPS i agresywne planowanie podatkowe wyposażyły organy podatkowe w uaktualniony zestaw narzędzi do zapewnienia sprawiedliwego poboru podatków, przy utrzymaniu konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw; podkreśla, że organy podatkowe powinny odpowiadać za skuteczność wykorzystania narzędzi bez nakładania dodatkowych obciążeń na odpowiedzialnych podatników, zwłaszcza MŚP;

52. uznaje, że napływ nowych informacji do organów podatkowych po przyjęciu dyrektyw ATAD I i DAC4 stwarza zapotrzebowanie na adekwatne zasoby, aby zapewnić najefektywniejsze wykorzystanie takich informacji i skuteczne zmniejszenie aktualnej luki podatkowej; wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby upewniły się, że narzędzia stosowane przez organy są wystarczające i odpowiednie do wykorzystania tych informacji oraz do łączenia i porównywania informacji pochodzących z różnych źródeł i zestawów danych;

2.2. Nasilenie unijnych działań mających na celu zwalczanie agresywnego planowania podatkowego oraz uzupełnienie planu działania w zakresie BEPS

2.2.1. Kontrola systemów podatkowych państw członkowskich i ogólnego otoczenia podatkowego – agresywne planowanie podatkowe w UE (europejski semestr)

53. wyraża zadowolenie, że systemy podatkowe państw członkowskich i ogólne otoczenie podatkowe stały się częścią europejskiego semestru zgodnie z apelem Parlamentu ⁽³⁾; z zadowoleniem przyjmuje badania i dane przygotowane przez Komisję ⁽⁴⁾, które pozwalają lepiej wykorzystać sytuacje dostarczające wskaźniki ekonomiczne agresywnego planowania podatkowego oraz wyraźnie wskazują narażenie na planowanie podatkowe, a także zapewniają wszystkim państwom członkowskim obszerną bazę danych dotyczących tego zjawiska; zwraca uwagę, że w duchu lojalnej współpracy państwa członkowskie nie mogą ułatwiać tworzenia systemów agresywnego planowania podatkowego niezgodnych z ramami prawnymi UE i duchem traktatów UE;

54. apeluje, aby te nowe wskaźniki podatkowe dla europejskiego semestru miały taki sam status jak wskaźniki dotyczące kontroli wydatków; podkreśla korzyści płynące z uwzględnienia tego wymiaru podatkowego w europejskim semestrze, ponieważ umożliwi to zajęcie się niektórymi szkodliwymi praktykami podatkowymi, którymi nie zajęto się do tej pory w ramach dyrektywy ATAD i innych istniejących regulacji europejskich;

55. wyraża zadowolenie, że dyrektywa DAC6 określa cechy rozpoznawcze transgranicznych uzgodnień podlegających zgłoszeniu, które pośrednicy mają obowiązek zgłosić organom podatkowym, aby mogły one poddać te uzgodnienia ocenie; z zadowoleniem stwierdza, że takie cechy mechanizmów agresywnego planowania podatkowego można zaktualizować, jeśli pojawią się nowe rodzaje uzgodnień lub praktyk; wskazuje, że termin wdrożenia dyrektywy jeszcze nie upłynął, a przepisy będą musiały być monitorowane w celu zapewnienia ich skuteczności;

56. apeluje do Grupy ds. Kodeksu Postępowania o coroczne składanie Radzie i Parlamentowi sprawozdań z głównych uzgodnień zgłoszonych w państwach członkowskich, aby decydenci mogli na bieżąco poznawać nowo opracowywane rozwiązania podatkowe oraz w razie potrzeby podejmować środki przeciwdziałania im;

⁽¹⁾ Zob.: OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017 [Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych dotyczące ustalania cen transferowych] z 10 lipca 2017 r.

⁽²⁾ Wysłuchanie publiczne z 24 stycznia 2019 r. w sprawie oceny luki podatkowej oraz „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna OECD opublikowana 29 stycznia 2019 r.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 51, pkt 96.

⁽⁴⁾ Zob. wyżej. Badania dają przegląd narażenia państw członkowskich na struktury agresywnego planowania podatkowego wpływające na ich bazę podatkową (erozja lub przyrost), i choć nie ma odrębnego wskaźnika dla tego zjawiska, istnieje zbiór wskaźników uznawany za „materiał dowodowy”.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

57. apeluje, aby zarówno instytucje UE, jak i państwa członkowskie zadbały o to, żeby zamówienia publiczne nie ułatwiały unikania opodatkowania przez dostawców; podkreśla, że państwa członkowskie powinny zapewniać, by przedsiębiorstwa lub inne podmioty prawne uczestniczące w przetargach i zamówieniach publicznych nie dopuszczały się oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego, oraz powinny monitorować sytuację w tym zakresie; wzywa Komisję, aby wyjaśniła obecną praktykę udzielania zamówień na podstawie dyrektywy UE w sprawie zamówień publicznych, a w razie potrzeby zaproponowała jej aktualizację, która nie zabraniałaby stosowania względów podatkowych jako kryteriów wykluczenia lub nawet jako kryteriów wyboru w zamówieniach publicznych;

58. wzywa Komisję, aby opublikowała wniosek, który zobowiązywałby państwa członkowskie do dopilnowania, aby podmioty gospodarcze uczestniczące w postępowaniach o udzielenie zamówienia przestrzegały minimalnego poziomu przejrzystości w odniesieniu do podatków, w szczególności publicznej sprawozdawczości według krajów i przejrzystych struktur własności;

59. wzywa Komisję, aby jak najszybciej przedstawiła wniosek w sprawie zniesienia korzystnego opodatkowania dochodów z patentów i wzywa państwa członkowskie, aby sprzyjały nieszkodliwemu i, w stosownych przypadkach, bezpośredniemu wspieraniu badań i rozwoju na ich terytorium; podkreśla, że ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw powinny być konstruowane ostrożnie i stosowane tylko wtedy, gdy mają pozytywny wpływ na zatrudnienie i wzrost oraz nie istnieje ryzyko stworzenia nowych luk w systemie podatkowym;

60. ponawia przy tym apel o zapewnienie, by aktualne korzystne opodatkowanie dochodów z patentów miało rzeczywisty związek z działalnością gospodarczą, taki jak testy wydatków, oraz nie zakłócało konkurencji; zwraca uwagę na rosnącą rolę wartości niematerialnych i prawnych w łańcuchu wartości przedsiębiorstw wielonarodowych; odnotowuje poprawioną definicję kosztów działań badawczo-rozwojowych we wniosku dotyczącym wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB); podtrzymuje stanowisko Parlamentu w sprawie ulgi podatkowej z tytułu rzeczywistych wydatków na badania i rozwój zamiast odliczeń z tego tytułu;

2.2.2. *Lepsza współpraca w dziedzinie opodatkowania, w tym CCCTB*

61. podkreśla, że polityka podatkowa w Unii Europejskiej powinna koncentrować się zarówno na walce z unikaniem opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, jak i na ułatwianiu transgranicznej działalności gospodarczej dzięki współpracy między organami podatkowymi i inteligentnemu kształtowaniu polityki podatkowej;

62. podkreśla, że istnieje wiele przeszkód związanych z podatkami, które utrudniają transgraniczną działalność gospodarczą; zwraca w związku z tym uwagę na swoją rezolucję z 25 października 2012 r. w sprawie dwudziestu głównych obaw europejskich obywateli i przedsiębiorstw w związku z funkcjonowaniem jednolitego rynku⁽¹⁾, wzywa Komisję, aby w trybie pilnym przyjęła plan działania dotyczący tych przeszkód;

63. z zadowoleniem odnosi się do wznowienia projektu CCCTB wraz z przyjęciem przez Komisję powiązanych wniosków dotyczących CCTB i CCCTB; podkreśla, że po pełnym wdrożeniu CCCTB wyeliminuje luki między krajowymi systemami podatkowymi, w szczególności w zakresie cen transferowych;

64. apeluje do Rady o szybkie przyjęcie i wdrożenie tych dwóch wniosków równocześnie, z uwzględnieniem opinii Parlamentu, która obejmuje już pojęcie wirtualnego stałego zakładu i formuły repartycji, co wyeliminowałoby pozostałe luki umożliwiające unikanie opodatkowania i zapewniłoby równe warunki działania w kontekście cyfryzacji; ubolewa, że niektóre państwa członkowskie nadal odmawiają znalezienia rozwiązania, i wzywa te państwa członkowskie do zbliżenia stanowisk;

65. przypomina, że stosowaniu C(C)CTB powinno towarzyszyć wdrożenie wspólnych zasad rachunkowości oraz odpowiednia harmonizacja praktyk administracyjnych;

66. przypomina, że aby wyeliminować praktykę przenoszenia zysków i wprowadzić zasadę, że podatek jest płacony tam, gdzie generowany jest zysk, CCTB i CCCTB powinny zostać wprowadzone jednocześnie we wszystkich państwach członkowskich; wzywa Komisję do przedstawienia nowego wniosku w oparciu o art. 116 TFUE, zgodnie z którym Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, przyjmują niezbędne akty prawne, jeśli Rada nie przyjmie jednogłośnie decyzji w sprawie wniosku dotyczącego ustanowienia CCCTB;

⁽¹⁾ Dz.U. C 72 E z 11.3.2014, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2.2.3. **Opodatkowanie działalności cyfrowej osób prawnych**

67. zauważa, że zjawisko cyfryzacji stworzyło nową sytuację na rynku, w której cyfrowe i ucyfrowione przedsiębiorstwa mogą czerpać korzyści z rynków lokalnych bez potrzeby fizycznej – a zatem podlegającej opodatkowaniu – obecności na tym rynku, a tym samym nierówne warunki działania stawiające w niekorzystnym położeniu przedsiębiorstwa działające tradycyjnie; zwraca uwagę, że modele działalności cyfrowej w UE ponoszą mniejsze efektywne średnie obciążenia podatkowe niż tradycyjne modele działalności⁽¹⁾;

68. wskazuje w tym kontekście na stopniowe przechodzenie od produkcji materialnej do wartości niematerialnych i prawnych w łańcuchach wartości przedsiębiorstw wielonarodowych, co znalazło odzwierciedlenie w ciągu ostatnich pięciu lat we względnych wskaźnikach wzrostu przychodów z tantiem i opłat licencyjnych (prawie 5 % rocznie) w porównaniu z obrotem towarowym i bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi (BIZ) (poniżej 1 % rocznie)⁽²⁾; ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich przedsiębiorstwa cyfrowe nie płacą prawie żadnych podatków pomimo ich znaczącej obecności cyfrowej i dużych dochodów osiągniętych w tych państwach członkowskich;

69. uważa, że UE powinna zapewnić bardziej atrakcyjne otoczenie biznesowe, aby stworzyć sprawnie funkcjonujący jednolity rynek cyfrowy i jednocześnie zagwarantować sprawiedliwe opodatkowanie gospodarki cyfrowej; przypomina, że jeśli chodzi o cyfryzację całej gospodarki, lokalizacja tworzenia wartości powinna uwzględniać wkład użytkowników, a także zebrane informacje na temat zachowań konsumentów w internecie;

70. podkreśla, że brak wspólnego podejścia Unii do opodatkowania gospodarki cyfrowej spowoduje – a faktycznie już spowodowało – że państwa członkowskie będą przyjmować jednostronne rozwiązania, co doprowadzi do arbitrażu regulacyjnego, rozdrobnienia jednolitego rynku i może stać się obciążeniem dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, a także dla organów podatkowych;

71. odnotowuje wiodącą rolę Komisji i niektórych państw członkowskich w globalnej debacie na temat opodatkowania gospodarki cyfrowej; zachęca państwa członkowskie do kontynuowania aktywnej pracy na szczelbu OECD i ONZ, zwłaszcza w drodze wprowadzonego notą polityczną procesu Otwartych Ram w zakresie BEPS⁽³⁾; przypomina jednak, że UE nie powinna czekać na globalne rozwiązanie i musi niezwłocznie przystąpić do działania;

72. z zadowoleniem przyjmuje pakiet w sprawie podatku od działalności cyfrowej przyjęty przez Komisję 21 marca 2018 r.; ubolewa jednak że Dania, Finlandia, Irlandia i Szwecja podtrzymały swoje zastrzeżenia lub swój zdecydowany sprzeciw wobec pakietu w sprawie podatku od usług cyfrowych na posiedzeniu ECOFIN w dniu 12 marca 2019 r.⁽⁴⁾;

73. podkreśla, że porozumienie w sprawie tego, co stanowi stały zakład cyfrowy – jedyne, które zostało osiągnięte do tej pory – to krok we właściwym kierunku, ale nie rozwiązuje kwestii przydziału podstawy opodatkowania;

74. wzywa państwa członkowskie chętnie do rozważenia możliwości wprowadzenia podatku cyfrowego, aby uczyniły to w ramach wzmocnionej współpracy, aby uniknąć dalszej fragmentacji jednolitego rynku, która już ma miejsce ze względu na fakt, że poszczególne państwa członkowskie rozważają wprowadzenie rozwiązań krajowych;

75. rozumie, że tzw. rozwiązanie tymczasowe nie jest optymalne; uważa jednak, że może ono przyspieszyć znalezienie lepszego rozwiązania w skali globalnej, wyrównując przy tym w pewnej mierze warunki działania na rynkach lokalnych; wzywa państwa członkowskie UE, aby jak najszybciej omówiły, przyjęły i wdrożyły długoterminowe rozwiązanie dotyczące opodatkowania gospodarki cyfrowej (znaczącej obecności cyfrowej) w celu utrzymania przez UE roli prekursora na szczelbu globalnym; podkreśla, że zaproponowane przez Komisję rozwiązanie długoterminowe powinno posłużyć za podstawę dalszych prac na szczelbu międzynarodowym;

(1) Jak wykazano w ocenie wpływu z 21 marca 2018 r. towarzyszącej pakietowi w sprawie podatku od działalności cyfrowej (SWD (2018)0081), zgodnie z którą ucyfrowiona działalność jest obciążona efektywną stawką podatkową wynoszącą średnio zaledwie 9,5 % w porównaniu z przeciętną stawką dla tradycyjnych modeli działalności wynoszącą 23,2 %.

(2) UNCTAD, World Investment Report, 2018.

(3) „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna opublikowana 29 stycznia 2019 r.

(4) Konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 12 marca 2019 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

76. zauważa, że według obywateli UE istnieje wyraźna potrzeba wprowadzenia podatku od usług cyfrowych; przypomina, że według badań 80 % obywateli Niemiec, Francji, Austrii, Holandii, Szwecji i Danii popiera podatek od usług cyfrowych i uważa, że UE powinna zapoczątkować działania międzynarodowe; podkreśla ponadto, że większość ankietowanych obywateli chciałaby szerokiego zakresu stosowania podatku od usług cyfrowych⁽¹⁾;

77. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, aby podatek od usług cyfrowych pozostał środkiem tymczasowym przez włączenie klauzuli wygaśnięcia do wniosku z 21 marca 2018 r. dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych⁽²⁾ (COM(2018)0148) oraz przez przyspieszenie dyskusji na temat znaczącej obecności cyfrowej;

2.2.4. Efektywne opodatkowanie

78. zauważa, że nominalne stawki podatku od osób prawnych zmniejszyły się na poziomie UE ze średnio 32 % w 2000 r. do 21,9 % w 2018 r.⁽³⁾, co stanowi spadek o 32 %; wyraża zaniepokojenie z powodu wpływu tej konkurencji na stabilność systemów podatkowych i jej potencjalne skutki uboczne dla innych krajów; zauważa, że pierwszy projekt w sprawie BEPS prowadzony przez G-20/OECD nie obejmował tego zjawiska; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Otwartych Ram w zakresie BEPS, że do 2020 r. zbadane zostaną bez uprzedzeń prawa do opodatkowania, co wzmocniłoby zdolność jurysdykcji do opodatkowania zysków, w przypadku gdy inna jurysdykcja posiadająca prawa do opodatkowania stosuje do tych zysków niską efektywną stawkę podatkową⁽⁴⁾, co przekłada się na minimalne efektywne opodatkowanie; zauważa, że zgodnie z Otwartymi Ramami w zakresie BEPS, obecne prace OECD nie oznaczają zmiany faktu, że kraje lub jurysdykcje mają swobodę ustalania własnych stawek podatkowych lub niestosowania systemu podatku dochodowego od osób prawnych⁽⁵⁾;

79. z zadowoleniem przyjmuje nowy globalny standard OECD dotyczący czynnika znaczącej działalności stosowany w sytuacji braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej⁽⁶⁾, zainspirowany w dużej mierze pracami UE nad prowadzeniem unijnego wykazu (kryterium 2.2 unijnego wykazu dotyczące sprawiedliwego opodatkowania);

80. odnotowuje rozbieżności między szacunkami efektywnych stawek opodatkowania dużych korporacji wielonarodowych – często opartymi na środkach podatkowych⁽⁷⁾ – a rzeczywistym podatkiem płaconym przez duże przedsiębiorstwa wielonarodowe; zauważa, że tradycyjne sektory płacą średnio efektywną stawkę podatku od osób prawnych w wysokości 23 %, podczas gdy w przypadku sektora cyfrowego wynosi ona około 9,5 %⁽⁸⁾;

81. zwraca uwagę na rozbieżne metody oceny efektywnych stawek podatkowych, które nie pozwalają na wiarygodne porównanie tych stawek w UE i na świecie; zauważa, że niektóre oceny efektywnych stawek podatkowych w UE różnią się od 2,2 % do 30 %⁽⁹⁾; wzywa Komisję, aby opracowała własną metodykę i regularnie publikowała efektywne stawki podatkowe stosowane w państwach członkowskich;

82. wzywa Komisję, aby oceniła zjawisko malejących nominalnych stawek podatkowych i jego wpływ na efektywne stawki podatkowe w UE oraz zaproponowała środki zaradcze – zarówno w UE, jak i w odniesieniu do państw trzecich, stosownie do przypadku – w tym rygorystyczne przepisy w zakresie zwalczania nadużyć, środki ochronne takie jak surowsze przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych, oraz zalecenie zmiany umów podatkowych;

⁽¹⁾ KiesKompas, Public Perception towards taxing digital companies in six countries [Społeczne postrzeganie opodatkowania przedsiębiorstw cyfrowych w sześciu krajach], grudzień 2018 r.

⁽²⁾ COM(2018)0148.

⁽³⁾ Tendencje w opodatkowaniu w Unii Europejskiej, tabela 3: Najwyższe ustawowe stawki podatku dochodowego od osób prawnych (w tym opłaty dodatkowe), 1995–2018, Komisja Europejska 2018.

⁽⁴⁾ „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna zatwierdzona przez Otwarte Ramy w zakresie BEPS 23 stycznia 2019 r.

⁽⁵⁾ Tamże.

⁽⁶⁾ OECD, Resumption of Application of Substantial Activities Factor to No or only Nominal Tax Jurisdictions –Inclusive Framework on BEPS: Action 5 [Powrót do stosowania czynnika znaczącej działalności w sytuacji braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej. Otwarte Ramy w zakresie BEPS: działanie 5], 2018 r.

⁽⁷⁾ Wysłuchanie publiczne 27 listopada 2018 r. pt. „Domniemane mechanizmy agresywnego planowania podatkowego w UE”.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji pt. „Czas ustanowić nowoczesne, sprawiedliwe i skuteczne normy opodatkowania gospodarki cyfrowej” (COM(2018)0146).

⁽⁹⁾ Wysłuchanie publiczne 24 stycznia 2019 r. dotyczące oceny luki podatkowej.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

83. uważa, że globalnej koordynacji w zakresie podstawy opodatkowania w wyniku projektu OECD/BEPS powinna towarzyszyć lepsza koordynacja stawek podatkowych w celu osiągnięcia poprawy efektywności;

84. zwraca się do państw członkowskich o aktualizację mandatu Grupy ds. Kodeksu Postępowania, aby mogła ona zbadać koncepcję minimalnego efektywnego opodatkowania zysków przedsiębiorstw w następstwie prac OECD dotyczących wyzwań podatkowych związanych z cyfryzacją gospodarki;

85. odnotowuje sprawozdanie francuskiego ministra finansów złożone podczas posiedzenia komisji TA X 3 23 października 2018 r. dotyczące potrzeby omówienia koncepcji minimalnego opodatkowania; z zadowoleniem przyjmuje gotowość Francji do wpisania debaty na temat minimalnego opodatkowania na listę priorytetów prezydencji G-7 w 2019 r., co podkreślono na posiedzeniu ECOFIN w dniu 12 marca 2019 r.;;

2.3. *Współpraca administracyjna w odniesieniu do podatków bezpośrednich*

86. podkreśla, że od czerwca 2014 r. dyrektywę DAC nowelizowano czterokrotnie;

87. wzywa Komisję, by oceniła i przedstawiła wnioski dotyczące usunięcia luk w dyrektywie DAC2, w szczególności przez objęcie zakresem dyrektywy aktywów materialnych i kryptowalut, określenie sankcji za nieprzestrzeganie przepisów lub składanie fałszywych sprawozdań przez instytucje finansowe, a także uwzględnienie szerszego spektrum instytucji finansowych i rachunków niepodlegających obecnie sprawozdawczości, na przykład funduszy emerytalnych;

88. ponawia apel o rozszerzenie zakresu wymiany interpretacji prawa podatkowego i szerszy dostęp Komisji do nich, a także o większą harmonizację praktyk dotyczących interpretacji prawa podatkowego przez różne krajowe organy podatkowe;

89. wzywa Komisję, aby szybko opublikowała pierwszą ocenę dyrektywy DAC3 pod tym kątem, analizującą w szczególności liczbę wymienianych interpretacji i liczbę przypadków, w których krajowe administracje podatkowe korzystały z dostępu do informacji posiadanych przez inne państwo członkowskie; zwraca się także o uwzględnienie w ocenie wpływu ujawniania kluczowych informacji związanych z interpretacjami prawa podatkowego (liczba interpretacji, nazwy beneficjentów, efektywna stawka podatkowa wynikająca z każdej interpretacji); zachęca państwa członkowskie do publikowania krajowych interpretacji prawa podatkowego;

90. ubolewa nad tym, że komisarz odpowiedzialny za opodatkowanie nie dostrzega potrzeby rozszerzenia istniejącego systemu wymiany informacji między krajowymi organami podatkowymi;

91. ponadto ponawia apel o zapewnienie równoczesnych kontroli podatkowych podmiotów o wspólnych lub uzupełniających się interesach (w tym spółek dominujących i ich spółek zależnych), a także apel o dalsze usprawnienie współpracy podatkowej między państwami członkowskimi przez wprowadzenie obowiązku odpowiedzi na grupowe pytania w kwestiach podatkowych; przypomina, że prawo do milczenia wobec organów podatkowych nie ma zastosowania do zwykłego dochodzenia administracyjnego i że współpraca ma charakter obligatoryjny⁽¹⁾;

92. uważa, że skoordynowane kontrole na miejscu i wspólne audyty powinny stanowić element europejskich ram współpracy administracji podatkowych;

93. podkreśla, że nie tylko wymiana i przetwarzanie informacji, ale także wymiana najlepszych praktyk między organami podatkowymi przyczyniają się do poprawy skuteczności poboru podatków; wzywa państwa członkowskie do priorytetowego traktowania wymiany najlepszych praktyk między organami podatkowymi, szczególnie w kwestii cyfryzacji administracji podatkowych;

94. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zharmonizowania procedur cyfrowego systemu składania deklaracji podatkowych, aby ułatwić działalność transgraniczną i ograniczyć biurokrację;

95. wzywa Komisję do szybkiej oceny realizacji dyrektywy DAC4 oraz skuteczności dostępu administracji krajowych do informacji sprawozdawczych według krajów, posiadanych przez inne państwa członkowskie; zwraca się do Komisji o ocenę sposobu, w jaki dyrektywa DAC4 odnosi się do działania 13 wymienionego w planie działania G-20/BEPS dotyczącego wymiany informacji według krajów;

⁽¹⁾ ETPC, wyrok z 16 czerwca 2015 r. (nr 787/14) *Van Weerelt przeciwko Niderlandom*.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

96. z zadowoleniem przyjmuje automatyczną wymianę informacji o rachunkach finansowych w oparciu o globalny standard opracowany przez OECD z Andorą, Liechtensteinem, Monako, San Marino i Szwajcarią; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uaktualnienia postanowień traktatu, aby ujednoczyć je ze zmienionymi przepisami dyrektywy DAC;

97. podkreśla również wkład wniesiony dzięki programowi Fiscalis 2020, którego celem jest zacieśnienie współpracy między uczestniczącymi państwami, ich organami podatkowymi i urzędnikami; podkreśla wartość dodaną wspólnych działań w tym obszarze oraz rolę ewentualnego programu w opracowaniu i funkcjonowaniu głównych transeuropejskich systemów informatycznych;

98. przypomina państwom członkowskim o wynikających z traktatu⁽¹⁾ obowiązkach, w szczególności obowiązku lojalnej, uczciwej i sprawnej współpracy; w związku z tym, w świetle spraw o charakterze transgranicznym, w szczególności dokumentów dotyczących tzw. afery cum-ex, apeluje o wyznaczenie przez organy podatkowe wszystkich państw członkowskich pojedynczych punktów kontaktowych, zgodnie z systemem pojedynczych punktów kontaktowych wspólnej międzynarodowej grupy roboczej ds. analityki i współpracy (JITSIC) w ramach OECD⁽²⁾, aby usprawnić i nasilić współpracę w zwalczaniu oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; ponadto apeluje do Komisji o ułatwianie i koordynowanie współpracy między pojedynczymi punktami kontaktowymi państw członkowskich;

99. zaleca, by organy państw członkowskich powiadomione przez swoich odpowiedników z innych państw członkowskich o potencjalnych naruszeniach prawa były zobowiązane do wydania oficjalnego potwierdzenia przyjęcia informacji oraz, w stosownych przypadkach, do merytorycznej i terminowej odpowiedzi na temat działań podjętych w następstwie otrzymanego powiadomienia;

2.4. Pozbawianie dywidendy i pranie kuponów (uprawnających do dywidendy)

100. zauważa, że transakcje cum-ex to problem znany na świecie, w tym w Europie, od lat 90. XX wieku, jednak nie podjęto żadnych skoordynowanych działań zaradczych; ubolewa z powodu oszustw podatkowych ujawnionych w dokumentach dotyczących tzw. afery cum-ex, które według podanych do wiadomości publicznej informacji doprowadziły do strat w dochodach podatkowych państw członkowskich wynoszących według niektórych szacunków medialnych aż 55,2 mld EUR; podkreśla, że konsorcjum dziennikarzy europejskich wskazuje na Niemcy, Danię, Hiszpanię, Włochy i Francję jako domniemane główne rynki docelowe praktyk handlowych cum-ex, a w dalszej kolejności na Belgię, Finlandię, Polskę, Holandię, Austrię i Republikę Czeską;

101. podkreśla, że złożoność systemów podatkowych może powodować luki prawne ułatwiające oszustwa podatkowe, takie jak cum-ex;

102. zauważa, że systematyczne oszustwa wykorzystujące systemy cum-ex i cum-cum były możliwe częściowo dlatego, że właściwe organy państw członkowskich nie prowadziły wystarczającej kontroli wniosków o zwrot podatków, a także z powodu braku jednoznacznego i pełnego obrazu rzeczywistej własności udziałów; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim właściwym organom dostępu do kompletnych i aktualnych informacji na temat własności udziałów; wzywa Komisję, aby oceniła, czy potrzebne jest w tym względzie działanie na szczeblu UE, oraz aby przedstawiła wniosek ustawodawczy, jeżeli ocena wykaże potrzebę takiego działania;

103. podkreśla, że doniesienia wydają się wskazywać na możliwe braki w krajowych przepisach podatkowych i obecnych systemach wymiany informacji i współpracy między organami państw członkowskich; apeluje do państw członkowskich o skuteczne wykorzystywanie wszystkich kanałów komunikacji, danych krajowych oraz danych udostępnianych za pośrednictwem wzmocnionych ram wymiany informacji;

104. podkreśla, że transgraniczne aspekty dokumentów dotyczących afery cum-ex powinny zostać zbadane z udziałem wielu stron; ostrzega, że wprowadzenie nowych dwustronnych umów dotyczących wymiany informacji i mechanizmów współpracy dwustronnej między poszczególnymi państwami członkowskimi jeszcze bardziej skomplikowałoby złożoną sieć międzynarodowych przepisów, skutkowałoby nowymi lukami i przyczyniłoby się do braku przejrzystości;

105. wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby dokładnie zbadały i przeanalizowały praktyki w zakresie wypłaty dywidend w ich jurysdykcjach, zidentyfikowały luki w przepisach podatkowych, które stwarzają możliwość ich wykorzystywania przez oszustów podatkowych i podmioty unikające opodatkowania, aby przeanalizowały potencjalny wymiar transgraniczny tych praktyk oraz położyły kres wszelkim tego rodzaju szkodliwym praktykom podatkowym; wzywa państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk w tym zakresie;

⁽¹⁾ Art. 4 ust. 3 TUE.

⁽²⁾ Joint International Taskforce on Shared Intelligence and Collaboration.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

106. wzywa państwa członkowskie i krajowe organy nadzoru finansowego, aby oceniły, czy istnieje potrzeba wprowadzenia zakazu praktyk finansowych motywowanych wyłącznie względami podatkowymi, takich jak arbitraż dywidendowy lub pozbawianie dywidendy i podobne systemy, jeżeli emitent nie przedstawi dowodu, że tego rodzaju praktyki finansowe mają istotny cel gospodarczy inny niż nieuprawniony zwrot podatku lub unikanie opodatkowania; wzywa unijnych prawodawców do oceny możliwości wdrożenia tego środka na szczeblu UE;

107. apeluje do Komisji, aby natychmiast podjęła prace nad wnioskiem w sprawie europejskiej policji finansowej w ramach Europolu, posiadającej własne zdolności dochodzeniowe, a także nad europejskimi ramami dotyczącymi transgranicznych dochodzeń w sprawach podatkowych i innych transgranicznych przestępstw finansowych;

108. stwierdza, że z dokumentów dotyczących afery cum-ex wynika pilna potrzeba poprawy współpracy między organami podatkowymi państw członkowskich UE, szczególnie w zakresie wymiany informacji; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w obszarze wykrywania, powstrzymywania, badania i ścigania oszustw podatkowych i systemów uchylania się od opodatkowania, takich jak systemy cum-ex i w stosownych przypadkach cum-cum, włącznie z wymianą najlepszych praktyk, a także do wspierania, w uzasadnionych przypadkach, rozwiązań na szczeblu unijnym;

2.5. *Przejrzystość w sferze podatku od osób prawnych*

109. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia dyrektywy DAC4 przewidującej sprawozdawczość w podziale na kraje (CBCR) w odniesieniu do organów podatkowych, zgodnie z normą przewidzianą w działaniu 13 BEPS;

110. przypomina, że publiczna CBCR stanowi jeden z kluczowych środków umożliwiających zapewnienie większej przejrzystości informacji podatkowych przedsiębiorstw; podkreśla, że wniosek dotyczący publicznej CBCR niektórych przedsiębiorstw i branży został przekazany współprawodawcom 12 kwietnia 2016 r., zaraz po ujawnieniu afery z dokumentami panamskimi, a Parlament przyjął stanowisko w tej sprawie 4 lipca 2017 r.⁽¹⁾; przypomina, że Parlament zaapelował o zwiększenie zakresu sprawozdawczości i ochrony szczególnie chronionych informacji handlowych, z należytym uwzględnieniem konkurencyjności przedsiębiorstw unijnych;

111. przywołuje stanowisko Parlamentu wyrażone w zaleceniach komisji śledczej ds. dokumentów panamskich, stanowiące apel o ambitną sprawozdawczość publiczną w podziale na kraje w celu poprawy przejrzystości podatkowej i kontroli publicznej nad przedsiębiorstwami wielonarodowymi; wzywa Radę do osiągnięcia porozumienia w celu przyjęcia publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje jako jednego z kluczowych środków umożliwiających doprowadzenie do większej przejrzystości informacji podatkowych przedsiębiorstw z punktu widzenia wszystkich obywateli;

112. ubolewa nad brakiem postępów i współpracy ze strony Rady od 2016 r.; apeluje o poczynienie szybkich postępów w Radzie, aby mogła przystąpić do negocjacji z Parlamentem;

113. przypomina, że kontrola publiczna jest przydatna dla badaczy⁽²⁾, dziennikarzy śledczych, inwestorów i innych zainteresowanych stron, jeśli chodzi o właściwą ocenę ryzyka, zobowiązań i możliwości pobudzenia uczciwej przedsiębiorczości; przypomina, że podobne przepisy istnieją już dla sektora bankowego w art. 89 dyrektywy 2013/36/UE (CDR IV)⁽³⁾ oraz dla przemysłu wydobywczego i przemysłu pozyskiwania drewna w dyrektywie 2013/34/UE⁽⁴⁾; zauważa, że niektóre zainteresowane strony z sektora prywatnego, realizując politykę społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, dobrowolnie opracowują nowe narzędzia sprawozdawcze służące zwiększeniu przejrzystości podatkowej takie jak norma w ramach Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej „Ujawnianie informacji na temat podatków i płatności na rzecz administracji rządowych”;

114. przypomina, że środki dotyczące przejrzystości podatku od osób prawnych należy traktować jako odnoszące się do art. 50 ust. 1 TFUE dotyczącego swobody przedsiębiorczości, w związku z czym powyższy artykuł stanowi właściwą podstawę prawną dla wniosku w sprawie CBCR, zgodnie z oceną skutków Komisji opublikowaną 12 kwietnia 2016 r. (COM(2016)0198);

115. zauważa, że z uwagi na ograniczoną zdolność krajów rozwijających się do spełnienia wymogów za pośrednictwem istniejących procedur wymiany informacji przejrzystość jest szczególnie ważna, ponieważ ułatwiłaby ich administracjom podatkowym dostęp do informacji;

⁽¹⁾ Zob. również zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽²⁾ Wystąpienie publiczne 24 stycznia 2019 r. dotyczące oceny luki podatkowej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 63.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG, Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2.6. Przepisy w zakresie pomocy państwa

116. przypomina, że dziedzina bezpośredniego opodatkowania przedsiębiorców wchodzi w zakres pomocy państwa⁽¹⁾, jeżeli środki fiskalne różnicują podatników, w przeciwieństwie do środków fiskalnych o charakterze ogólnym, które mają zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw;

117. wzywa Komisję, a w szczególności Dyрекcję Generalną ds. Konkurencji, aby przeprowadziła ocenę ewentualnych środków zniechęcających państwa członkowskie do udzielania takiej pomocy państwa w formie korzyści podatkowych;

118. z zadowoleniem przyjmuje nowe proaktywne i otwarte podejście Komisji w trakcie obecnej kadencji do postępowań dotyczących niezgodnej z prawem pomocy państwa, dzięki czemu Komisja zakończyła wiele głośnych spraw;

119. ubolewa, że przedsiębiorstwa mogą zawierać z rządami porozumienia zwalniające je niemal w całości z podatków w danym kraju pomimo prowadzenia tam znaczącej działalności; w związku z powyższym wskazuje na interpretację podatkową zastosowaną przez niderlandzki organ podatkowy w odniesieniu do przedsiębiorstwa Royal Dutch Shell plc, która wydaje się naruszać niderlandzkie przepisy podatkowe, wydaną jedynie ze względu na fakt, że po połączeniu dwóch byłych spółek dominujących siedziba główna nowego przedsiębiorstwa znajdowałaby się w Niderlandach, co skutkuje zwolnieniem od podatku od dywidend pobieranego u źródła; wskazuje, że jednocześnie prowadzone ostatnio dochodzenia wydają się wskazywać, iż przedsiębiorstwo nie płaci w Niderlandach także podatku dochodowego; ponownie wzywa Komisję do zbadania tej sprawy mającej znamiona niezgodnej z prawem pomocy państwa;

120. wyraża zadowolenie, że od 2014 r. Komisja badała praktyki państw członkowskich w zakresie interpretacji podatkowych w następstwie zarzutów o uprzywilejowane traktowanie podatkowe niektórych spółek, i od 2014 r. wszczęła dziewięć formalnych postępowań wyjaśniających, z których sześć zakończyło się ustaleniem, że interpretacja podatkowa stanowiła niezgodną z prawem pomoc państwa⁽²⁾; zauważa, że jedno postępowanie zakończyło się ustaleniem, iż podwójne nieopodatkowanie niektórych zysków nie stanowiło pomocy państwa⁽³⁾, natomiast dwa postępowania są jeszcze w toku⁽⁴⁾;

121. ubolewa, że prawie pięć lat od ujawnienia afery LuxLeaks Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające jedynie w sprawie jednej spośród ponad 500 interpretacji prawa podatkowego wydanej przez Luksemburg, które zostały ujawnione w ramach dochodzenia LuxLeaks prowadzonego przez Międzynarodowe Konsorcjum Dziennikarzy Śledczych (ICI)⁽⁵⁾;

122. zauważa, że mimo stwierdzenia przez Komisję, iż spółka McDonald's skorzystała z podwójnego nieopodatkowania niektórych jej zysków w UE, nie można było wydać żadnej decyzji na podstawie unijnych przepisów o pomocy państwa, ponieważ Komisja uznała, że podwójne nieopodatkowanie wynikało z niezgodności między przepisami podatkowymi Luksemburga i USA a umową między Luksemburgiem a Stanami Zjednoczonymi w sprawie podwójnego opodatkowania⁽⁶⁾; przyjmuje do wiadomości zapowiedź Luksemburga przeprowadzenia przeglądu umów o podwójnym opodatkowaniu w celu dostosowania ich do międzynarodowego prawa podatkowego;

123. wyraża zaniepokojenie, że zgodnie z ustaleniami Komisji podwójny brak opodatkowania przedsiębiorstwa McDonald's wynikał z różnic między przepisami podatkowymi Luksemburga i Stanów Zjednoczonych a umową o podwójnym opodatkowaniu między Luksemburgiem a Stanami Zjednoczonymi, w wyniku czego przedsiębiorstwo McDonald's odnosiło korzyści, odwołując się do przepisów różnych jurysdykcji; wyraża również zaniepokojenie, że unikanie opodatkowania z powodu powoływania się na przepisy różnych jurysdykcji jest możliwe w UE;

⁽¹⁾ Jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej już w 1974 r.

⁽²⁾ Decyzja z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Luksemburg na rzecz spółki ENGIE (SA.44888); decyzja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Luksemburg spółce Amazon (SA.38944); decyzja z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Irlandię na rzecz spółki Apple (SA.38373); decyzja z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zwolnienia z opodatkowania nadmiernych zysków w Belgii – art. 185 ust. 2b) CIR92 (SA.37667); decyzja z dnia 21 października 2015 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Niderlandy na rzecz spółki Starbucks (SA.38374); oraz decyzja z dnia 21 października 2015 r. w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Luksemburg spółce Fiat (SA.38375). Postępowania powiązane z tymi 6 decyzjami toczą się przez Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sądem.

⁽³⁾ Decyzja z dnia 19 września 2018 r. w sprawie zarzucanej pomocy państwa na rzecz McDonald's – Luksemburg (SA.38945).

⁽⁴⁾ Postępowania w sprawie o podejrzenie pomocy państwa na rzecz Inter IKEA wszczęte w dniu 18 grudnia 2017 r. (SA.46470) oraz mechanizmu podatkowego dla korporacji międzynarodowych w Zjednoczonym Królestwie (przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych) wszczęte w dniu 26 października 2018 r. (SA.44896).

⁽⁵⁾ Decyzja z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie zarzucanej pomocy państwa na rzecz Huhtamaki – Luksemburg (SA.50400).

⁽⁶⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5831_en.htm

Wtorek, 26 marca 2019 r.

124. wyraża zaniepokojenie skalą niezapłaconych podatków we wszystkich państwach członkowskich w dłuższych okresach⁽¹⁾; przypomina, że celem odzyskania niezgodnej z prawem pomocy państwa jest przywrócenie status quo, a obliczenie dokładnej kwoty pomocy do zwrotu stanowi część obowiązku wykonawczego, który spoczywa na organach krajowych; wzywa Komisję, aby przeprowadziła ocenę i ustanowiła wykonalne środki przeciwdziałania, w tym grzywny, co pomogłoby zapobiec oferowaniu przez państwa członkowskie wybiórczego, preferencyjnego traktowania podatkowego, stanowiącego pomoc państwa niezgodną z zasadami UE;

125. ponownie wzywa Komisję do opracowania wytycznych wyjaśniających, co stanowi podatkową pomoc państwa i „odpowiednie” ustalanie cen transferowych; wzywa również Komisję, aby wyeliminowała brak pewności prawa w odniesieniu zarówno do podatników przestrzegających przepisów, jak i do administracji podatkowych, a także aby zapewniła stosowne kompleksowe ramy praktyk podatkowych państw członkowskich;

126. wyraża ubolewanie, że Komisja nie stosuje zasad pomocy państwa wobec wszystkich środków podatkowych, które poważnie zakłócają konkurencję, i że stosuje te zasady wyłącznie w wybranych przypadkach o szczególnych cechach, tak aby zmienić praktykę danego państwa; wzywa Komisję, aby dołożyła wszelkich starań w celu odzyskania nienależnej pomocy państwa, w tym w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw wymienionych w związku z aferą LuxLeaks, aby wyrównać warunki działania; wzywa ponadto Komisję, aby udzieliła państwom członkowskim i uczestnikom rynku dalszych wskazówek dotyczących stosowania zasad pomocy państwa oraz wyjaśniła, co to oznacza w odniesieniu do praktyk w zakresie planowania podatkowego stosowanych przez przedsiębiorstwa;

127. postuluje reformę prawa konkurencji w celu rozszerzenia zakresu zasad pomocy państwa, aby móc energiczniej przeciwdziałać szkodliwej podatkowej pomocy państwa dla wielonarodowych przedsiębiorstw, która obejmuje interpretacje indywidualne prawa podatkowego;

2.7. Firmy przykrywki

128. zauważa, że nie ma jednej definicji firm przykrywek, tj. przedsiębiorstw zarejestrowanych w danej jurysdykcji wyłącznie w celu uniknięcia opodatkowania lub uchylenia się od opodatkowania i nieprowadzących żadnej istotnej działalności gospodarczej; wskazuje jednak, że do identyfikacji i walki z rozprzestrzenianiem się firm przykrywek mogą służyć proste kryteria, takie jak rzeczywista działalność gospodarcza lub fizyczna obecność personelu pracującego dla przedsiębiorstwa; ponownie apeluje o precyzyjną definicję;

129. podkreśla, że zgodnie z propozycją Parlamentu zawartą w stanowisku na negocjacje międzyinstytucjonalne dotyczące zmiany dyrektywy w odniesieniu transgranicznych przekształceń, połączeń i podziałów⁽²⁾ państwa członkowskie powinny być zobowiązane do dopilnowania, by transgraniczne przekształcenia odzwierciedlały faktyczne dążenie do rzeczywistej działalności gospodarczej, w tym w sektorze cyfrowym, aby uniknąć tworzenia firm przykrywek;

130. wzywa państwa członkowskie, aby żądały wymiany zestawu informacji finansowych między właściwymi organami przed przeprowadzeniem transgranicznych przekształceń, połączeń lub podziałów;

131. zaleca, by każdy podmiot tworzący strukturę offshore miał obowiązek przedstawienia właściwym organom uzasadnionych powodów takiej decyzji w celu zagwarantowania, że rachunki offshore nie będą wykorzystywane do celów prania pieniędzy lub uchylania się od opodatkowania;

132. postuluje ujawnianie organom podatkowym tożsamości rzeczywistych właścicieli;

133. wskazuje, że istnieją środki krajowe konkretnie zakazujące stosunków handlowych z firmami przykrywkami; zwraca w szczególności uwagę na ustawodawstwo łotewskie, które definiuje firmę przykrywkę jako podmiot nieprowadzący faktycznej działalności gospodarczej i nieposiadający dokumentów potwierdzających sytuację przeciwną, jako podmiot zarejestrowany w jurysdykcji, gdzie spółki nie mają obowiązku przedstawiania sprawozdań finansowych lub podmiot niemający miejsca prowadzenia działalności w kraju siedziby; zauważa jednak, że zgodnie z prawem UE zakaz firm przykrywek na Łotwie nie może być wykorzystany do zakazania firm przykrywek mających siedzibę w państwach członkowskich UE, ponieważ zostałyby to uznane za dyskryminujące⁽³⁾; wzywa Komisję, aby zaproponowała zmiany w obowiązującym prawie UE, które umożliwiłyby zakazanie firm przykrywek nawet w przypadku, gdy mają one siedzibę w państwach członkowskich UE;

(¹) Jak w przypadku decyzji z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie pomocy państwa zastosowanej przez Irlandię wobec spółki Apple (SA.38373). Przedmiotowe interpretacje podatkowe zostały wydane przez Irlandię w dniu 29 stycznia 1991 r. i 23 maja 2007 r.

(²) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek, Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46.

(³) Wyjazd delegacji TAX3 do Rygi (Łotwa) w dniach 30–31 sierpnia 2018 r., sprawozdanie z wyjazdu.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

134. podkreśla, że wysoki poziom BIZ – zarówno w charakterze strony przyjmującej, jak i strony inwestującej – wyrażony jako odsetek PKB w siedmiu państwach członkowskich (Belgia, Cypr, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Malta i Węgry) można wyjaśnić jedynie w ograniczonej mierze faktyczną działalnością gospodarczą prowadzoną w tych państwach członkowskich⁽¹⁾;

135. podkreśla wysoki udział BIZ w kilku państwach członkowskich, zwłaszcza w Luksemburgu, na Malcie, Cyprze, w Holandii i Irlandii⁽²⁾; zauważa, że takie BIZ zwykle prowadzone są przez spółki celowe, które często służą do wykorzystywania luk; apeluje do Komisji, by oceniła rolę spółek celowych prowadzących BIZ;

136. zwraca uwagę, że wskaźniki ekonomiczne takie jak nietypowo wysoki poziom BIZ oraz BIZ prowadzone przez spółki celowe zaliczają się do wskaźników agresywnego planowania podatkowego⁽³⁾;

137. zauważa, że przewidziane w ATAD przepisy zapobiegające nadużyciom (sztuczne struktury) obejmują firmy przykrywki, natomiast CCTB i CCCTB zapewniłyby przypisanie dochodu do miejsca, w którym prowadzona jest faktyczna działalność gospodarcza;

138. wzywa Komisję i państwa członkowskie do określenia skoordynowanych, wiążących i możliwych do wyegzekwowania wymogów dotyczących znaczącej działalności gospodarczej oraz testów wydatków;

139. wzywa Komisję do przeprowadzenia w ciągu dwóch lat oceny adekwatności powiązanych inicjatyw ustawodawczych i politycznych mających zaradzić problemowi wykorzystywania firm przykrywek w kontekście oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy;

3. Podatek VAT

140. podkreśla potrzebę harmonizacji na szczeblu UE przepisów dotyczących VAT w zakresie, jaki jest niezbędny do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji⁽⁴⁾;

141. podkreśla, że VAT stanowi ważne źródło dochodów podatkowych w budżetach krajowych; zauważa, że w 2016 r. dochody z VAT w 28 państwach członkowskich UE wyniosły 1 044 mld EUR, co odpowiada 18 % łącznych dochodów podatkowych w państwach członkowskich; odnotowuje, że roczny budżet UE na 2017 r. wyniósł 157 mld EUR;

142. ubolewa jednak, że każdego roku duże kwoty spodziewanych dochodów z VAT zostają utracone z powodu oszustw; podkreśla, że według statystyk Komisji luka w podatku VAT (stanowiąca różnicę między oczekiwanymi dochodami z tytułu VAT a VAT faktycznie pobranym, a tym samym dająca szacunkową kwotę VAT utraconego nie tylko z powodu oszustw, ale także z powodu upadłości, błędnych obliczeń i unikania zobowiązań) w UE w 2016 r. wyniosła 147 mld EUR, co stanowi ponad 12 % łącznych oczekiwaných dochodów z VAT⁽⁵⁾, chociaż sytuacja jest o wiele gorsza w niektórych państwach członkowskich, gdzie różnica ta jest zbliżona do 20 % lub nawet przekracza tę wartość, co wskazuje na duże różnice między państwami członkowskimi, jeśli chodzi o postępowanie z luką w VAT;

143. zauważa, że według szacunków Komisji straty z tytułu transgranicznych oszustw podatkowych związanych z VAT wynoszą rocznie około 50 mld EUR, czyli 100 EUR w przeliczeniu na obywatela UE⁽⁶⁾, a według szacunków Europeolu około 60 mld EUR pochodzących z oszustw związanych z VAT jest związanych z przestępczością zorganizowaną i finansowaniem terroryzmu; odnotowuje większą harmonizację i uproszczenie systemów VAT w UE, chociaż współpraca między państwami członkowskimi nie jest jeszcze ani wystarczająca, ani skuteczna; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy na rzecz skuteczniejszego zwalczania oszustw związanych z VAT; wzywa następną Komisję, aby nadała priorytet wprowadzeniu i wdrożeniu ostatecznego systemu VAT w celu jego usprawnienia;

(1) Kiendl Kristo I. i Thirion E., An overview of shell companies in the European Union [Przegląd firm przykrywek w Unii Europejskiej], EPRS, PE 627.129, Parlament Europejski, październik 2018 r., s. 23.

(2) Kiendl Kristo I. i Thirion E., op. cit., s. 23; „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report” [Badanie struktury agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 61, 27 stycznia 2016 r.); „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates” [Wpływ planowania podatkowego na przyszłościowe efektywne stawki podatkowe] (Taxation paper No 64, 25 października 2016 r.) oraz „Aggressive tax planning indicators – Final Report” [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper No 71, 7 marca 2018 r.).

(3) IHS, Aggressive tax planning indicators [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego], przygotowane dla Komisji Europejskiej, DG TAXUD Taxation papers, dokument roboczy nr 71, 7 marca 2018 r.

(4) Art. 113 TFUE.

(5) Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2018 Final Report [Badanie i sprawozdania dotyczące luki w VAT w 28 państwach członkowskich UE: sprawozdanie końcowe za 2018 r.] TAXUD/2015/CC/131.

(6) Zob. komunikat prasowy Komisji.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

144. apeluje o wiarygodne dane statystyczne na potrzeby oszacowania luki w podatku VAT oraz podkreśla potrzebę przyjęcia wspólnego podejścia do gromadzenia i wymiany danych w UE; wzywa Komisję do zadbania o to, by w państwach członkowskich gromadzono i regularnie publikowano zharmonizowane dane statystyczne;

145. podkreśla, że przewidziane w aktualnie obowiązującym (tymczasowym) systemie VAT zwolnienia wobec wewnątrzspółnotowych dostaw i wywozu na terytorium UE były nadużywane przez oszustów, w szczególności przy oszustwie zwanym karuzelą VAT lub przy wewnątrzspółnotowym oszustwie typu „znikający podatnik”;

146. zwraca uwagę, że według Komisji transgraniczne prowadzenie działalności obecnie jest nadmiernie obciążone kosztami przestrzegania przepisów, które są o 11 % wyższe niż koszty ponoszone przez spółki prowadzące działalność tylko wewnątrz kraju; zauważa, że MŚP ponoszą w szczególności nieproporcjonalnie wysokie koszty przestrzegania przepisów dotyczących VAT, co jest jedną z przyczyn nieufnego podejścia do korzystania z zalet jednolitego rynku; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania rozwiązań pozwalających zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów dotyczących VAT w kontekście handlu transgranicznego;

3.1. *Modernizacja ram VAT*

147. z zadowoleniem przyjmuje zatem plan działania Komisji w sprawie VAT z dnia 6 kwietnia 2016 r., który ma zreformować ramy prawne podatku VAT, a także 13 wniosków ustawodawczych przyjętych przez Komisję od grudnia 2016 r., które regulują przejście na docelowy system VAT, usuwają przeszkody dla handlu elektronicznego związane z VAT, rewidują system VAT dla MŚP, modernizują politykę stawek podatku VAT oraz likwidują lukę w podatku VAT;

148. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2015 r. wprowadzono mały punkt kompleksowej obsługi w sprawach dotyczących podatku VAT w obszarze usług telekomunikacyjnych i nadawczych oraz usług łączności elektronicznej, który to punkt pełni funkcję dobrowolnego systemu rejestracji, deklarowania i płatności VAT; wyraża zadowolenie z powodu rozszerzenia małego punktu kompleksowej obsługi na inne dostawy towarów i usług dla konsumentów końcowych od 1 stycznia 2021 r.;

149. zwraca uwagę, że zgodnie z szacunkami Komisji reforma służąca modernizacji systemu VAT ma zredukować biurokrację o 95 %, co odpowiada szacunkowo 1 mld EUR;

150. ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że w dniu 5 grudnia 2017 r. Komisja przyjęła nowe przepisy ułatwiające spełnienie obowiązków związanych z VAT w działalności internetowej; ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada uwzględniła opinię Parlamentu odnoszącą się do wprowadzania odpowiedzialności platform internetowych za pobór VAT od sprzedaży zdalnej, którą ułatwiają; uważa, że środek ten zapewni równe warunki działania względem przedsiębiorstw spoza UE, ponieważ wiele towarów importowanych do celów sprzedaży zdalnej obecnie jest zwolnionych z unijnego podatku VAT; wzywa państwa członkowskie do prawidłowego wdrożenia nowych przepisów do 2021 r.;

151. z zadowoleniem przyjmuje wnioski dotyczące docelowego systemu VAT przyjęte w dniu 4 października 2017 r. ⁽¹⁾ i 24 maja 2018 r. ⁽²⁾; z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza wniosek Komisji dotyczący stosowania zasady miejsca przeznaczenia do opodatkowania, co oznacza że VAT byłby odprowadzany do organów podatkowych państwa członkowskiego konsumenta końcowego według stawki obowiązującej w tym państwie;

152. z zadowoleniem przyjmuje w szczególności postępy poczynione przez Radę w związku z docelowym systemem VAT – w dniu 4 października 2018 r. Rada przyjęła bowiem prowizoryczne rozwiązania ⁽³⁾; wyraża jednak zaniepokojenie, że nie przyjęto żadnych środków ochronnych dotyczących aspektów podatkowych na oszustwa, o których wspomniano w stanowisku Parlamentu ⁽⁴⁾ w sprawie wniosku dotyczącego podatnika certyfikowanego ⁽⁵⁾, wyrażonym w opinii z dnia 3 października 2018 r. ⁽⁶⁾; głęboko ubolewa, że Rada odroczyła decyzję w sprawie wprowadzenia statusu podatnika certyfikowanego do czasu przyjęcia docelowego systemu VAT;

⁽¹⁾ COM(2017)0569, COM(2017)0568 i COM(2017)0567.

⁽²⁾ COM(2018)0329.

⁽³⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017)0569).

⁽⁴⁾ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 3 października 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0366.

⁽⁵⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych zobowiązań wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość (COM(2016)0757).

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0367.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

153. wzywa Radę do zagwarantowania spójności statusu certyfikowanego podatnika ze statusem upoważnionego przedsiębiorcy, który jest nadawany przez organy celne;

154. apeluje o minimalną, przejrzystą koordynację na poziomie UE w odniesieniu do definicji statusu certyfikowanego podatnika, a także o regularne ocenianie przez Komisję sposobu przyznawania statusu certyfikowanego podatnika przez państwa członkowskie; apeluje o wymianę informacji między organami podatkowymi państw członkowskich na temat odmowy przyznawania statusu certyfikowanego podatnika niektórym przedsiębiorcom w celu poprawy spójności i wspólnych standardów;

155. ponadto z zadowoleniem przyjmuje przegląd procedur szczególnych w odniesieniu do MŚP⁽¹⁾, co jest kluczowe dla zapewnienia równych warunków działania, gdyż systemy zwolnienia z VAT są obecnie dostępne tylko dla przedsiębiorców krajowych, oraz może przyczynić się do obniżenia kosztów przestrzegania przepisów dotyczących VAT dla MŚP; apeluje do Rady o uwzględnienie opinii Parlamentu z dnia 11 września 2018 r.⁽²⁾, w szczególności w kontekście dalszego upraszczania rozwiązań dla MŚP; apeluje w związku z tym do Komisji o utworzenie portalu internetowego, na którym MŚP chcące skorzystać ze zwolnienia w innym państwie członkowskim winny się zarejestrować, a także o uruchomienie punktu kompleksowej obsługi, poprzez który małe przedsiębiorstwa będą mogły wnioskować o zwroty VAT w odniesieniu do innych państw członkowskich, w których prowadzą działalność;

156. zwraca uwagę na przyjęcie przez Komisję wniosku dotyczącego ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia⁽³⁾, który umożliwi tymczasowe odstępstwa od normalnych przepisów VAT w celu lepszego zapobiegania przede wszystkim oszustwom karuzelowym w tych państwach członkowskich, w których tego rodzaju oszustwa są najdotkliwsze; wzywa Komisję, aby uważnie monitorowała stosowanie tych nowych przepisów, ryzyko z nimi związane oraz ich korzyści; podkreśla zarazem, że ogólny mechanizm odwrotnego obciążenia nie powinien w żaden sposób opóźnić sprawnego wdrożenia docelowego systemu VAT;

157. zauważa, że rozwój handlu elektronicznego często może stanowić wyzwanie dla organów podatkowych na przykład ze względu na brak identyfikacji podatkowej sprzedawcy w UE oraz rejestrowanie deklaracji VAT znacznie poniżej rzeczywistej wartości zadeklarowanych transakcji; pochwala w związku z tym myśl przewodnią proponowanych przepisów wykonawczych w sprawie sprzedaży towarów na odległość, przyjętych 11 grudnia 2018 r. przez Komisję Europejską (COM(2018)0819 i COM(2018)0821), z których wynika przede wszystkim, że od 2021 r. platformy internetowe będą odpowiadać za pobieranie podatku VAT od sprzedaży towarów przez przedsiębiorstwa spoza UE konsumentom unijnym za pośrednictwem tych platform;

158. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby monitorowały transakcje w handlu elektronicznym z udziałem sprzedawców spoza UE, którzy nie deklarowaliby żadnego podatku VAT (na przykład przez nieuprawnione wykorzystanie przepisów dotyczących próbek) lub celowo deklarowaliby niższą wartość celem całkowitego uniknięcia należnego podatku VAT lub zmniejszenia jego kwoty; uważa, że takie praktyki zagrażają integralności i sprawnemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego UE; wzywa Komisję do przedstawienia stosownych propozycji, jeśli uzna to za właściwe i konieczne;

3.2. Luka w podatku VAT, walka z oszustwami podatkowymi i współpraca administracyjna w zakresie VAT

159. ponownie wzywa do zaradzenia czynnikom przyczyniającym się do powstania luki podatkowej, na przykład w zakresie VAT;

160. z zadowoleniem przyjmuje wszczęcie przez Komisję postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego – w dniu 8 marca 2018 r. wobec Cypru, Grecji i Malty oraz w dniu 8 listopada 2018 r. wobec Włoch oraz wyspy Man – w związku z nadużyciami w zakresie VAT przy zakupie jachtów i maszyn lotniczych, które to postępowania mają na celu zadbanie o to, by państwa te zaprzestały oferowania uważanego za bezprawne preferencyjnego traktowania podatkowego prywatnych jachtów i maszyn lotniczych, co zakłóca konkurencję w sektorze morskim i lotniczym;

(1) Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (COM(2018)0021).

(2) Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0319.

(3) Wniosek dotyczący dyrektywy Rady z dnia 21 grudnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu (COM(2016)0811).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

161. z zadowoleniem przyjmuje zmiany do rozporządzenia (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do środków wzmocnienia współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT; z zadowoleniem przyjmuje wizyty kontrolne, jakie przeprowadziła Komisja w 2017 r. w 10 państwach członkowskich, a zwłaszcza sformułowane w ich następstwie zalecenie, aby zwiększyć niezawodność systemu wymiany informacji o VAT (VIES);

162. zwraca uwagę, że Komisja zaproponowała niedawno dodatkowe narzędzia kontroli i wzmocnienie roli Eurofisc, a także mechanizmy ściślejszej współpracy między organami celnymi i podatkowymi; wzywa wszystkie państwa członkowskie do aktywniejszego uczestnictwa w stosowaniu narzędzia do analizy sieci transakcji (TNA) w ramach Eurofisc;

163. jest zdania, że udział wszystkich państw członkowskich w Eurofisc musi być obowiązkowy i stanowić warunek otrzymywania funduszy unijnych; podziela zaniepokojenie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w kwestii zwrotu podatku VAT w wydatkach w obszarze polityki spójności ⁽¹⁾ oraz w kwestii Programu UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych ⁽²⁾;

164. wzywa Komisję do zbadania możliwości gromadzenia w czasie rzeczywistym i podawania do wiadomości przez państwa członkowskie danych transakcyjnych dotyczących podatku VAT, ponieważ mogłoby to zwiększyć skuteczność Eurofisc i umożliwiłoby dalsze prace nad nowymi strategiami walki z oszustwami związanymi z VAT; wzywa wszystkie odpowiednie organy do wykorzystywania różnych technologii statystycznych i technologii eksploracji danych w celu wykrycia anomalii, podejrzanych relacji i wzorców, co pozwoli organom podatkowym lepiej eliminować szerokie spektrum zachowań niezgodnych z przepisami w sposób proaktywny, ukierunkowany i oszczędny;

165. z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę o ochronie interesów finansowych (dyrektywę PIF) ⁽³⁾, która uściśla kwestie transgranicznej współpracy i wzajemnej pomocy prawnej między państwami członkowskimi, Eurojustem, Europolem, Prokuraturą Europejską (EPPO), Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Komisją w kontekście zwalczania oszustw związanych z VAT; wzywa EPPO, OLAF, Eurofisc, Europol i Eurojust do ścisłej współpracy w celu koordynowania wysiłków w obszarze przeciwdziałania oszustwom związanym z VAT oraz identyfikacji nowych rodzajów nadużyć i dostosowania sposobu działania do nich;

166. wskazuje jednak na potrzebę lepszej współpracy między organami administracyjnymi, organami sądowymi i organami ścigania w UE, na co zwrócili uwagę eksperci podczas wysłuchania w dniu 28 czerwca 2018 r., jak również w analizie zleconej przez komisję TAX3;

167. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji dotyczący rozszerzenia kompetencji EPPO na transgraniczne przestępstwa terrorystyczne; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by EPPO mogła rozpocząć działalność jak najszybciej i nie później niż w 2022 r. oraz by ściśle współpracowała z już istniejącymi instytucjami, organami, agencjami i urzędami Unii odpowiedzialnymi za ochronę interesów finansowych UE; apeluje o nakładanie przykładowych, odstrasżających i współmiernych sankcji; uważa, że każdy, kto jest uwikłany w zorganizowane oszustwo związane z VAT winien ponieść surową karę, aby zapobiec szerzeniu się poczucia bezkarności;

168. uważa, że jednym z głównych elementów sprzyjających nadużyciom związanym z VAT jest perspektywa „zysku gotówkowego” dla sprawcy; dlatego apeluje do Komisji o przeanalizowanie przygotowanej przez ekspertów propozycji ⁽⁴⁾ umieszczenia transgranicznych danych transakcyjnych w łańcuchu bloków oraz o stosowanie zabezpieczonych walut cyfrowych, które mogłyby być wykorzystywane wyłącznie do płatności podatku VAT (jedyne cel) zamiast stosowania pieniądza fiducyjnego;

⁽¹⁾ ETO „Przegląd punktowy w trybie pilnym. Zwrot podatku VAT w obszarze polityki spójności – nieoptymalny i podatny na błędy sposób wykorzystania środków unijnych”, 29 listopada 2018 r.

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 9/2018 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii, Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29, w szczególności jej art. 3 i 15.

⁽⁴⁾ Ainsworth, R. T., Alwohabi, M., Cheetham, M. i Tirand, C.: „A VATCoin Solution to MTIC Fraud: Past Efforts, Present Technology, and the EU's 2017 Proposal” (Waluta VAT jako rozwiązanie problemu wewnątrzspółnotowych oszustw typu „znikający podmiot gospodarczy”: dotychczasowe wysiłki, aktualny stan technologii i propozycja UE z 2017 r.), Boston University School of Law, Law and Economics Series Paper, nr 18-08, 26 marca 2018 r. Zob. również: Ainsworth, R. T., Alwohabi, M. i Cheetham, M.: „VATCoin: Can a Crypto Tax Currency Prevent VAT Fraud?” (Waluta VAT – czy kryptowaluta podatkowa może zapobiegać oszustwom VAT?), *Tax Notes International*, Vol 84, 14 listopada 2016 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

169. wyraża zadowolenie, że Rada zajęła się problemem oszustw związanych z importem ⁽¹⁾; uważa, że odpowiednie włączenie danych z deklaracji celnych do systemu VIES umożliwi państwom członkowskim przeznaczenia krzyżową kontrolę informacji celnych i informacji dotyczących VAT w celu zadbania o to, by VAT był odprowadzany w kraju przeznaczenia; wzywa państwa członkowskie do skutecznego i terminowego wdrożenia nowego ustawodawstwa do 1 stycznia 2020 r.;

170. uważa, że współpraca administracyjna między organami podatkowymi i celnymi nie jest optymalna ⁽²⁾; wzywa państwa członkowskie do powierzenia Eurofisc mandatu do opracowania nowych strategii śledzenia towarów w ramach procedury celnej 42, ponieważ jest to mechanizm, który umożliwia importerowi uzyskanie zwolnienia z podatku VAT, kiedy importowane towary są docelowo przeznaczone do transportu do klienta biznesowego w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie przywozu;

171. podkreśla znaczenie wprowadzenia rejestru beneficjentów rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym na mocy AMLD5, który stanowi ważne narzędzie przeciwdziałania oszustwom związanym z VAT; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia kompetencji i kwalifikacji sił policyjnych, służb podatkowych, prokuratorów i sędziów zajmujących się tego rodzaju oszustwami;

172. wyraża zaniepokojenie wynikami analizy ⁽³⁾ zleconej przez komisję TAX3, według których wnioski Komisji zredukują skalę oszustw związanych z importem, ale ich nie wyeliminują; odnotowuje, że ogólnie kwestia niedoszacowania i egzekwowania unijnych przepisów w przypadku podatników spoza UE nie zostanie rozwiązana; apeluje do Komisji o zbadanie w dłuższej perspektywie alternatywnych metod poboru podatku od takich dostaw; podkreśla, że poleganie na działaniu w dobrej wierze przez podatników spoza UE na potrzeby poboru unijnego podatku VAT jest na dłuższą metę nie do przyjęcia; uważa, że takie alternatywne modele poboru powinny nie tylko być ukierunkowane w sprzedaż za pośrednictwem platform elektronicznych, ale także obejmować całą sprzedaż dokonywaną przez podatników spoza UE, bez względu na stosowany przez z nich model działalności;

173. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania konsekwencji wprowadzenia docelowego systemu w zakresie dochodów z VAT dla państw członkowskich; apeluje do Komisji o uważne zbadanie nowych ewentualnych zagrożeń oszustwami w ramach docelowego systemu VAT, przede wszystkim możliwości zastąpienia brakującego klienta brakującym dostawcą w przypadku transakcji transgranicznych w ramach oszustwa karuzelowego; podkreśla w związku z tym, że system tranzytu celnego może z pewnością ułatwić handel wewnątrz UE; zwraca jednak uwagę, że nadużycia są możliwe, a organizacje przestępcze, unikając płacenia podatków i celi, mogą spowodować duże straty, zarówno dla państw członkowskich jak i dla UE (przez unikanie podatku VAT); z tego względu wzywa Komisję do monitorowania systemu tranzytu celnego i do przedstawienia wniosków w oparciu o zalecenia wydane w szczególności przez OLAF, Europol i Eurofisc;

174. uważa, że znaczna większość obywateli Europejskich oczekuje jasnych europejskich i krajowych przepisów umożliwiających identyfikację osób, które nie płacą należnego podatku, oraz nałożenie na nich kary, a także odzyskanie brakującego podatku w terminie;

4. *Opodatkowanie osób fizycznych*

175. podkreśla, że osoby fizyczne generalnie nie korzystają ze swojej swobody przemieszczania się do celów oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; podkreśla jednak, że niektóre osoby fizyczne mają bazę podatkową na tyle dużą, że obejmuje ona kilka jurysdykcji podatkowych;

176. ubolewa, że zamożni i bardzo zamożni klienci indywidualni, za pomocą złożonych struktur podatkowych, obejmujących tworzenie przedsiębiorstw, wciąż mają możliwość przesuwania swoich zysków, środków pieniężnych lub zakupionych aktywów między różnymi jurysdykcjami podatkowymi, aby uzyskać znacznie obniżoną lub zerową kwotę należnego podatku, dzięki korzystaniu z usług zarządców majątkowych i innych pośredników; ubolewa nad faktem, że niektóre państwa członkowskie UE wdrożyły systemy podatkowe, które przyciągają zamożnych klientów indywidualnych, nie zobowiązując ich do prowadzenia tam rzeczywistej działalności gospodarczej;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/2454 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 1).

⁽²⁾ Lamensch M. and Ceci E. „VAT fraud: Economic impact, challenges and policy issues” (Oszustwa w zakresie VAT: skutki gospodarcze, wyzwania i kwestie polityczne) Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 października 2018 r.

⁽³⁾ Ibid.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

177. zauważa, że w całej UE podstawowe opodatkowanie dochodów z pracy jest zwykle wyższe niż w przypadku dochodów z kapitału; zwraca uwagę, że ogólnie udział podatków od majątku w ogólnej puli dochodów podatkowych jest wciąż raczej ograniczony i wynosi 4,3 % wszystkich dochodów podatkowych w UE ⁽¹⁾;

178. z żalem zauważa, że oszustwa w zakresie podatku od osób prawnych, uchylanie się opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe przyczyniają się do przenoszenia obciążeń podatkowych na uczciwych i rzetelnych podatników;

179. wzywa państwa członkowskie do nakładania odstrasżających, skutecznych i proporcjonalnych kar w przypadku oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i nielegalnego agresywnego planowania podatkowego, a także do zapewnienia egzekwowania tych kar;

180. ubolewa, że niektóre państwa członkowskie stworzyły nieprzejrzyste systemy podatkowe umożliwiające osobom, które staną się rezydentami danego kraju do celów podatkowych, uzyskiwanie korzyści w zakresie podatku dochodowego, co uszczupla bazę podatkową innych państw członkowskich i wspiera szkodliwe strategie polityczne dyskryminujące własnych obywateli; zwraca uwagę, że systemy te mogą przewidywać korzyści niedostępne dla obywateli danego kraju, takie jak nieopodatkowanie zagranicznych aktywów i dochodów, podatek ryczałtowy od dochodów zagranicznych, zwolnienie z podatku części dochodów uzyskanych w kraju czy niższe stawki podatku od rent i emerytur przekazanych do kraju pochodzenia;

181. przypomina, że w komunikacie z 2001 r. Komisja zaproponowała, aby włączyć specjalne systemy dla wysoko wykwalifikowanych pracowników oddelegowanych z innych krajów do wykazu szkodliwych praktyk podatkowych Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) ⁽²⁾, lecz od tego czasu nie dostarczyła żadnych danych na temat zakresu problemu; wzywa Komisję do ponownej oceny tej kwestii, a w szczególności do oceny ryzyka podwójnego opodatkowania oraz podwójnego nieopodatkowania w kontekście takich systemów;

4.1. Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI)

182. wyraża zaniepokojenie, że większość państw członkowskich przyjęła programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI) ⁽³⁾, generalnie zwane programami złotych wiz i paszportów dla inwestorów, w ramach których obywatelom państw UE i państw trzecich przyznaje się obywatelstwo lub prawo pobytu w zamian za inwestycje finansowe;

183. zauważa, że inwestycje dokonane w ramach tych programów niekoniecznie wspierają gospodarkę realną państwa członkowskiego przyznającego obywatelstwo lub prawo pobytu, i często nie wymagają, aby wnioskodawcy spędzali czas na terytorium, na którym dokonywane są inwestycje, a nawet jeśli taki wymóg istnieje formalnie, jego przestrzeganie zazwyczaj nie jest weryfikowane; podkreśla, że takie programy zagrażają osiągnięciu celów Unii, a zatem naruszają zasadę lojalnej współpracy;

184. zauważa, że co najmniej 5 000 osób spoza UE nabyło unijne obywatelstwo poprzez programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje ⁽⁴⁾; zwraca uwagę, że według jednej z analiz ⁽⁵⁾ obywatelstwo przyznano co najmniej 6 000 osobom i wydano prawie 100 000 dokumentów pobytowych;

185. jest zaniepokojony, że obywatelstwo i prawo pobytu w ramach programów CBI i RBI przyznaje się bez odpowiedniej weryfikacji wnioskodawców pod względem bezpieczeństwa, w tym również w przypadku obywateli państw trzecich wysokiego ryzyka, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa Unii; ubolewa nad faktem, że brak przejrzystości w odniesieniu do pochodzenia pieniędzy związanych z programami CBI i RBI znacznie zwiększył zagrożenia polityczne i gospodarcze dla krajów europejskich, a także zagrożenia dla ich bezpieczeństwa;

⁽¹⁾ Gunnarsson A., Schratzenstaller M. i Spangenberg U., „Gender equality and taxation in the European Union” [Równość płci a opodatkowanie w Unii Europejskiej], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny C ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, 17 stycznia 2017 r.;

⁽²⁾ Komunikat Komisji zatytułowany „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej – priorytety na nadchodzące lata” (COM(2001)0260).

⁽³⁾ 18 państw członkowskich wdrożyło jakąś formę programu RBI, w tym cztery państwa członkowskie prowadzą dodatkowo programy CBI: Bułgaria, Cypr, Malta i Rumunia. 10 państw członkowskich nie stosuje żadnego z takich programów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Niemcy, Polska, Słowacja, Słowenia, Szwecja i Węgry. Źródło: Scherrer A. i Thirion E., *Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU* (Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI) w UE), EPRS, PE 627.128, Parlament Europejski, październik 2018 r.; ISBN: 978-92-846-3375-3.

⁽⁴⁾ Zob. ww. analiza. Inne analizy przedstawiają wyższe liczby, co obejmuje również RBI.

⁽⁵⁾ Transparency International i Global Witness, „European Getaway: Inside the Murky World of Golden Visas” (Europejska ucieczka: w mrocznym świecie złotych wiz), 10 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

186. podkreśla, że programy CBI i RBI niosą ze sobą inne istotne zagrożenia, w tym ryzyko dewaluacji obywatelstwa UE i obywatelstwa krajowego, korupcji, prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; zauważa, że decyzja jednego państwa członkowskiego o wdrożeniu programów CBI i RBI oddziałuje na inne państwa członkowskie UE; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu możliwości przyznania obywatelstwa lub prawa pobytu w ramach tych programów bez rzetelnego bądź w ogóle bez żadnego zastosowania środków należytej staranności wobec klienta przez właściwe organy;

187. zauważa, że zobowiązanie ustanowione przez AMLD5, zgodnie z którym podmioty zobowiązane powinny uznawać wnioskodawców w ramach programów CBI i RBI za czynnik wysokiego ryzyka w trakcie procedury należytej staranności wobec klienta, nie zwalnia państw członkowskich z obowiązku ustanowienia i stosowania wzmocnionych środków należytej staranności; zauważa, że na szczeblu krajowym lub unijnym wszczęto kilka formalnych dochodzeń w sprawach o korupcję i pranie pieniędzy mających bezpośredni związek z programami CBI i RBI;

188. podkreśla, że jednocześnie nieznaną jest trwałość i rentowność ekonomiczna inwestycji w ramach takich programów; zaznacza, że obywatelstwo i wszystkie związane z tym prawa nigdy nie powinny być na sprzedaż;

189. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich z programów CBI i RBI korzystają bardzo często obywatele rosyjscy i obywatele z krajów znajdujących się pod wpływami rosyjskimi; podkreśla, że programy te mogą stanowić sposób uniknięcia sankcji unijnych dla obywateli rosyjskich wpisanych na listę osób objętych sankcjami przyjętą po bezprawnej aneksji Krymu przez Rosję i agresji Rosji na Krym;

190. krytykuje fakt, że takie programy regularnie obejmują przywileje podatkowe lub szczególne systemy podatkowe dla beneficjentów; zwraca uwagę, że przywileje te mogą być sprzeczne z celem sprawiedliwego wkładu wszystkich obywateli w system podatkowy;

191. wyraża zaniepokojenie brakiem przejrzystości danych dotyczących liczby i pochodzenia wnioskodawców, liczby osób, które uzyskały obywatelstwo lub prawo pobytu w ramach tych programów, a także kwot środków zainwestowanych w ramach tych programów oraz ich pochodzenia; docenia, że niektóre państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej nazwiska i narodowość osób, które w drodze takich programów uzyskują obywatelstwo lub prawo pobytu; zachęca inne państwa członkowskie, by podążyły za tym przykładem;

192. dostrzega z niepokojem, że według OECD programy CBI i RBI mogą być nadużywane, by osłabić wspólny standard do wymiany informacji (CRS), prowadząc do niedokładnej lub niepełnej sprawozdawczości w ramach CRS, zwłaszcza w przypadkach gdy nie wszystkie jurysdykcje rezydencji podatkowej zostają ujawnione instytucji finansowej; zauważa, że zdaniem OECD do programów wizowych obciążonych potencjalnie wysokim ryzykiem dla rzetelności CRS należą programy dające podatnikowi dostęp do niskich stawek podatku dochodowego od osób fizycznych wynoszących mniej niż 10 % od aktywów finansowych offshore, oraz niewymagające fizycznej obecności przez co najmniej 90 dni na obszarze jurysdykcji oferującej program złotych wiz;

193. wyraża zaniepokojenie, że Malta i Cypr prowadzą programy⁽¹⁾ potencjalnie stwarzające wysokie ryzyko dla rzetelności CRS.

194. uznaje, że potencjalne korzyści ekonomiczne programów CBI i RBI nie równoważą poważnych zagrożeń związanych z bezpieczeństwem, praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania;

195. wzywa państwa członkowskie do jak najszybszego wycofania się ze wszystkich istniejących programów CBI i RBI;

⁽¹⁾ Obywatelstwo cypryjskie w zamian za inwestycje; program naturalizacji dla inwestorów, prawo pobytu na Cyprze w zamian za inwestycje, maltański program dla inwestorów indywidualnych oraz maltański program przyznawania prawa pobytu oraz wiz.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

196. podkreśla, że tymczasem państwa członkowskie powinny wprowadzić wymóg fizycznej obecności w kraju jako warunek skorzystania z programów CBI i RBI, a także powinny odpowiednio zadbać o to, by do osób ubiegających się o obywatelstwo lub prawo pobytu w ramach tych programów stosowano wzmocnione środki należytej staranności, zgodnie z wymogami AMLD5; podkreśla, że w AMLD5 wskazano konieczność ulepszenia środków należytej staranności w odniesieniu do osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by ostateczna odpowiedzialność za zastosowanie środków należytej staranności wobec wnioskodawców w ramach programów CBI i RBI spoczywała na właściwych organach; wzywa Komisję do uważnego i ciągłego monitorowania odpowiedniego wdrażania i stosowania środków należytej staranności wobec klienta w ramach programów CBI i RBI do momentu likwidacji tych programów w każdym państwie członkowskim;

197. zauważa, że uzyskanie prawa pobytu w państwie członkowskim lub obywatelstwa państwa członkowskiego daje osobie, która je otrzymała, dostęp do szerokiego wachlarza praw i uprawnień na całym terytorium Unii, w tym prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu w strefie Schengen; w związku z tym wzywa państwa członkowskie realizujące programy CBI i RBI, aby do czasu ich ostatecznej likwidacji należycie weryfikowały status wnioskodawców i odrzucały wnioski w przypadku wykrycia zagrożeń dla bezpieczeństwa, w tym zagrożeń praniem pieniędzy; zwraca również uwagę na zagrożenia wynikające z możliwości łączenia rodzin, związane z tym, że członkowie rodzin beneficjentów programów CBI lub RBI mogą uzyskać prawo pobytu lub obywatelstwo przy minimalnych środkach kontroli lub bez kontroli;

198. w tym kontekście wzywa wszystkie państwa członkowskie do zgromadzenia i opublikowania przejrzystych danych dotyczących prowadzonych programów CBI i RBI, w tym liczby odmów i ich przyczyn; wzywa Komisję, by zanim programy te ulegną ostatecznej likwidacji, wydała wytyczne i zapewniła lepsze gromadzenie danych i lepszą wymianę informacji między państwami członkowskimi w kontekście ich programów CBI i RBI, w tym w odniesieniu do wnioskodawców, których wnioski zostały odrzucone ze względów związanych z bezpieczeństwem;

199. uważa, że do momentu ostatecznej likwidacji programów CBI i RBI państwa członkowskie powinny nakładać te same obowiązki na pośredników w ramach tych programów jak na podmioty zobowiązane na mocy przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, i apeluje do państw członkowskich o zapobieganie konfliktom interesów związanych z programami CBI i RBI, jakie mogą powstać wówczas, gdy prywatne firmy, które pomagają państwu w tworzeniu, zarządzaniu i promocji takich programów jednocześnie doradzają i wspierają wnioskodawców, badając ich kwalifikowalność i wypełniając ich wnioski o obywatelstwo lub prawo pobytu;

200. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej (COM(2019)0012); zwraca uwagę, że w sprawozdaniu tym potwierdzono, że oba rodzaje programów stanowią poważne ryzyko dla państw członkowskich i Unii jako całości, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa, prania pieniędzy, korupcji, obchodzenia przepisów UE i uchylania się od opodatkowania, oraz że to poważne ryzyko dodatkowo pogłębiają niedociągnięcia w zakresie przejrzystości programów i zarządzania nimi; niepokoi się wyrażonymi przez Komisję obawami, że środki podejmowane przez państwa członkowskie nie zawsze ograniczają ryzyko stwarzane przez programy;

201. odnotowuje zamiar powołania przez Komisję grupy ekspertów w celu zajęcia się kwestiami przejrzystości, zarządzania i bezpieczeństwa tych programów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zobowiązała się do monitorowania skutków programów przyznawania obywatelstwa inwestorom wdrażanych przez państwa objęte ruchem bezwizowym w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego; wzywa Komisję, by koordynowała wymianę informacji dotyczących odrzuconych wniosków między państwami członkowskimi; wzywa Komisję, by w ramach kolejnej ponadnarodowej oceny ryzyka dokonała oceny ryzyka związanego z handlem obywatelstwem i prawem pobytu; wzywa Komisję, by dokonała oceny zakresu, w jakim te programy były wykorzystywane przez obywateli UE;

4.2. *Wolne porty, składy celne i inne specjalne strefy ekonomiczne*

202. wyraża zadowolenie, że na podstawie przepisów AMLD5 wolne porty staną się zobowiązanymi podmiotami i będą podlegać obowiązkowi spełniania wymogów należytej staranności wobec klienta oraz zgłaszania podejrzanych transakcji jednostkom analityki finansowej;

203. zwraca uwagę, że wolne porty w UE mogą być tworzone na podstawie procedury wolnego obszaru celnego; zwraca uwagę, że wolne obszary celne są wyodrębnionymi obszarami na obszarze celnym Unii, na które można przywozić towary spoza Unii bez należności przywozowych, innych opłat (tj. podatków) i środków polityki handlowej;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

204. przypomina, że wolne porty to składy w wolnych obszarach celnych, które pierwotnie miały służyć jako przestrzeń do magazynowania towarów w tranzycie; ubolewa, że zyskały one popularność jako miejsca składowania aktywów zastępczych, w tym dzieł sztuki, kamieni szlachetnych, antyków, złota i kolekcji win – nierzadko na stałe⁽¹⁾ – i są finansowane z nieznanymi źródłami; podkreśla, że wolne porty lub wolne obszary celne nie mogą być wykorzystywane do celów uchylania się od opodatkowania ani w celu uzyskania takich samych efektów jak w przypadku rajów podatkowych;

205. zwraca uwagę, że poza chęcią bezpiecznego składowania motywacją do korzystania z wolnych portów jest wysoki stopień niejawności i odroczenie płatności należności przywozowych i podatków pośrednich, takich jak VAT lub podatek od użytkownika;

206. podkreśla, że w UE istnieje ponad 80 wolnych obszarów celnych⁽²⁾ oraz tysiące innego rodzaju składów objętych „specjalnymi procedurami składowania” w UE, w szczególności składów celnych, które mogą oferować taki sam stopień niejawności i korzyści podatkowych (w tym związanych z podatkami pośrednimi)⁽³⁾;

207. zwraca uwagę, że na podstawie unijnego kodeksu celnego składy celne mają niemal identyczny status prawny jak wolne porty; w związku z tym zaleca, by całkowicie zrównać ich status z wolnymi portami na podstawie środków prawnych, które mają na celu ograniczenie ryzyka prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania, takich jak AMLD5, uważa, że w składach należy zapewnić wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, tak aby umożliwić przeprowadzanie niezbędnych kontroli operacji realizowanych w ramach tych składów;

208. zwraca uwagę, że ryzyko prania pieniędzy w wolnych portach jest bezpośrednio związane z ryzykiem prania pieniędzy na rynku aktywów zastępczych;

209. zwraca uwagę, że na podstawie dyrektywy DAC5 od 1 stycznia 2018 r. organom ds. podatków bezpośrednich przysługuje „dostęp na żądanie” do szerokiego zbioru informacji odnoszących się do własności rzeczywistej, zgromadzonych na podstawie dyrektywy AMLD; zwraca uwagę, że unijne prawodawstwo dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy opiera się na zaufaniu do wiarygodnych analiz należytej staranności wobec klienta i rzetelnym zgłaszaniu podejrzanych transakcji, które to elementy pełnią funkcję filtrów informacji na potrzeby przeciwdziałania praniu pieniędzy; z niepokojem zauważa, że „dostęp na żądanie” do informacji przechowywanych przez wolne porty może w konkretnych przypadkach mieć bardzo ograniczony zakres⁽⁴⁾;

210. wzywa Komisję do oceny zakresu, w jakim wolne porty i licencje morskie mogą być wykorzystywane do celów uchylania się od opodatkowania⁽⁵⁾; ponadto apeluje do Komisji o przedłożenie wniosku ustawodawczego mającego na celu zapewnienie automatycznej wymiany informacji między właściwymi organami, takimi jak organy ścigania, organy podatkowe i celne oraz Europol, na temat własności rzeczywistej oraz transakcji przeprowadzanych w wolnych portach, składach celnych lub specjalnych strefach ekonomicznych, a także wprowadzenie obowiązku identyfikowalności;

211. wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek mający na celu szybkie wycofanie systemu wolnych portów w UE;

212. zauważa, że zniesienie tajemnicy bankowej doprowadziło do pojawienia się inwestycji w nowe aktywa, takie jak dzieła sztuki, co skutkuje szybkim wzrostem rynku dzieł sztuki w ciągu ostatnich lat; podkreśla, że wolne obszary celne zapewniają im bezpieczne i w znacznym stopniu nienadzorowane miejsce składowania, umożliwiające prowadzenie nieopodatkowanego handlu i ukrywanie własności, a sam rynek dzieł sztuki nadal pozostaje nieuregulowany ze względu na takie czynniki, jak trudności w określeniu cen rynkowych i znalezieniu specjalistów; wskazuje, że łatwiej jest przewieźć np. cenne malowidło na drugi koniec świata niż odpowiadającą mu sumę pieniędzy;

⁽¹⁾ Korver R., „Money Laundering and tax evasion risks in free ports” (Zagrożenia praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania w wolnych portach), EPRS, PE: 627.114, październik 2018 r.; ISBN: 978-92-846-3333-3.

⁽²⁾ Komisja Europejska, wykaz wolnych obszarów celnych.

⁽³⁾ Korver R., op. cit.

⁽⁴⁾ Korver R., op. cit.

⁽⁵⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4.3. *Amnestie podatkowe*

213. przypomina⁽¹⁾, że należy stosować amnestie ze szczególną ostrożnością lub całkowicie powstrzymać się od ich stosowania, ponieważ stanowią one jedynie źródło łatwego i szybkiego poboru podatków w krótkim okresie, często wprowadzane w celu wyeliminowania luk w przepisach budżetowych, a do tego mogą również zachęcać mieszkańców do uchylania się od opodatkowania i czekania na kolejną amnestię bez podlegania odstrasżającym sankcjom lub karom; apeluje do państw członkowskich stosujących amnestie podatkowe, aby zawsze żądały od beneficjentów wyjaśnienia źródła pochodzenia uprzednio pominiętych środków;

214. apeluje do Komisji o ocenę dotychczasowych programów amnestii podatkowej stosowanych przez państwa członkowskie, a w szczególności oceny odzyskanych dochodów publicznych oraz ich wpływu na zmienność bazy podatkowej w średniej lub dłuższej perspektywie; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby istotne dane dotyczące beneficjentów dotychczasowych i przyszłych amnestii podatkowych były należycie udostępniane organom sądowym, organom ścigania i organom podatkowym, a także do zapewnienia zgodności z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ewentualnego ścigania za inne przestępstwa finansowe;

215. uważa, że Grupa ds. Kodeksu Postępowania (CoC) powinna obowiązkowo przeświecić i zatwierdzić każdy program amnestii podatkowej przed jego wdrożeniem w danym państwie członkowskim; jest zdania, że podatnik lub ostateczny beneficjent rzeczywisty przedsiębiorstwa, który już korzystał z jednej lub większej liczby amnestii podatkowych, nie powinien być już nigdy uprawniony do skorzystania z kolejnej amnestii; apeluje do organów krajowych zarządzających danymi osób, które skorzystały z amnestii podatkowych, aby prowadziły skuteczną wymianę danych z organami ścigania lub innymi właściwymi organami prowadzącymi dochodzenia w sprawie przestępstw innych niż oszustwa podatkowe lub uchylanie się od opodatkowania;

4.4. *Współpraca administracyjna*

216. zwraca uwagę na fakt, że współpraca administracyjna w dziedzinie ram dotyczących opodatkowania bezpośredniego obecnie obejmuje podatników będących zarówno osobami fizycznymi, jak i prawnymi;

217. podkreśla, że międzynarodowe standardy w dziedzinie współpracy administracyjnej są standardami minimalnymi; zauważa zatem, że państwa członkowskie powinny pójść dalej niż tylko przestrzegać tych minimalnych standardów; wzywa państwa członkowskie do dalszych działań na rzecz likwidacji barier dla współpracy administracyjnej i prawnej;

218. wyraża zadowolenie, że wraz z przyjęciem globalnego standardu automatycznej wymiany informacji (AEOI) wprowadzonego pierwszą dyrektywą w sprawie współpracy administracyjnej (DAC1) i uchynieniem dyrektywy o oszczędnościach z 2003 r. utworzono jednolity unijny mechanizm wymiany informacji;

5. *Przeciwdziałanie praniu pieniędzy*

219. podkreśla, że pranie pieniędzy może przybierać rozmaite formy, a prane pieniądze mogą pochodzić z różnych nielegalnych działań, takich jak korupcja, handel bronią, handel ludźmi, handel narkotykami, uchylanie się od opodatkowania i oszustwa, i mogą być wykorzystywane do finansowania terroryzmu; z niepokojem zauważa, że zyski z działalności przestępczej w UE szacuje się na 110 mld EUR rocznie⁽²⁾, co odpowiada 1 % PKB Unii; podkreśla, że według szacunków Komisji w niektórych państwach członkowskich nawet 70 % przypadków prania pieniędzy ma wymiar transgraniczny⁽³⁾; ponadto zauważa, że według szacunków ONZ⁽⁴⁾ skala procederu prania pieniędzy stanowi równowartość 2–5 % światowego PKB, czyli od około 715 mld EUR do 1,87 bln EUR rocznie;

220. podkreśla, że różne niedawne przypadki prania pieniędzy w Unii są powiązane z kapitałem, elitami rządzącymi lub obywatelami, którzy pochodzą z Rosji, a w szczególności ze Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP); wyraża zaniepokojenie z powodu zagrożenia dla bezpieczeństwa i stabilności w Europie, z jakim wiążą się nielegalne środki z Rosji

⁽¹⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

⁽²⁾ From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe, (Z nielegalnych rynków do legalnych przedsiębiorstw – przekrój przestępczości zorganizowanej w Europie), sprawozdanie końcowe z projektu Organised Crime Portfolio, marzec 2015 r.

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20171211PR90024/new-eu-wide-penalties-for-money-laundering>; Wniosek Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (COM(2016)0826).

⁽⁴⁾ UNODC

Wtorek, 26 marca 2019 r.

i krajów WNP, które wchodzą do europejskiego systemu finansowego w celu ich wyprania i dalszego wykorzystania do finansowania działalności przestępczej; podkreśla, że środki te stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli UE oraz powodują zakłócenia i nierówne warunki konkurencji dla przestrzegających prawa obywateli i przedsiębiorstw; uważa, że oprócz ucieczki kapitału, której nie można ograniczyć bez rozwiązania problemów gospodarczych i administracyjnych kraju pochodzenia, a także prania pieniędzy z przyczyn czysto przestępczych, te wrogie działania, których celem jest osłabienie demokracji europejskich, ich gospodarek i instytucji, są prowadzone na tak wielką skalę, by zdestabilizować kontynent europejski; wzywa do lepszej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie kontroli kapitału wprowadzanego do Unii z Rosji;

221. ponawia swój apel⁽¹⁾ o wprowadzenie ogólnounijnych sankcji za naruszenia praw człowieka na wzór amerykańskiej globalnej ustawy Magnickiego, które powinny umożliwiać nakładanie zakazu wydawania wiz oraz ukierunkowanych sankcji, w tym blokowania majątku i udziałów we własności w ramach jurysdykcji UE w odniesieniu do indywidualnych urzędników państwowych lub osób pełniących funkcje publiczne odpowiedzialnych za działania korupcyjne lub poważne naruszenia praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Parlament sprawozdania w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej⁽²⁾; wzywa do zwiększenia kontroli i nadzoru w bankach nad portfelami nierezydentów oraz ich częściami pochodzącymi z krajów uznanych za stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa w Unii;

222. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektyw AMLD4 i AMLD5; podkreśla, że są to istotne kroki ku poprawie skuteczności wysiłków UE służących zwalczaniu prania pieniędzy pochodzących z działalności przestępczej i zwalczaniu finansowania działalności terrorystycznej; zauważa, że unijne ramy przeciwdziałania praniu pieniędzy polegają głównie na prewencyjnym podejściu do prania pieniędzy, ukierunkowanym na wykrywanie i zgłaszanie podejrzanych transakcji;

223. ubolewa, że państwa członkowskie przetransponowały jedynie częściowo lub nie przetransponowały w ogóle dyrektywy AMLD4 do prawa krajowego w wyznaczonym terminie, w związku z czym Komisja była zmuszona wszcząć wobec tych krajów postępowania o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego, w tym kierować sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽³⁾; wzywa te państwa członkowskie do szybkiego naprawienia tej sytuacji; wzywa państwa członkowskie w szczególności do tego, by wypełniły swój prawny obowiązek i dotrzymały terminu transpozycji AMLD5 do ustawodawstwa krajowego, wyznaczonego na 10 stycznia 2020 r.; popiera i z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 23 listopada 2018 r., w których zachęcono państwa członkowskie do transpozycji AMLD5 do ustawodawstwa krajowego przed upływem terminu wyznaczonego na 2020 r.; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania dostępnych instrumentów w celu zapewnienia wsparcia i zadbania o to, by państwa członkowskie należycie przetransponowały i wdrożyły AMLD5 tak szybko, jak to możliwe;

224. przypomina, że należyta staranność wobec klienta stanowi bardzo istotny element realizacji zasady „znaj swojego klienta”, która wymaga, by zobowiązane podmioty prawidłowo identyfikowały swoich klientów oraz źródła ich środków finansowych, a także beneficjentów rzeczywistych aktywów, co obejmuje blokowanie anonimowych kont; ubolewa nad tym, że niektóre instytucje finansowe i powiązane z nimi modele biznesowe aktywnie ułatwiły pranie pieniędzy; wzywa sektor prywatny, aby w miarę możliwości odgrywał aktywną rolę w zwalczaniu finansowania terroryzmu i w zapobieganiu działaniom terrorystycznym; wzywa instytucje finansowe, aby dokonały aktywnego przeglądu swoich procedur wewnętrznych w celu zapobiegania ryzyku prania pieniędzy;

225. przyjmuje z zadowoleniem plan działania przyjęty przez Radę dnia 4 grudnia 2018 r., w tym liczne środki o charakterze nieustawodawczym umożliwiające lepsze zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Unii; zwraca się do Komisji o regularne przekazywanie Parlamentowi bieżących informacji na temat postępów we wdrażaniu tego planu działania;

⁽¹⁾ Zob. na przykład rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2017 r. w sprawie korupcji i praw człowieka w krajach trzecich (Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 82), pkt 35 i 36 oraz Wyniki 3662. posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych w Brukseli w dniu 10 grudnia 2018 r..

⁽²⁾ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2019 r., (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0121).

⁽³⁾ W dniu 19 lipca 2018 r. Komisja postawiła Grecję i Rumunię przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej ze względu na brak transpozycji czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy do prawa krajowego. Irlandia transponowała zaledwie niewielką część przepisów, zatem również została postawiona przed Trybunałem Sprawiedliwości. W dniu 7 marca 2019 r. Komisja przekazała Austrii i Niderlandom uzasadnioną opinię, a Republice Czeskiej, Słowenii, Szwecji, Węgrom, Włochom i Zjednoczonemu Królestwu – wezwanie do usunięcia uchybienia w związku z niepełną transpozycją czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

226. wyraża zaniepokojenie z powodu braku konkretnych procedur oceny i kontroli uczciwości członków Rady Prezesów EBC, w szczególności w przypadku ich oficjalnego oskarżenia o działalność przestępczą; apeluje o wprowadzenie mechanizmów monitorowania i kontroli postępowania i uczciwości członków Rady Prezesów EBC oraz o ich ochronę w przypadku nadużycia władzy ze strony organu powołującego;

227. ubolewa, że błędy systemowe w egzekwowaniu wymogów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, w połączeniu z nieefektywnym nadzorem, doprowadziły do wielu głośnych przypadków prania pieniędzy w europejskich bankach, co miało związek z systematycznymi naruszeniami podstawowych wymogów z zakresu stosowania zasady „znaj swojego klienta” oraz należytej staranności wobec klienta;

228. przypomina, że zasada „znaj swojego klienta” oraz środki należytej staranności wobec klienta mają zasadnicze znaczenie i powinny obowiązywać przez cały czas trwania relacji biznesowej, a transakcje klientów należy stale i uważnie monitorować pod kątem podejrzanej lub nietypowej działalności; w związku z tym przypomina o ciężącym na zobowiązanych podmiotach obowiązku powiadamiania z własnej inicjatywy krajowych jednostek analityki finansowej o transakcjach, co do których istnieje podejrzenie prania pieniędzy, związku z przestępczością lub finansowaniem terroryzmu; ubolewa nad faktem, że pomimo wysiłków podejmowanych przez Parlament AMLD5 wciąż w ostateczności zezwala na to, by osoby fizyczne, które zajmują stanowiska kierownicze wyższego szczebla, mogły zostać zarejestrowane jako beneficjenci rzeczywisti przedsiębiorstwa lub trustu, podczas gdy rzeczywisty beneficjent rzeczywisty nie jest znany lub gdy osoby te są obiektem podejrzeń; zwraca się do Komisji, aby przy okazji kolejnej rewizji przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy w UE dokonała jasnej oceny wpływu tego przepisu na dostępność wiarygodnych informacji dotyczących własności rzeczywistej w państwach członkowskich, oraz aby zaproponowała jego usunięcie w przypadku stwierdzenia, że przepis ten jest często nadużywany w celu zatajenia tożsamości beneficjentów rzeczywistych;

229. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich istnieją niewyjaśnione mechanizmy kontroli majątku, które umożliwiają śledzenie dochodów pochodzących z działalności przestępczej; podkreśla, że mechanizm ten często obejmuje nakaz sądowy zobowiązujący osobę, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest zaangażowana lub ma związek z inną osobą zaangażowaną w poważne przestępstwo, do wyjaśnienia charakteru i zakresu udziału w danym mieniu oraz sposobu jego pozyskania, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że znany dochód osoby wezwanej uzyskany zgodnie z prawem byłby niewystarczający, by umożliwić mu pozyskanie tego mienia; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny skutków i wykonalności takiego środka na szczeblu Unii;

230. przyjmuje z zadowoleniem podjętą w niektórych państwach członkowskich decyzję o zakazie emisji akcji na okaziciela i przekształceniu tych istniejących w imienne papiery wartościowe; zwraca się do państw członkowskich o rozważenie potrzeby wprowadzenia w ich jurysdykcjach podobnych środków w świetle nowych przepisów AMLD5 dotyczących zgłaszania beneficjentów rzeczywistych i zidentyfikowanych zagrożeń;

231. podkreśla pilną potrzebę stworzenia skuteczniejszego systemu komunikacji i wymiany informacji między organami sądowymi w Unii, zastępującego tradycyjne narzędzia wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, które wiążą się z długimi i uciążliwymi procedurami, a tym samym mają niekorzystny wpływ na dochodzenia w sprawie prania pieniędzy i innych poważnych przestępstw; ponownie apeluje do Komisji o ocenę konieczności podjęcia działań ustawodawczych w tym zakresie;

232. wzywa Komisję do dokonania oceny roli takich porozumień prawnych jak spółki celowe, podmioty specjalnego przeznaczenia i trusty celowe o charakterze innym niż charytatywny, oraz związanych z nimi szczególnych zagrożeń pod względem prania pieniędzy, zwłaszcza na terenie Zjednoczonego Królestwa oraz w obrębie terytoriów zależnych i zamorskich Korony Brytyjskiej, a także do przedstawienia Parlamentowi odnośnego sprawozdania;

233. wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy podczas emisji obligacji skarbowych na rynkach finansowych; uważa, że w przypadku takich operacji finansowych należy bezwzględnie zachować należytą staranność;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

234. zwraca uwagę, że tylko w czasie obowiązywania mandatu komisji TAX3 ujawniono trzy godne potępienia przypadki prania pieniędzy za pośrednictwem unijnych banków; ING Bank N.V. ostatnio przyznał się do poważnych zaniedbań w stosowaniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu i w ramach ugody z holenderską prokuraturą zgodził się zapłacić 775 mln EUR kary⁽¹⁾; ABLV Bank na Łotwie rozpoczął dobrowolną likwidację, kiedy amerykańska sieć ds. ścigania przestępstw finansowych (United States Financial Crimes Enforcement Network – FinCEN) zaproponowała obłożenie ABLV zakazem posiadania rachunku korespondencyjnego w Stanach Zjednoczonych ze względu na podejrzenie prania pieniędzy⁽²⁾, a Danske Bank w toku dochodzenia obejmującego 15 000 klientów i 9,5 mln transakcji powiązanych z jego estońską filią przyznał, że poważne zaniedbania w zarządzaniu bankiem i systemach kontrolnych umożliwiły wykorzystywanie jego estońskiej filii do przeprowadzania podejrzanych transakcji⁽³⁾;

235. z niepokojem zauważa, że afera „pralnia Trojki” pokazała również publicznie, w jaki sposób 4,6 mld USD z Rosji i innych państw przeszło przez europejskie banki i przedsiębiorstwa; podkreśla, że w centrum skandalu znajduje się Trojka Dialog, niegdyś jeden z największych rosyjskich prywatnych banków inwestycyjnych, oraz sieć, która prawdopodobnie umożliwiła rosyjskiej elicie rządzącej potajemne wykorzystanie nielegalnych dochodów do nabycia akcji w przedsiębiorstwach państwowych, zakupu nieruchomości w Rosji i poza jej granicami, a także zakupu towarów luksusowych; ubolewa ponadto nad faktem, że według doniesień w podejrzanych transakcjach miały swój udział europejskie banki, takie jak Danske Bank, Swedbank AB, Nordea Bank Abp, ING Groep NV, Credit Agricole SA, Deutsche Bank AG, KBC Group NV, Raiffeisen Bank International AG, ABN Amro Group NV, Cooperatieve Rabobank U.A. oraz holenderski oddział Turkiye Garanti Bankasi A.S.;

236. zwraca uwagę, że w estońskiej filii Danske Bank dokonywano transakcji przychodzących i wychodzących o wartości nawet 200 mld EUR⁽⁴⁾, a bank nie wdrożył odpowiednich wewnętrznych procedur przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz identyfikacji klientów, co później przyznał sam bank, a potwierdziły to zarówno duńskie, jak i estońskie organy nadzoru finansowego; uważa że to zaniedbanie dowodzi kompletnego braku odpowiedzialności ze strony zarówno banku, jak i właściwych organów krajowych; wzywa właściwe banki do przeprowadzenia pilnych ocen odpowiedniości procedur przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz identyfikacji klientów we wszystkich europejskich bankach w celu zapewnienia prawidłowego wdrożenia unijnego ustawodawstwa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy;

237. ponadto zwraca uwagę, że ustalono, iż 6 200 klientów estońskiej filii Danske Bank było uwikłanych w podejrzone transakcje, około 500 klientów było powiązanych z upublicznilonymi systemami prania pieniędzy, 177 klientów miało związek ze skandalem znanym jako „rosyjska pralnia”, 75 ze skandalem „azerska pralnia”, a 53 klientów to spółki o wspólnych adresach i zarządach⁽⁵⁾; wzywa właściwe organy krajowe do sprawdzenia, dokąd przekazano docelowo środki z transakcji 6 200 klientów estońskiej filii Danske Bank, które uznano za podejrzone, aby potwierdzić, że prane pieniądze nie zostały wykorzystane do dalszej działalności przestępczej; wzywa właściwe organy krajowe do należytej współpracy w tym zakresie, ponieważ łańcuchy podejrzanych transakcji mają wyraźny wymiar transgraniczny;

238. podkreśla, że EBC cofnął licencję bankową maltańskiemu bankowi Pilatus Bank po aresztowaniu w USA Alego Sadra Hashemiego Nejada, prezesa i jedyne go udziałowca banku Pilatus Bank, pod zarzutem m.in. prania pieniędzy; podkreśla, że EUNB uznał, iż maltańska jednostka analityki finansowej naruszyła unijne prawo, ponieważ nie prowadziła skutecznego nadzoru nad działalnością Pilatus Banku, m.in. z uwagi na niedociągnięcia proceduralne oraz niepodejmowanie czynności nadzorczych; zwraca uwagę, że w dniu 8 listopada 2018 r. Komisja skierowała formalną opinię do maltańskiej jednostki analityki finansowej, w której wezwała ją do podjęcia dodatkowych środków w celu wywiązania się ze swoich zobowiązań prawnych⁽⁶⁾; wzywa maltańską jednostkę analityki finansowej do podjęcia działań w celu zastosowania się do odpowiednich zaleceń;

⁽¹⁾ Informacja na stronie holenderskiej prokuratury z dnia 4 września 2018 r.

⁽²⁾ Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Dział ds. Wspierania Zarządzania Gospodarczego, pogłębiona analiza zatytułowana „Money laundering – Recent cases from a EU banking supervisory perspective” (Pranie pieniędzy – najnowsze przypadki z perspektywy unijnego nadzoru bankowego), kwiecień 2018 r., PE 614.496.

⁽³⁾ Bruun & Højle: Report on the Non-Resident Portfolio at Danske Bank's Estonian Branch (Sprawozdanie w sprawie portfela nierezydentów w estońskiej filii Danske Bank), Kopenhaga, 19 września 2018 r.

⁽⁴⁾ Ibid.

⁽⁵⁾ Ibid.

⁽⁶⁾ Opinia Komisji z dnia 8 listopada 2018 r. skierowana do jednostki analityki finansowej Malty, na podstawie art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, w sprawie działań niezbędnych do zapewnienia zgodności z prawem Unii (C(2018)7431).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

239. zwraca uwagę na pismo skierowane przez Stałego Przedstawiciela Malty przy UE do komisji TAX3 w odpowiedzi na obawy komisji dotyczące domniemanego udziału niektórych obywateli maltańskich zajmujących eksponowane stanowiska polityczne w potencjalnej nowej aferze dotyczącej prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania związanej z przedsiębiorstwem z siedzibą w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (ZEA) o nazwie „17 Black”⁽¹⁾; ubolewa z powodu braku precyzji w otrzymanych odpowiedziach; wyraża zaniepokojenie z powodu widocznego braku działań politycznych ze strony władz maltańskich; jest szczególnie zaniepokojony faktem, że według doniesień w aferę „17 Black” zamieszane są prawdopodobnie osoby zajmujące stanowiska polityczne na najwyższych szczeblach rządu Malty; wzywa władze maltańskie, aby zwróciły się do ZEA – w formie listów w sprawie pomocy prawnej – o przedstawienie dowodów; wzywa ZEA do współpracy z władzami maltańskimi i europejskimi oraz do dopilnowania, by fundusze zamrożone na rachunkach bankowych 17 Black pozostały zamrożone do czasu przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia; w szczególności podkreśla wyraźny brak niezależności zarówno maltańskiej jednostki analityki finansowej, jak i maltańskiego komendanta policji; ubolewa nad tym, że dotychczas nie podjęto żadnych działań wobec osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne zamieszanych w afery korupcyjne; podkreśla, że prowadzone przez Maltę dochodzenia skorzystałyby na utworzeniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, w oparciu o umowę ad hoc⁽²⁾, gdyż w ten sposób można by rozwiązać poważne wątpliwości dotyczące niezależności i jakości toczących się dochodzeń krajowych, przy wsparciu Europolu i Eurojustu;

240. zwraca uwagę, że dziennikarka śledcza Daphne Caruana Galizia została zamordowana w czasie gdy pracowała nad sprawą największego wycieku informacji, z jakim kiedykolwiek miała do czynienia, którego źródłem były serwery ElectroGas, firmy eksploatującej elektrownię na Malcie; zwraca ponadto uwagę, że właścicielem firmy 17 Black, która miała przekazać duże kwoty pieniędzy osobom zajmującym eksponowane stanowiska polityczne na Malcie odpowiedzialnym za tę elektrownię, jest dyrektor i akcjonariusz ElectroGas;

241. wyraża zaniepokojenie z powodu upowszechnienia prania pieniędzy w kontekście innych form działalności gospodarczej, w szczególności zjawiska tzw. „fruwających pieniędzy” i „wiadomych ulic”; podkreśla, że większa koordynacja i współpraca między lokalnymi i regionalnymi organami administracyjnymi i organami ścigania jest niezbędna do rozwiązywania tych problemów w europejskich miastach;

242. ma świadomość, że na aktualnie obowiązujące ramy prawne przeciwdziałania praniu pieniędzy składały się dyrektywy oraz ramy te oparte są na minimalnej harmonizacji, co doprowadziło do rozbieżnych krajowych praktyk w zakresie nadzoru i egzekwowania prawa w państwach członkowskich; apeluje do Komisji, aby w kontekście przyszłego przeglądu ustawodawstwa w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oceniła, w ramach wymaganej oceny skutków, czy rozporządzenie nie byłoby bardziej odpowiednim rodzajem aktu prawnego niż dyrektywa; apeluje w tym kontekście o szybkie przekształcenie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy do postaci rozporządzenia, jeżeli takie będzie zalecenie wynikające z oceny skutków;

5.1. Współpraca między organami nadzoru w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz organami nadzoru ostrożnościowego w Unii Europejskiej

243. wyraża zadowolenie, że po ostatnich przypadkach naruszeń lub zarzutów dotyczących naruszeń przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy przewodniczący Komisji w swoim orędziu o stanie Unii z 12 września 2018 r. zapowiedział działania uzupełniające;

244. apeluje o niezbędną wzmożoną kontrolę oraz ciągły nadzór nad członkami zarządów i udziałowcami instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń w UE oraz podkreśla w szczególności trudności związane z unieważnianiem licencji bankowych lub równoważnych pozwoleń specjalnych;

245. popiera prace podjęte przez wspólną grupę roboczą, składającą się z przedstawicieli Dyrekcji Generalnej KE ds. Sprawiedliwości i Konsumentów, Dyrekcji Generalnej KE ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych, EBC, Europejskich Urzędów Nadzoru oraz przewodniczącego podkomisji ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy Wspólnego Komitetu Europejskich Urzędów Nadzoru, które to prace służą wykrywaniu bieżących nieprawidłowości oraz proponowaniu środków umożliwiających skuteczną współpracę, koordynację i wymianę informacji między organami nadzoru i organami ścigania;

(1) Pismo Stałego Przedstawiciela Malty przy UE z dnia 20 grudnia 2018 r. w odpowiedzi na pismo przewodniczącego komisji TA X 3 z dnia 7 grudnia 2018 r.

(2) Oparta na załączniku do rezolucji Rady w sprawie wzoru umowy o powołaniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego (Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 1).;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

246. uznaje, że bieżący poziom koordynacji nadzoru nad instytucjami finansowymi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w szczególności w sytuacjach o zasięgu transgranicznym, jest niewystarczający, by móc sprostać aktualnym wyzwaniom w tym sektorze, a zdolność Unii do egzekwowania skoordynowanych przepisów oraz praktyk w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy jest aktualnie niedostateczna;

247. apeluje o przeprowadzenie oceny długoterminowych celów służących polepszeniu ram prawnych z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, o której wspomniano w „Dokumencie otwierającym debatę na temat możliwych elementów planu działania dotyczącego sprawnej współpracy między organami nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz organami nadzoru ostrożnościowego w Unii Europejskiej”⁽¹⁾, m.in. celu utworzenia na poziomie UE mechanizmu lepszej koordynacji działalności organów nadzorujących instytucje finansowe w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwłaszcza w sytuacjach, gdy istnieją obawy, że ww. procedury mogą mieć zasięg transgraniczny, a także celu ewentualnej centralizacji nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy w ramach istniejącego lub nowego organu Unii uprawnionego do egzekwowania zharmonizowanych przepisów oraz praktyk w państwach członkowskich; popiera dalsze wysiłki na rzecz centralizacji nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i uważa, że w przypadku ustanowienia takiego mechanizmu należy przeznaczyć na niego wystarczające zasoby ludzkie i finansowe, tak aby jego zadania mogły być skutecznie realizowane;

248. przypomina, że EBC posiada uprawnienia do cofania pozwoleń instytucjom kredytowym w przypadkach poważnych naruszeń przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, oraz odpowiada za takie cofanie pozwoleń; zauważa jednak, że EBC jest całkowicie zależny od informacji przekazywanych przez krajowe organy nadzoru ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy w odniesieniu do takich naruszeń ujawnionych przez organy krajowe; w związku z tym wzywa krajowe organy nadzoru ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, aby w sposób terminowy udostępniały EBC wysokiej jakości informacje, co umożliwi EBC właściwe wykonywanie jego zadań; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wielostronną umowę w sprawie praktycznych zasad wymiany informacji między EBC a wszystkimi właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie przestrzegania przez instytucje kredytowe i finansowe obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w ramach AMLD4;

249. podkreśla, że nadzór ostrożnościowy i nadzór prowadzony z myślą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy nie mogą być rozpatrywane odrębnie; podkreśla, że Europejskie Urzędy Nadzoru mają ograniczone możliwości odgrywania bardziej znaczącej roli w walce z praniem pieniędzy ze względu na swoje struktury decyzyjne, brak uprawnień i ograniczone zasoby; podkreśla, że EUNB powinien przejąć wiodącą rolę w tej walce, a jednocześnie ściśle koordynować działania z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejskim Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA), a zatem powinien być w trybie pilnym wyposażony w wystarczające zasoby ludzkie i materialne, aby skutecznie przyczynić się do spójnego i skutecznego zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy, w tym poprzez przeprowadzanie ocen ryzyka właściwych organów i dokonywanie przeglądów w ramach jego ogólnych ram; wzywa do szerszego nagłaśniania tych przeglądów, a w szczególności do systematycznego przekazywania Parlamentowi i Radzie odpowiednich informacji w przypadku poważnych braków zidentyfikowanych na szczeblu krajowym lub unijnym⁽²⁾;

250. zwraca uwagę na coraz istotniejszą rolę krajowych organów nadzoru finansowego; wzywa Komisję, aby po konsultacjach z EUNB zaproponowała mechanizmy ułatwiające ściślejszą współpracę i koordynację między organami nadzoru finansowego; apeluje o to, aby w dłuższej perspektywie bardziej zharmonizowano praktyki nadzorcze różnych krajowych organów nadzoru w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy;

251. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z 12 września 2018 r. w sprawie wzmocnienia unijnych ram dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi oraz nadzoru nad tymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy (COM(2018)0645) oraz zawartą w nim propozycję dotyczącą przeglądu Europejskich Urzędów Nadzoru w celu wzmocnienia konwergencji praktyk nadzorczych; uważa, że EUNB powinien odgrywać wiodącą, koordynującą i monitorującą rolę na szczeblu Unii, aby skutecznie chronić system finansowy przed praniem pieniędzy i ryzykiem finansowania terroryzmu, ze względu na niepożądane potencjalne skutki systemowe dla stabilności finansowej Unii, które mogą wynikać z nadużyć w sektorze finansowym w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, oraz w świetle zdobytego już przez EUNB doświadczenia w zakresie ochrony sektora bankowego przed takimi nadużyciami jako organ odpowiedzialny za nadzór nad wszystkimi państwami członkowskimi;

(1) Reflection paper on possible elements of a Roadmap for seamless cooperation between Anti Money Laundering and Prudential Supervisors in the European Union, 31 sierpnia 2018 r.

(2) W czasie głosowania w komisji TAX3 w dniu 27 lutego 2019 r. negocjacje międzyinstytucjonalne były nadal w toku.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

252. zwraca uwagę na obawy EUNB w odniesieniu do wdrażania dyrektywy 2013/36/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych) ⁽¹⁾; przyjmuje z zadowoleniem sugestie EUNB, aby usunąć niedoskonałości wynikające z obecnych unijnych ram prawnych; wzywa państwa członkowskie do szybkiej transpozycji do prawa krajowego niedawno przyjętych zmian do dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych;

5.2. Współpraca jednostek analityki finansowej

253. przypomina, że zgodnie z AMLD5 państwa członkowskie są zobowiązane do utworzenia automatycznych scentralizowanych mechanizmów umożliwiających szybką identyfikację posiadaczy rachunków bankowych i płatniczych oraz do zadbania o to, by każda jednostka analityki finansowej mogła terminowo dostarczyć innej jednostce analityki finansowej informacje przechowywane w scentralizowanych mechanizmach; podkreśla znaczenie terminowego dostępu do informacji, aby zapobiegać przestępstwom finansowym i umarzaniu dochodzeń; wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia tworzenia takich mechanizmów, aby jednostki analityki finansowej mogły skutecznie współpracować ze sobą przy wykrywaniu i zwalczaniu prania pieniędzy; usilnie zachęca jednostki analityki finansowej państw członkowskich do korzystania z systemu FIU.net; zwraca uwagę na znaczenie ochrony danych również w tym obszarze;

254. uważa, że w celu skutecznego wsparcia walki z praniem pieniędzy należy koniecznie wyposażyć krajowe jednostki analityki finansowej w odpowiednie zasoby i zdolności;

255. podkreśla, że w celu skutecznej walki z praniem pieniędzy nieodzowna jest współpraca nie tylko pomiędzy jednostkami analityki finansowej państw członkowskich, ale także między nimi a równoważnymi jednostkami z państw trzecich; odnotowuje porozumienia polityczne w sprawie negocjacji międzyinstytucjonalnych ⁽²⁾ w celu przyszłego przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania oraz uchylającej decyzję Rady 2000/642/JHA;

256. wzywa Komisję do opracowania wyspecjalizowanych szkoleń dla jednostek analityki finansowej, w szczególności w kontekście bardziej ograniczonych zdolności w niektórych państwach członkowskich; zwraca uwagę na wkład Grupy Egmont, która skupia 159 jednostek analityki finansowej i ma na celu wzmocnienie ich współpracy operacyjnej, zachęcając do kontynuacji i realizacji wielu projektów; oczekuje na ocenę Komisji dotyczącą ram współpracy jednostek analityki finansowej z państwami trzecimi oraz przeszkód i możliwości w zakresie zacieśnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej w Unii, w tym możliwości ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia; przypomina, że ocena ta powinna być gotowa do dnia 1 czerwca 2019 r.; zwraca się do Komisji, by rozważyła wykorzystanie tej okazji do przedstawienia wniosku ustawodawczego dotyczącego utworzenia jednostki analityki finansowej UE, tak aby powstał ośrodek wspólnych prac dochodzeniowych i koordynacji dysponujący własnym zakresem autonomii i kompetencji dochodzeniowych w sprawach transgranicznej przestępczości finansowej, a także mechanizm wczesnego ostrzegania; jest zdania, że jednostce analityki finansowej UE powinna przyspać szeroko rozumiana rola koordynacyjna oraz rola polegająca na udzielaniu pomocy i wsparcia jednostkom analityki finansowej państw członkowskich w sprawach transgranicznych, aby umożliwić szeroką wymianę informacji, wspólną analizę spraw transgranicznych i sprawną koordynację prac;

257. apeluje do Komisji o czynne zaangażowanie się wspólnie z państwami członkowskimi w poszukiwanie mechanizmów mogących ulepszyć i usprawnić współpracę między jednostkami analityki finansowej państw członkowskich a równoważnymi jednostkami z państw trzecich; apeluje do Komisji o podjęcie odpowiednich działań w tym zakresie na forach międzynarodowych takich jak OECD i Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy (FATF); uważa, że w każdym ewentualnie wynikłym porozumieniu należy odpowiednio zadbać o kwestię ochrony danych osobowych;

258. wzywa Komisję do opracowania sprawozdania skierowanego do Parlamentu i Rady oceniającego, czy różnice w statusie i organizacji między jednostkami analityki finansowej państw członkowskich utrudniają współpracę w walce z poważnymi przestępstwami o charakterze transgranicznym;

⁽¹⁾ Pismo skierowane do Tiiny Astoli z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wniosku o zbadanie możliwego naruszenia prawa Unii na mocy art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

⁽²⁾ COM(2018)0213.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

259. zwraca uwagę, że brak jednolitego formatu zgłoszeń podejrzanych transakcji oraz jednolitych progów dla takich zgłoszeń w państwach członkowskich, także w odniesieniu do różnych podmiotów zobowiązanych, utrudnia przetwarzanie i wymianę informacji między jednostkami analityki finansowej; wzywa Komisję, aby przy wsparciu EUNB przeanalizowała mechanizmy, które pozwoliłyby jak najszybciej stworzyć ustandaryzowane formaty sprawozdawcze dla podmiotów zobowiązanych w celu ułatwienia i usprawnienia przetwarzania i wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej w sprawach o wymiarze transgranicznym, a także aby rozważyła ustandaryzowanie progów zgłaszania podejrzanych transakcji;

260. wzywa Komisję do zbadania możliwości stworzenia zautomatyzowanego systemu wyszukiwania zgłoszeń podejrzanych transakcji, za pomocą którego jednostki analityki finansowej państw członkowskich mogłyby odnaleźć transakcje oraz ich inicjatorów i odbiorców, których wielokrotnie zgłaszano jako podejrzanych w różnych państwach członkowskich;

261. zachęca właściwe organy oraz jednostki analityki finansowej do współpracy z instytucjami finansowymi i innymi zobowiązanymi podmiotami w celu ulepszenia systemu zgłaszania podejrzanych działań oraz w celu ograniczenia „zgłaszania defensywnego”, co pomoże zadbać o to, by jednostki analityki finansowej otrzymywały bardziej użyteczne, konkretne i wyczerpujące informacje, które umożliwią im należyte wykonywanie obowiązków, a zarazem zagwarantuje zgodność z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych;

262. przypomina o znaczeniu rozwijania ulepszonych kanałów dialogu, komunikacji i wymiany informacji między organami publicznymi i konkretnymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego, powszechnie znanych jako partnerstwa publiczno-prywatne (PPP), w szczególności dla podmiotów zobowiązanych na mocy AMLD, oraz zwraca uwagę na istnienie i pozytywne wyniki jedyne transnarodowe PPP, tj. partnerstwa publiczno-prywatnego Europolu ds. informacji finansowych, które wspiera strategiczną wymianę informacji między bankami, jednostkami analityki finansowej, organami ścigania i krajowymi organami regulacyjnymi we wszystkich państwach członkowskich;

263. wspiera ciągłą poprawę wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej a organami ścigania, w tym Europol; uważa, że należy ustanowić takie partnerstwo w dziedzinie nowych technologii, w tym aktywów wirtualnych, aby sformalizować istniejące wcześniej działania w państwach członkowskich; wzywa Europejską Radę Ochrony Danych (EROD) do zapewnienia dodatkowych wyjaśnień podmiotom działającym na rynku, które przetwarzają dane osobowe w ramach swych obowiązków należytej staranności, aby umożliwić im przestrzeganie odpowiednich przepisów dotyczących ochrony danych;

264. podkreśla, że zwiększenie i poprawa współpracy między krajowymi organami nadzoru a jednostkami analityki finansowej ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zwalczania prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; podkreśla ponadto, że zwalczanie prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania wymaga również właściwej współpracy między jednostkami analityki finansowej i organami celnymi;

265. wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania w sprawie obecnego status quo i usprawnień dokonanych w jednostkach analityki finansowej państw członkowskich w odniesieniu do rozpowszechniania, wymiany i przetwarzania informacji, zgodnie z zaleceniami komisji PANA⁽¹⁾ oraz sprawozdaniem sporządzonym w ramach platformy jednostek analityki finansowej państw członkowskich;

5.3. *Zobowiązane podmioty (zakres)*

266. wyraża zadowolenie, że w AMLD5 rozszerzono listę zobowiązanych podmiotów o podmioty zajmujące się świadczeniem usług wymiany walut pomiędzy walutami wirtualnymi a walutami fiducyjnymi, dostawców kont walut wirtualnych, podmioty zajmujące się handlem dziełami sztuki i wolne porty;

267. apeluje do Komisji o podjęcie działań w celu lepszego egzekwowania środków należytej staranności wobec klienta; w szczególności w celu lepszego wyjaśnienia, że odpowiedzialność za prawidłowe stosowanie środków należytej staranności wobec klienta, nawet w przypadku ich outsourcingu, zawsze spoczywa na podmiocie zobowiązanym, jak również o przyjęcie przepisów dotyczących kar w przypadkach zaniedbań lub konfliktów interesów w przypadku outsourcingu; podkreśla, że na mocy AMLD5 podmioty zobowiązane mają prawny obowiązek przeprowadzania

(¹) Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

wzmocnionych kontroli i systematycznego przedstawiania sprawozdań w przypadku stosowania procedur należytej staranności wobec klienta związanych z relacjami biznesowymi lub transakcjami obejmującymi państwa wskazane przez Komisję jako państwa trzecie wysokiego ryzyka do celów prania pieniędzy;

5.4. Rejestry

268. z zadowoleniem przyjmuje przyznanie organom podatkowym na mocy dyrektywy DAC5 dostępu do informacji o własności rzeczywistej oraz innych informacji dotyczących należytej staranności wobec klienta; przypomina, że taki dostęp jest konieczny do tego, by organy podatkowe mogły należycie wykonywać swoje obowiązki.

269. zwraca uwagę, że unijne przepisy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy zobowiązują państwa członkowskie do tworzenia centralnych rejestrów zawierających kompletne dane o własności rzeczywistej w odniesieniu do spółek i trustów z zapewnieniem ich wzajemnego połączenia; wyraża zadowolenie, że AMLD5 zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia dostępności informacji o własności rzeczywistej we wszystkich sprawach dla każdego członka społeczeństwa;

270. zauważa jednocześnie, że w odniesieniu do trustów rejestry krajowe będą z zasady dostępne wyłącznie dla osób, które wykażą istnienie uzasadnionego interesu w uzyskaniu dostępu; podkreśla, że państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o publicznym udostępnianiu rejestrów własności rzeczywistej dotyczącej trustów, co zalecał już Parlament; zachęca państwa członkowskie do ustanowienia ogólnodostępnych i otwartych rejestrów danych; przypomina, że wysokość opłat, które mogą one nałożyć, nie powinna przekraczać kosztów administracyjnych związanych z udostępnianiem informacji, w tym kosztów utrzymania i rozwoju rejestrów;

271. podkreśla, że Komisja powinna zadbać o wzajemne połączenie rejestrów beneficjentów rzeczywistych; uważa, że Komisja powinna ściśle monitorować funkcjonowanie połączonego systemu oraz oceniać w rozsądnym terminie, czy działa on prawidłowo i czy wymaga uzupełnienia o unijny publiczny rejestr beneficjentów rzeczywistych lub o inne instrumenty, które mogłyby skutecznie zaradzić ewentualnym niedociągnięciom; wzywa Komisję, aby w międzyczasie opracowała i wydała wytyczne techniczne w celu wsparcia konwergencji formatu, interoperacyjności i wzajemnych połączeń rejestrów państw członkowskich; jest zdania, że własność rzeczywista trustów powinna mieć taki sam poziom przejrzystości jak w przypadku przedsiębiorstw na mocy AMLD5, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń;

272. jest zaniepokojony tym, że informacje zawarte w rejestrach beneficjentów rzeczywistych nie zawsze są wystarczające i/lub dokładne; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby rejestry beneficjentów rzeczywistych zawierały mechanizmy weryfikacyjne w celu zagwarantowania dokładności danych; wzywa Komisję, aby podczas dokonywanych przeglądów oceniła mechanizmy weryfikacyjne i rzetelność danych;

273. apeluje o ściślejszą i dokładniejszą definicję beneficjentów rzeczywistych w celu zapewnienia odpowiedniej identyfikacji wszystkich osób fizycznych, do których ostatecznie należy własność lub kontrola nad osobami prawnymi;

274. ponawia apel o przyjęcie jasnych zasad ułatwiających bezpośrednią identyfikację beneficjentów rzeczywistych, w tym nałożenie na trusty i podobne porozumienia obowiązku potwierdzenia ich istnienia na piśmie oraz obowiązku rejestracji w państwie członkowskim, w którym dany trust został utworzony, w którym jest zarządzany lub w którym prowadzi działalność;

275. podkreśla problem prania pieniędzy poprzez inwestycje w nieruchomości w europejskich miastach za pośrednictwem zagranicznych firm przykrywek; przypomina, że Komisja powinna ocenić konieczność i proporcjonalność harmonizacji informacji zawartych w rejestrach gruntów i nieruchomości, a także ocenić potrzebę wzajemnego połączenia tych rejestrów; zwraca się do Komisji, aby w razie potrzeby dołączyła do sprawozdania wniosek ustawodawczy; jest zdania, że państwa członkowskie powinny zapewnić publiczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych gruntów i nieruchomości;

276. potwierdza swoje stanowisko w sprawie utworzenia rejestrów beneficjentów rzeczywistych w odniesieniu do umów ubezpieczenia na życie, jak zaproponowano podczas negocjacji międzyinstytucjonalnych dotyczących AMLD5; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny wykonalności i konieczności udostępnienia właściwym organom informacji o beneficjentach rzeczywistych umów ubezpieczenia na życie i instrumentów finansowych;

277. zwraca uwagę, że zgodnie z AMLD5 Komisja zobowiązana jest przeprowadzić analizę wykonalności specjalnych środków i mechanizmów na szczeblu Unii i państw członkowskich umożliwiających gromadzenie informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym i innych podmiotów prawnych utworzonych poza Unią oraz dostęp do tych informacji; apeluje do Komisji, by w przypadku pozytywnego wyniku analizy wykonalności przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie rzeczzonego mechanizmu;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

5.5. Zagrożenia technologiczne i kryptoaktywa, w tym waluty wirtualne i kryptowaluty

278. zwraca uwagę na pozytywny potencjał nowych technologii zdecentralizowanej księgi rachunkowej (DLT) takich jak technologia łańcucha bloków; jednocześnie zwraca uwagę, że coraz częstsze nadużycia nowych metod płatności i przekazu opartych na tych technologiach w celu prania zysków z działalności przestępczej oraz popełniania innych przestępstw finansowych; uznaje potrzebę monitorowania szybkiego postępu technologicznego w celu dopilnowania, by przepisy skutecznie regulowały kwestie nadużywania nowych technologii oraz anonimowości, która sprzyja działalności przestępczej, nie ograniczając zarazem jej pozytywnych aspektów;

279. apeluje do Komisji, aby dokładnie przyjrzała się kryptograczom, którzy wciąż jeszcze nie podlegają unijnym przepisom AML, i w razie potrzeby rozszerzyła wykaz podmiotów zobowiązanych, w szczególności dostawców usług z dziedziny transakcji obejmujących wymianę co najmniej jednej waluty wirtualnej; wzywa w międzyczasie państwa członkowskie do jak najszybszej transpozycji przepisów AMLD5, które nakładają na dostawców kont waluty wirtualnej i usług wymiany waluty wirtualnej obowiązek identyfikacji swoich klientów, by utrudnić anonimowe wykorzystywanie walut wirtualnych;

280. apeluje do Komisji o uważne śledzenie postępu technologicznego, w tym szybkiego rozwoju innowacyjnych modeli biznesowych FinTech i przyjmowania się powstających technologii takich jak SI, DLT, inteligentne przetwarzanie danych (*cognitive computing*) czy uczenie maszynowe, z myślą o ocenie zagrożeń technologicznych i potencjalnych luk oraz zwiększeniu odporności na cyberataki lub awarie systemu, w szczególności dzięki promowaniu ochrony danych; zachęca właściwe organy i Komisję do dokonania gruntownej oceny możliwego ryzyka systemowego związanego z aplikacjami DLT;

281. podkreśla, że rozwój i wykorzystanie kryptoaktywów to trend długoterminowy, który najprawdopodobniej utrzyma się i nasili w nadchodzących latach, w szczególności używanie wirtualnych monet do różnych celów, takich jak finansowanie przedsiębiorstw; wzywa Komisję do przygotowania odpowiednich unijnych ram w celu ukierunkowania tych zmian, w oparciu o prace prowadzone zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i na poziomie organów europejskich takich jak ESMA; uważa, że ramy te powinny zapewniać niezbędne zabezpieczenia przed szczególnymi zagrożeniami, jakie stwarzają kryptoaktywa, nie powstrzymując zarazem innowacji;

282. zauważa w szczególności, że brak przejrzystości kryptoaktywów może być wykorzystywany, by ułatwiać pranie pieniędzy i uchylanie się od opodatkowania; wzywa w związku z tym Komisję do określenia jasnych wytycznych co do warunków, jakie muszą być spełnione, aby kryptoaktywa mogły zostać uznane za istniejący lub nowy instrument finansowy w rozumieniu MiFID 2, oraz okoliczności, w których przepisy unijne mają zastosowanie do pierwszych ofert kryptowalutowych;

283. wzywa Komisję, by rozważyła możliwość zakazania niektórych środków zapewniających anonimowość w przypadku konkretnych kryptoaktywów, a w razie uznania zakazu za konieczny rozważyła także możliwość uregulowania kryptoaktywów na tych samych zasadach co instrumenty finansowe; uważa, że jednostki analityki finansowej powinny mieć możliwość łączenia adresów waluty wirtualnej z tożsamością właściciela kryptoaktywów; sądzi, że Komisja powinna rozważyć możliwość wprowadzenia obowiązku rejestracji użytkowników kryptoaktywów; przypomina, że niektóre państwa członkowskie przyjęły już różnego rodzaju środki dla poszczególnych segmentów w tym obszarze, takich jak pierwsze oferty kryptowalutowe, które mogą być dla UE źródłem inspiracji dla przyszłych działań;

284. podkreśla, że Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) zasygnalizowała ostatnio pilną potrzebę podjęcia przez wszystkie kraje skoordynowanych działań dla zapobieżenia wykorzystywaniu kryptoaktywów do celów przestępczości i terroryzmu oraz wezwała wszystkie jurysdykcje do podjęcia kroków prawnych i praktycznych służących zapobieganiu nadużyciom kryptoaktywów⁽¹⁾; wzywa Komisję, by zastanowiła się, w jaki sposób do europejskich ram prawnych można włączyć opracowane przez FATF zalecenia i standardy dotyczące kryptoaktywów; podkreśla, że Unia powinna nadal dążyć do ustanowienia spójnych i skoordynowanych międzynarodowych ram regulacyjnych dotyczących kryptoaktywów w oparciu o wysiłki, jakie podjęła na szczycie G-20;

285. ponawia swój apel do Komisji o pilne przeprowadzenie oceny konsekwencji hazardu w sieci dla prania pieniędzy i przestępstw podatkowych; uważa, że ocena ta ma charakter priorytetowy; zauważa wzrost w sektorze hazardu online w niektórych jurysdykcjach, m.in. na terytoriach zależnych Korony Brytyjskiej takich jak Wyspa Man, gdzie hazard online odpowiada już za 18 % dochodu narodowego;

⁽¹⁾ FATF, Regulacje dotyczące kryptoaktywów, 19 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

286. odnotowuje prace ekspertów nad identyfikacją elektroniczną oraz zdalnymi procesami KYC, w których badane są kwestie takie jak możliwość stosowania przez instytucje finansowe identyfikacji elektronicznej (e-ID) oraz przenoszenia KYC z myślą o cyfrowej identyfikacji klienta; zwraca się w związku z tym do Komisji, by oceniła ewentualne korzyści płynące z wprowadzenia europejskiego systemu e-ID; przypomina o znaczeniu zachowania odpowiedniej równowagi między ochroną danych i prywatności a koniecznością zapewnienia właściwym organom dostępu do informacji na potrzeby prowadzonych śledztw;

5.6. *Sankcje*

287. podkreśla, że unijne ustawodawstwo AML wymaga od państw członkowskich wprowadzenia sankcji za naruszenie przepisów AML; zwraca uwagę, że sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające; wzywa do ustanowienia w państwach członkowskich uproszczonych procedur egzekwowania sankcji finansowych nałożonych za naruszenie przepisów AML;

288. wzywa państwa członkowskie, aby oprócz informacji o rodzaju i charakterze naruszenia oraz tożsamości osoby odpowiedzialnej niezwłocznie i niezawodnie publikowały informacje o charakterze i wartości nałożonych sankcji; wzywa państwa członkowskie do stosowania sankcji i środków również wobec członków organów zarządzających i innych osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenia przepisów AML na podstawie prawa krajowego⁽¹⁾;

289. zwraca się do Komisji, aby co dwa lata przedstawiała Parlamentowi sprawozdanie na temat krajowych przepisów i praktyk w zakresie sankcji za naruszenie przepisów AML;

290. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty⁽²⁾, które ma na celu usprawnienie transgranicznego odzyskiwania aktywów utraconych w wyniku przestępstw, by zwiększyć możliwości Unii w zakresie walki ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem oraz odcinania przestępców i terrorystów od źródeł finansowania w całej Unii;

291. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnych⁽³⁾, która wprowadza nowe przepisy prawa karnego i umożliwia skuteczniejszą i sprawniejszą współpracę transgraniczną między właściwymi organami, aby efektywniej przeciwdziałać praniu pieniędzy i związanemu z nim finansowaniu terroryzmu oraz przestępczości zorganizowanej; zwraca uwagę, że państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki, aby w stosownych przypadkach ich właściwe organy zabezpieczyły lub konfiskowały, zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE⁽⁴⁾, zarówno korzyści pochodzące z tych przestępstw, jak i narzędzia służące lub mające służyć do popełnienia lub przyczynienia się do popełnienia takich przestępstw;

5.7. *Wymiar międzynarodowy*

292. zauważa, że zgodnie z AMLD4 Komisja jest zobowiązana wskazać państwa trzecie wysokiego ryzyka mające strategiczne braki w swoich systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

293. uważa, że choć należy uwzględnić prace prowadzone na szczeblu międzynarodowym w celu określenia państw trzecich wysokiego ryzyka na potrzeby zwalczania prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, zwłaszcza działania FATF, Unia powinna mieć własny wykaz państw trzecich wysokiego ryzyka; z zadowoleniem przyjmuje zatem rozporządzenie delegowane z dnia 13 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 Parlamentu Europejskiego i Rady przez wskazanie państw trzecich wysokiego ryzyka mających strategiczne braki (C(2019)1326) i ubolewa, że Rada wyraziła sprzeciw wobec tego aktu delegowanego; z zadowoleniem przyjmuje ponadto rozporządzenie delegowane Komisji z dnia 31 stycznia 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu

⁽¹⁾ Sprawozdanie z wizyty delegacji TAX3 w Estonii i Danii w dniach 6–8 lutego 2019 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających minimalny zakres działań oraz rodzaj dodatkowych środków, które instytucje kredytowe i finansowe muszą wdrożyć, aby ograniczyć ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w niektórych państwach trzecich⁽¹⁾;

294. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez Komisję opublikowanej 22 czerwca 2018 r. metodyki określania państw trzecich wysokiego ryzyka zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849⁽²⁾; z zadowoleniem przyjmuje ocenę Komisji z dnia 31 stycznia 2019 r. dotyczącą państw z priorytetem 1;

295. podkreśla, że należy zapewnić spójność i komplementarność wykazu państw trzecich wysokiego ryzyka w ramach AML i unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy; ponawia swój apel o powierzenie Komisji głównej roli w zarządzaniu obydwojma wykazami; apeluje do Komisji, by zapewniła przejrzystość przeglądu jurysdykcji;

296. jest zaniepokojony doniesieniami o tym, że właściwe organy w Szwajcarii nie realizują należycie swoich zadań z zakresu AML/CFT⁽³⁾; zwraca się do Komisji, by wzięła to pod uwagę przy aktualizacji wykazu państw trzecich wysokiego ryzyka oraz w przyszłych stosunkach dwustronnych między Szwajcarią a Unią;

297. wzywa Komisję do udzielenia wsparcia technicznego państwom trzecim w celu wypracowania skutecznych systemów zwalczania prania pieniędzy i ciągłego doskonalenia tych systemów;

298. apeluje do Komisji i państw członkowskich o dopilnowanie, aby Unia na forum FATF mówiła jednym głosem, oraz o aktywny udział w trwającej refleksji nad jej reformą z myślą o wzmocnieniu jej zasobów i legitymacji; apeluje do Komisji o włączenie w skład delegacji do FATF pracowników Parlamentu Europejskiego w charakterze obserwatorów;

299. wzywa Komisję, by przewodziła ogólnościowej inicjatywie na rzecz ustanowienia we wszystkich jurysdykcjach publicznych centralnych rejestrów beneficjentów rzeczywistych; zwraca uwagę na kluczową w tym względzie rolę organizacji międzynarodowych takich jak OECD czy ONZ;

6. Międzynarodowy wymiar opodatkowania

300. zaznacza, że sprawiedliwy system podatkowy na szczeblu europejskim wymaga sprawliwszego środowiska podatkowego na szczeblu światowym; ponawia swój apel o monitorowanie reform podatkowych realizowanych w państwach trzecich;

301. zauważa wysiłki poczynione przez niektóre państwa trzecie, aby stanowczo przeciwdziałać praktykom BEPS; podkreśla jednak, że tego rodzaju reformy powinny mieścić się w granicach istniejących unormowań WTO;

302. uważa za niezwykle istotne zebrane podczas wizyty komisji w Waszyngtonie informacje o reformach podatkowych w USA oraz ich możliwym wpływie na współpracę międzynarodową; stwierdza, że niektóre postanowienia amerykańskiego Tax Cuts and Jobs Act z 2017 r. zdaniem części ekspertów są niezgodne z obowiązującymi normami WTO; zauważa, że niektóre przepisy przyjęte w ramach reform podatkowych w USA mają na celu jednostronne i pozbawione wszelkiej wzajemności przywrócenie korzyści transgranicznych, które można przypisać do terytorium USA (zakładając, że co najmniej 50 % tych korzyści powstaje na terytorium USA); wyraża zadowolenie, że Komisja aktualnie ocenia potencjalne następstwa regulacyjne i handlowe m.in. przepisów BEAT, GILTI i FDII⁽⁴⁾ przyjętych w ramach nowej reformy podatkowej w USA; zwraca się do Komisji, by poinformowała Parlament o wynikach tej oceny;

⁽¹⁾ C(2019)0646.

⁽²⁾ WD(2018)0362.

⁽³⁾ Podczas zorganizowanego przez TAX3 w dniu 1 października 2018 r. wysłuchania pt. „Stosunki ze Szwajcarią w kwestiach podatkowych a walka z praniem pieniędzy” uczestnicy panelu stwierdzili, że Szwajcaria nie stosuje się do zaleceń FATF nr 9 i 40.

⁽⁴⁾ Odpowiednio Base Erosion and Anti-Abuse Tax (BEAT), Global Intangible Low Tax Income (GILTI) oraz Foreign-Derived Intangible Income (FDII).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

303. zauważa, że opracowano dwa rodzaje umów międzyrządowych (IGA) w sprawie ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA), aby dostosować FATCA do przepisów prawa międzynarodowego⁽¹⁾; zaznacza, że tylko jeden z modeli umów międzyrządowych opiera się na wzajemności; ubolewa nad poważnym brakiem równowagi, jeśli chodzi o wzajemność tych umów, gdyż USA przeważnie otrzymują od zagranicznych rządów więcej informacji, niż same dostarczają; apeluje do Komisji o przeprowadzenie mapowania, aby zbadać zakres wzajemności przy wymianie informacji między USA a państwami członkowskimi;

304. apeluje do Rady o udzielenie Komisji mandatu do negocjowania umowy z USA, która zapewniłaby wzajemność w ramach FATCA;

305. ponawia propozycje wysunięte w rezolucji z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie szkodliwych skutków FATCA dla obywateli UE, w szczególności „Amerykanów z przypadku”⁽²⁾, w której wezwano Komisję do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia wszystkim obywatelom, zwłaszcza „Amerykanom z przypadku”, poszanowania ich praw podstawowych;

306. wzywa Komisję i Radę do przedstawienia wspólnego podejścia UE do FATCA, aby zapewnić odpowiednią ochronę praw obywateli europejskich (zwłaszcza „Amerykanów z przypadku”) i zachować wzajemność w automatycznej wymianie informacji z USA, najlepiej z zastosowaniem standardu CRS; wzywa Komisję i Radę, aby w celu wyrównania warunków rozważyły w międzyczasie środki zaradcze, takie jak – w stosownych przypadkach – podatek u źródła, jeżeli USA nie zapewnią wzajemności w ramach FATCA;

307. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania nowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych w państwach, które współpracują z UE na podstawie umów międzynarodowych⁽³⁾;

6.1. *Raje podatkowe i jurysdykcje ułatwiające agresywne planowanie podatkowe w UE i poza nią*

308. przypomina o znaczeniu wspólnego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy podatkowej (zwanego dalej „unijnym wykazem”) opartego na wyczerpujących, przejrzystych, solidnych, obiektywnie weryfikowalnych i powszechnie przyjętych kryteriach, które są regularnie aktualizowane;

309. ubolewa nad faktem, że w pierwszym procesie sporządzania unijnego wykazu uwzględniono jedynie państwa trzecie; zauważa, że w ramach europejskiego semestru Komisja stwierdziła braki w systemach podatkowych niektórych państw członkowskich, które ułatwiają agresywne planowanie podatkowe; przyjmuje jednak z zadowoleniem oświadczenie przewodniczącej Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) wygłoszone podczas posiedzenia komisji TAX3 w dniu 10 października 2018 r. i dotyczące możliwości przeprowadzenia, w kontekście przeglądu mandatu Grupy ds. Kodeksu Postępowania, kontroli państw członkowskich w oparciu o kryteria ustanowione dla unijnego wykazu⁽⁴⁾;

310. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez Radę pierwszego unijnego wykazu w dniu 5 grudnia 2017 r. oraz trwałego monitorowania zobowiązań podjętych przez państwa trzecie; zwraca uwagę, że wykaz ten był kilkakrotnie aktualizowany na podstawie oceny tych zobowiązań, w wyniku czego różne kraje zostały z niego usunięte; zauważa, że w następstwie przeglądu z dnia 12 marca 2019 r. wykaz obejmuje obecnie następujące jurysdykcje podatkowe: Samoa Amerykańskie, Aruba, Guam, Barbados, Belize, Bermudy, Dominika, Fidżi, Wyspy Marshalla, Oman, Samoa, Trynidad i Tobago, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych oraz Vanuatu;

⁽¹⁾ W szczególności: model 1 IGA, na podstawie którego zagraniczne instytucje finansowe zgłaszają istotne informacje swoim organom krajowym, a te z kolei przekazują je amerykańskiemu IRS, oraz model 2 IGA, zgodnie z którym zagraniczne instytucje finansowe nie zgłaszają informacji rządowi krajowemu, lecz bezpośrednio IRS.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0316.

⁽³⁾ Jak wspomniano podczas wysłuchania TAX3 w dniu 1 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Wymiana poglądów TAX3 z przewodniczącą Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) Fabrizią Lapecorellą przeprowadzona 10 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

311. odnotowuje dodanie dwóch innych jurysdykcji do szarej listy (Australia i Kostaryka) ⁽¹⁾;
312. zauważa, że w ośmiu dużych gospodarkach typu „pass-through” – Niderlandy, Luksemburg, Hongkong, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Bermudy, Kajmany, Irlandia i Singapur – dokonuje się ponad 85 % światowych inwestycji w spółki specjalnego przeznaczenia, które są często zakładane z powodów podatkowych ⁽²⁾; ubolewa, że tylko jedna z nich (Bermudy) znajduje się obecnie na unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych ⁽³⁾;
313. podkreśla, że procesy kontroli i monitorowania nie są przejrzyste i dlatego nie jest jasne, czy w przypadku krajów usuniętych z wykazu rzeczywiście poczyniono postępy;
314. podkreśla, że ocena Rady i Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) opiera się na kryteriach wynikających z technicznej tabeli wyników, a Parlament nie był prawnie zaangażowany w ten proces; wzywa w związku z tym Komisję i Radę do szczegółowego informowania Parlamentu o każdej propozycji zmiany w wykazie; apeluje do Rady, aby w ramach systematycznego przekazywania jej bieżących informacji przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania regularnie publikowała sprawozdania z postępu prac w zakresie jurysdykcji umieszczonych na czarnej oraz szarej liście;
315. wzywa Komisję i Radę do opracowania ambitnej i obiektywnej metodyki, która nie opiera się na zobowiązaniach, lecz na ocenie skutków prawodawstwa należycie i odpowiednio wdrażanego w tych krajach;
316. głęboko ubolewa z powodu braku przejrzystości podczas procesu pierwszego sporządzania wykazu oraz nieobiektywnego stosowania kryteriów umieszczania w wykazie określonych przez Radę Ecofin; podkreśla, że proces ten musi być wolny od wszelkich ingerencji politycznych; z zadowoleniem przyjmuje jednak poprawę przejrzystości za sprawą ujawnienia pism wysłanych do jurysdykcji sprawdzonych przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania, a także zbioru otrzymanych pism ze zobowiązaniami; apeluje o publiczne udostępnienie pozostałych nieujawnionych pism w celu zapewnienia kontroli oraz należytego wykonania zobowiązań; jest zdania, że jurysdykcje, które nie zgadzają się na ujawnienie swoich zobowiązań, budzą publiczne podejrzenia o niechęć do współpracy w kwestiach podatkowych;
317. z zadowoleniem przyjmuje ostatnie wyjaśnienia Grupy ds. Kodeksu Postępowania na temat kryteriów sprawiedliwego opodatkowania, a zwłaszcza braku istoty ekonomicznej w przypadku jurysdykcji o zerowych lub zbliżonych do zera stawkach podatku dochodowego od osób prawnych; apeluje do państw członkowskich, by dążyły do stopniowej poprawy kryteriów umieszczania w unijnym wykazie, aby objąć nimi wszystkie szkodliwe praktyki podatkowe ⁽⁴⁾, przede wszystkim poprzez uwzględnienie szczegółowej analizy ekonomicznej dotyczącej ułatwiania unikania opodatkowania oraz zerowej stawki podatku lub braku podatku dochodowego od osób prawnych jako samodzielnego kryterium;
318. z zadowoleniem przyjmuje nowy światowy standard OECD dotyczący stosowania czynnika znaczącej działalności w przypadku braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej ⁽⁵⁾, zainspirowany w dużej mierze pracami UE nad unijnym wykazem ⁽⁶⁾; apeluje do państw członkowskich, aby wywarły nacisk na grupę G-20 i skłoniły ją do zreformowania kryteriów OECD dotyczących umieszczania na czarnej liście, dzięki czemu będzie można wyjść poza kwestie związane wyłącznie z przejrzystością podatkową i zająć się problemem uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego;
319. odnotowuje i z zadowoleniem przyjmuje pracę wykonaną przez zespoły negocjacyjne UE i Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do kwestii opodatkowania, o czym mowa w załączniku 4 do projektu Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽⁷⁾; wyraża zaniepokojenie ewentualnymi rozbieżnościami, jakie mogą się pojawić w okresie bezpośrednio po

⁽¹⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/38450/st07441-en19-eu-list-ooop.pdf>

⁽²⁾ <https://www.oxfam.org/en/research/hook-how-eu-about-whitewash-worlds-worst-tax-havens>

⁽³⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/38450/st07441-en19-eu-list-ooop.pdf>

⁽⁴⁾ Prace nad kryteriami sprawiedliwego opodatkowania 2.1 i 2.2 z konkluzji Rady nr 14166/16 z 8 listopada 2016 r.

⁽⁵⁾ OECD, Resumption of Application of Substantial Activities Factor to No or only Nominal Tax Jurisdictions – Inclusive Framework on BEPS: Action 5 [Powrót do stosowania czynnika znaczącej działalności w przypadku braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej. Otwarte Ramy w zakresie BEPS: działanie 5], 2018 r.

⁽⁶⁾ Kryterium 2.2 unijnego wykazu dotyczące sprawiedliwego opodatkowania.

⁽⁷⁾ Tekst projektu Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej jest dostępny pod następującym adresem: https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-agreed-negotiators-level-14-november-2018_en.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE w odniesieniu do strategii politycznych wymierzonych w przestępstwa finansowe, uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania między Zjednoczonym Królestwem a UE, co byłoby źródłem nowych zagrożeń gospodarczych i fiskalnych oraz związanych z bezpieczeństwem; apeluje do Komisji i Rady o natychmiastowe podejmowanie działań w odpowiedzi na takie zagrożenia, aby zagwarantować ochronę interesów UE;

320. przypomina, że zgodnie z art. 79 deklaracji politycznej określającej ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem⁽¹⁾ przyszłe stosunki powinny zapewnić otwartą i uczciwą konkurencję dzięki przepisom dotyczącym pomocy państwa, konkurencji, norm społecznych i norm zatrudnienia, norm środowiskowych, zmiany klimatu i odpowiednich kwestii podatkowych; z niepokojem zwraca uwagę na słowa brytyjskiej premier Theresa May stanowiące zapowiedź wprowadzenia w Wielkiej Brytanii „najniższych podatków od przedsiębiorstw wśród państw grupy G-20”; apeluje do Zjednoczonego Królestwa o pozostanie silnym partnerem w ramach globalnych wysiłków na rzecz lepszego i skuteczniejszego opodatkowania oraz w walce z przestępstwami finansowymi na szczeblu społeczności międzynarodowej; apeluje do Komisji i Rady o uwzględnienie Zjednoczonego Królestwa w ocenie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy i unijnego wykazu jurysdykcji wykazujących słabości w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy, co obejmuje również szczegółowe monitorowanie stosunków gospodarczych Zjednoczonego Królestwa z terytoriami zależnymi Korony Brytyjskiej i jego terytoriami zamorskimi, jak tylko Zjednoczone Królestwo stanie się krajem trzecim;

321. podkreśla, że bez względu na rozwój sytuacji po upływie terminu wystąpienia Zjednoczone Królestwo pozostanie członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), którego w dalszym ciągu będą obowiązywać zalecenia ujęte w planie działania OECD w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków oraz inne działania w zakresie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych;

322. apeluje o umieszczenie Szwajcarii, wobec której nie przewidziano konkretnego terminu z uwagi na wcześniejszą umowę między Szwajcarią a UE, w załączniku I do końca 2019 r., jeżeli w wyniku odpowiedniej procedury eskalacji nie uchyli ona do tego czasu swych niezgodnych z przepisami mechanizmów podatkowych pozwalających na nierówne traktowanie dochodu zagranicznego i krajowego oraz na korzyści podatkowe dla niektórych rodzajów spółek;

323. z niepokojem zauważa, że państwa trzecie mogą uchylić niezgodne z przepisami mechanizmy podatkowe, lecz zastąpić je nowymi, potencjalnie szkodliwymi dla UE; podkreśla, że tak mogłoby się stać właśnie w przypadku Szwajcarii; wzywa Radę, aby jeszcze raz dokładnie oceniła Szwajcarię i każde inne państwo trzecie⁽²⁾ dokonujące podobnych zmian w ustawodawstwie⁽³⁾;

324. zauważa, że wciąż trwają negocjacje między UE a Szwajcarią w sprawie przeglądu dwustronnego podejścia do wzajemnego dostępu do rynku; apeluje do Komisji o dopilnowanie, aby ostateczna umowa między UE a Szwajcarią zawierała klauzulę dotyczącą dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, w tym szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa w formie korzyści podatkowej, automatycznej wymiany informacji na temat opodatkowania, w stosownych przypadkach dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych, a także przeciwdziałania praniu pieniędzy; domaga się, aby negocjatorzy z ramienia UE sfinalizowali umowę, która m.in. usunie braki⁽⁴⁾ w szwajcarskim systemie nadzoru i zapewni ochronę sygnalistów;

325. z zadowoleniem przyjmuje zmieniony unijny wykaz z dnia 12 marca 2019 r.⁽⁵⁾; z zadowoleniem przyjmuje publikację szczegółowej oceny zobowiązań i reform podjętych przez jurysdykcje, które wymieniono w załączniku II, gdy 5 grudnia 2017 r. opublikowano pierwszy unijny wykaz; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jurysdykcje, które dotychczas były wymienione dotychczas w załączniku II z uwagi na zobowiązania podjęte w 2017 r., zostały obecnie umieszczone w załączniku I ze względu na fakt, że nie przeprowadziły odpowiednich reform do końca 2018 r. albo w uzgodnionym terminie;

⁽¹⁾ Tekst deklaracji politycznej określającej ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem jest dostępny pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/37059/20181121-cover-political-declaration.pdf>.

⁽²⁾ W tym Andorę i Liechtensteinem.

⁽³⁾ Wysłuchanie TA X 3 z dnia 1 października 2018 r. pt. „Stosunki ze Szwajcarią w kwestiach podatkowych a walka z praniem pieniędzy” oraz wymiana poglądów z przewodniczącą Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) Fabrizią Lapecorellą z dnia 10 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Ibidem.

⁽⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

326. jest zaniepokojony faktem, że ustawa o wspólnych standardach do wymiany informacji nie dotyczy rezydentów austriackich posiadających rachunki bankowe w instytucjach kredytowych w Liechtensteinie, jeżeli ich dochody kapitałowe pochodzą ze struktur majątkowych (prywatne fundacje, instytucje, fundusze powiernicze itp.), a instytucja kredytowa w Liechtensteinie prowadzi rozliczenia podatkowe zgodnie z umowami dwustronnymi; wzywa Austrię do zmiany prawa w tym zakresie, tak aby zlikwidować lukę prawną w kwestii wspólnych standardów do wymiany informacji;

327. zauważa na przykład, że według danych OECD dotyczących BIZ Luksemburg i Holandia mają łącznie więcej inwestycji przychodzących niż USA, przy czym w znacznej mierze są to inwestycje związane ze spółkami celowymi, które nie prowadzą najwyraźniej żadnej znaczącej działalności gospodarczej, a Irlandia ma więcej inwestycji przychodzących niż Niemcy czy Francja; podkreśla, że według krajowego urzędu statystycznego inwestycje zagraniczne na Malcie wynoszą 1 474 % wielkości jej gospodarki;

328. przypomina analizę badawczą, z której wynika, że unikanie opodatkowania za pośrednictwem 6 państw członkowskich UE prowadzi do utraty 42,8 mld EUR dochodów podatkowych w pozostałych 22 państwach członkowskich⁽¹⁾, co oznacza, że pozycja płatnicza netto tych 6 państw może zostać obniżona o kwotę strat, jakie powodują one w podstawie opodatkowania innych państw członkowskich; zwraca uwagę, że np. Holandia obciąża Unię jako całość kosztem netto w wysokości 11,2 mld EUR, co oznacza, że kraj ten pozbawia inne państwa członkowskie dochodów podatkowych z korzyścią dla korporacji wielonarodowych i ich akcjonariuszy;

329. przypomina, że aby zwiększyć skuteczność walki Unii i państw członkowskich z oszustwami podatkowymi, unikaniem opodatkowania i praniem pieniędzy, należy efektywnie wykorzystywać wszystkie dostępne dane, w tym dane makroekonomiczne;

330. przypomina, że Komisja skrytykowała siedem państw członkowskich⁽²⁾ – Belgię, Cypr, Węgry, Irlandię, Luksemburg, Maltę i Holandię – za braki w ich systemach podatkowych, które ułatwiają agresywne planowanie podatkowe, tłumacząc, że podważają one integralność jednolitego rynku europejskiego; jest zdania, że jurysdykcje te można również uznać za ułatwiające agresywne planowanie podatkowe w skali światowej; podkreśla, że Komisja przyznała, iż niektóre z wyżej wymienionych państw członkowskich w odpowiedzi na krytykę ze strony Komisji podjęły działania w celu poprawy swoich systemów podatkowych⁽³⁾; zwraca uwagę, że w jednej z niedawnych analiz⁽⁴⁾ stwierdzono, że pięć państw członkowskich UE to raje podatkowe dla przedsiębiorstw: Cypr, Irlandia, Luksemburg, Malta i Holandia; podkreśla, że kryteria i metody zastosowane przy wyborze tych państw członkowskich obejmowały kompleksową ocenę ich szkodliwych praktyk podatkowych, środków ułatwiających agresywne planowanie podatkowe oraz zakłóceń przepływów gospodarczych w oparciu o dane Eurostatu, w tym kombinację takich czynników jak wysokie przychodzące i wychodzące bezpośrednie inwestycje zagraniczne, opłaty licencyjne, odsetki i dywidendy; wzywa Komisję do uznania co najmniej tych pięciu państw członkowskich za raje podatkowe w UE do czasu wdrożenia istotnych reform podatkowych;

331. zwraca się do Rady o opublikowanie szczegółowej oceny zobowiązań podjętych przez jurysdykcje, które wyraziły chęć przeprowadzenia reform i zostały wymienione w załączniku II, gdy 5 grudnia 2017 r. opublikowano pierwszy unijny wykaz;

6.2. Środki zaradcze

332. ponawia apel do UE i jej państw członkowskich o podjęcie skutecznych i odstrasżających środków zaradczych wobec jurysdykcji nieskłonnych do współpracy w celu zachęcenia ich do dobrej współpracy w kwestiach podatkowych i przestrzegania przepisów przez państwa umieszczone w załączniku I do unijnego wykazu;

⁽¹⁾ W pierwszej części publikacji „The missing profits of nations” [Brakujące zyski narodów] jej autorzy, T. Tørsløv, L. Wier i G. Zucman, sugerują, że według nowoczesnych modeli makroekonomicznych i danych z opublikowanego ostatnio bilansu płatniczego luka w światowych dochodach podatkowych wynosi około 200 mld USD rocznie, a BIZ dokonywane za pośrednictwem rajów podatkowych wynoszą od 10 do 30 % wszystkich BIZ. Liczby te są znacznie wyższe niż wcześniejsze szacunki przygotowywane przy użyciu innych metod.

⁽²⁾ Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Belgii;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Cypru;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Węgier;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Irlandii;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Luksemburga;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Malty;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Holandii;

⁽³⁾ Zob. Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Belgii; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Cypru; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Węgier; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Irlandii; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Luksemburga; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Malty; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Holandii; (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-netherlands_en_0.pdf)

⁽⁴⁾ <https://www.oxfam.org/en/research/hook-how-eu-about-whitewash-worlds-worst-tax-havens>

Wtorek, 26 marca 2019 r.

333. wyraża ubolewanie, że większość środków zaradczych proponowanych przez Radę pozostawiono uznaniu poszczególnych państw; z niepokojem zauważa, że podczas wysłuchania przed komisją TAX3 w dniu 15 maja 2018 r. niektórzy eksperci⁽¹⁾ zaznaczyli, że środki zaradcze mogą nie być dla jurysdykcji niechętnych współpracy wystarczającą zachętą do przestrzegania przepisów, gdyż „w unijnym wykazie pominięto niektóre z najbardziej znanych rajów podatkowych”; jest zdania, że podważa to wiarygodność procesu sporządzania wykazu, na co zwróciła również uwagę część ekspertów;

334. apeluje do państw członkowskich o przyjęcie wspólnego zestawu zdecydowanych środków zaradczych, takich jak podatki u źródła, wykluczenie z przetargów publicznych, surowsze wymogi audytowe i automatyczne stosowanie przepisów dotyczących kontrolowanych spółek zagranicznych w przypadku spółek obecnych w umieszczonych w wykazie jurysdykcjach niechętnych współpracy, chyba że podatnicy będą tam prowadzić rzeczywistą działalność gospodarczą;

335. zachęca zarówno administracje podatkowe, jak i podatników do współpracy w celu zebrania istotnych faktów w przypadku gdy kontrolowana spółka zagraniczna rzeczywiście prowadzi znaczącą działalność gospodarczą oraz wykazuje znaczną obecność ekonomiczną w postaci pracowników, aktywów i obiektów, a potwierdzają to odpowiednie fakty i okoliczności;

336. zauważa, że kraje rozwijające się mogą nie dysponować zasobami umożliwiającymi wdrożenie nowo ustalonych międzynarodowych lub europejskich norm podatkowych; wzywa zatem Radę do wykluczenia takich środków zaradczych jak cięcia w pomocy rozwojowej;

337. zauważa, że środki zaradcze są niezbędne w walce z uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy; zauważa ponadto, że pozycja gospodarcza Unii Europejskiej może pomóc w zniechęcaniu jurysdykcji i podatników nieskłonnych do współpracy do wykorzystywania luk podatkowych i szkodliwych praktyk podatkowych oferowanych przez te jurysdykcje;

338. apeluje do europejskich instytucji finansowych⁽²⁾ o rozważenie stosowania wzmocnionych i ulepszonych środków należytej staranności wobec poszczególnych projektów w jurysdykcjach wymienionych w załączniku II do unijnego wykazu, by nie dopuścić do sytuacji, w której środki unijne będą inwestowane w podmioty w państwach trzecich nieprzestrzegających unijnych norm podatkowych lub będą przez te podmioty przepływać; zwraca uwagę, że EBI zatwierdził swoją zmienioną politykę wobec jurysdykcji słabo uregulowanych, nieprzejrzystych i niechętnych współpracy oraz politykę dotyczącą dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych i apeluje o regularne aktualizowanie tej polityki oraz uwzględnienie w niej surowszych wymogów dotyczących przejrzystości zgodnych z unijnymi normami; wzywa EBI do opublikowania tej polityki jak najszybciej po jej przyjęciu; apeluje o zapewnienie wszystkim europejskim instytucjom finansowym równych warunków działania i takiego samego poziomu standardów;

6.3. *Pozycja UE jako światowego lidera*

339. ponawia apel do UE i jej państw członkowskich, by po uprzedniej koordynacji przyjęły wiodącą rolę w ogólnoswiatowej walce z uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy, w szczególności poprzez inicjatywy Komisji na wszystkich odpowiednich forach międzynarodowych, takich jak ONZ, G-20 i OECD, które odegrały kluczową rolę w dziedzinie podatków, zwłaszcza po międzynarodowym kryzysie finansowym;

340. przypomina, że polityka wielostronna i współpraca między krajami, w tym krajami rozwijającymi się, to wciąż najlepszy sposób na osiągnięcie konkretnych wyników przy jednoczesnym poszanowaniu zasady wzajemności; wyraża ubolewanie, że niektóre wnioski ustawodawcze, które wykraczają poza zalecenia OECD w sprawie BEPS i które mogłyby posłużyć za podstawę do dalszych owocnych prac na szczeblu międzynarodowym, są zablokowane w Radzie;

341. uważa, że utworzenie w ramach ONZ międzyrządowego organu podatkowego dysponującego odpowiednimi zasobami i wystarczającymi środkami, a w stosownych przypadkach również uprawnieniami w zakresie egzekwowania przepisów pozwoliłoby wszystkim krajom uczestniczyć na równych zasadach w opracowywaniu i reformowaniu światowego programu działania w dziedzinie podatków⁽³⁾, aby skutecznie walczyć ze szkodliwymi praktykami podatkowymi i zapewnić właściwy podział praw do opodatkowania; przyjmuje do wiadomości niedawne apele o przekształcenie Komitetu Ekspertów ONZ ds. Współpracy Międzynarodowej w Sprawach Podatkowych w międzyrządowy ogólnoswiatowy organ podatkowy ONZ⁽⁴⁾; podkreśla, że modelowa konwencja podatkowa ONZ zapewni sprawiedliwszy podział praw do nakładania podatków między kraje pochodzenia a rezydencje podatkowe;

(1) Wypowiedzi Alexa Cobhama (Tax Justice Network) i Johana Langerocka (Oxfam), wysłuchanie przed komisją TAX3 na temat walki ze szkodliwymi praktykami podatkowymi w UE i za granicą, 15 maja 2018 r.

(2) Mianowicie do Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

(3) Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach (Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 79) oraz jego zalecenie dla Rady i Komisji z dnia 13 grudnia 2017 r. przyjęte w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

(4) G77 apelowała o utworzenie takiego organu w 2017 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

342. apeluje o zwołanie międzyrządowego szczytu w sprawie pozostałych do przeprowadzenia ogólnowiatowych reform podatkowych służących poprawie współpracy międzynarodowej oraz wywarcie na wszystkie państwa presji, by przestrzegały standardów przejrzystości i sprawiedliwego opodatkowania; apeluje do Komisji, by podjęła inicjatywę w sprawie takiego szczytu, a do uczestników szczytu, by zapoczątkowali drugi pakiet reform podatkowych jako następstwo planu przeciwdziałania BEPS i umożliwili powołanie ww. międzyrządowego ogólnowiatowego organu podatkowego;

343. odnotowuje działania Komisji i jej wkład w ustanowione przez OECD Światowe Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych oraz otwarte ramy w zakresie BEPS, w szczególności z myślą o promowaniu na całym świecie wyższych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych przy jednoczesnym zagwarantowaniu dalszego całkowitego przestrzegania na terytorium UE międzynarodowych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych;

6.4. Kraje rozwijające się

344. uważa, że wspieranie krajów rozwijających się w walce z uchylaniem się od opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, a także korupcją i niejawnością, które sprzyjają nielegalnym przepływom finansowym, jest niezwykle istotne dla wzmocnienia w UE spójności polityki na rzecz rozwoju i dla zwiększenia zdolności podatkowych krajów rozwijających się, a także ich zdolności do zmobilizowania własnych zasobów na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego; podkreśla potrzebę zwiększenia udziału pomocy finansowej i technicznej na rzecz administracji podatkowych krajów rozwijających się z myślą o stworzeniu stabilnych i nowoczesnych ram prawnych w dziedzinie opodatkowania;

345. z zadowoleniem przyjmuje współpracę między UE a Unią Afrykańską (UA) w ramach Inicjatywy podatkowej z Addis Abeby, Inicjatywy przejrzystości w branżach wydobywczych oraz procesu Kimberley; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania państw UA we wdrażaniu polityki przejrzystości; zachęca w związku z tym krajowe i regionalne organy podatkowe do automatycznej wymiany informacji; przypomina o zaletach bliskiej, wzmocnionej współpracy między Interpołem a Afripołem;

346. przypomina, że państwa członkowskie w ścisłej współpracy z Komisją powinny regularnie przeprowadzać analizy skutków ubocznych wynikających z istotnego wpływu polityki podatkowej i dwustronnych umów podatkowych na inne państwa członkowskie i kraje rozwijające się, przyznając jednocześnie, że w ramach Platformy na rzecz dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych wykonano już pewną pracę w tym zakresie; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przeprowadzania takich analiz skutków ubocznych pod nadzorem Komisji;

347. wzywa państwa członkowskie do dokonania przeglądu i aktualizacji dwustronnych umów w sprawie opodatkowania między sobą i z państwami trzecimi w celu zlikwidowania luk zachęcających do praktyk handlowych motywowanych opodatkowaniem z myślą o unikaniu opodatkowania;

348. przypomina o konieczności uwzględnienia specyfiki prawa oraz słabości krajów rozwijających się, zwłaszcza w kontekście automatycznej wymiany informacji, a mianowicie kwestii okresu przejściowego i potrzeby wsparcia w tworzeniu zdolności;

349. zwraca uwagę, że potrzebna jest bliższa współpraca z organizacjami regionalnymi, w szczególności z UA, w celu zwalczania nielegalnych przepływów finansowych oraz korupcji w sektorze publicznym i prywatnym;

350. z zadowoleniem przyjmuje udział na równych warunkach wszystkich krajów zaangażowanych w otwarte ramy, które zrzeszają ponad 115 krajów i jurysdykcji z myślą o współpracy przy realizacji pakietu OECD i G-20 w zakresie BEPS; apeluje do państw członkowskich o wsparcie reformy zarówno samego mandatu, jak i działania otwartych ram w trosce o uwzględnienie interesów państw rozwijających się; przypomina jednak, że z negocjacji w sprawie działań w zakresie BEPS wyłączonych jest ponad 100 krajów rozwijających się;

351. przyznaje, że systemy rajów podatkowych istnieją również w krajach rozwijających się; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą wzmocnionej współpracy z państwami trzecimi w zakresie walki z finansowaniem terroryzmu, a zwłaszcza wprowadzenie pozwolenia na przywóz antyków;

352. przypomina, że oficjalna pomoc rozwojowa, której celem jest zmniejszenie ubóstwa, powinna w większym stopniu skupiać się na ustanawianiu właściwych ram regulacyjnych oraz na wzmocnieniu administracji podatkowej i instytucji odpowiedzialnych za zwalczanie nielegalnych przepływów finansowych; apeluje, by pomocy tej udzielano w formie fachowej wiedzy technicznej z zakresu zarządzania zasobami, wywiadu finansowego oraz regulacji antykorupcyjnych; apeluje, aby pomoc ta sprzyjała także regionalnej współpracy wymierzonej w oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, agresywne planowanie podatkowe i pranie pieniędzy; podkreśla że taka pomoc powinna obejmować wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego oraz mediów w krajach rozwijających się w celu zapewnienia kontroli publicznej nad krajową polityką podatkową;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

353. oczekuje, że Komisja zapewni odpowiednie zasoby na potrzeby realizacji podejścia „zbierz więcej – wydaj lepiej”, mianowicie poprzez swoje flagowe programy ⁽¹⁾;

354. wzywa UE i jej państwa członkowskie do podjęcia wspólnych działań zewnętrznych na wszystkich szczeblach polityki w celu zapewnienia państwom trzecim, a zwłaszcza krajom rozwijającym się, środków pozwalających wspierać zrównoważony rozwój gospodarczy i zapobiec uzależnieniu od jednego sektora, w szczególności sektora finansowego;

355. przypomina o potrzebie sprawiedliwego traktowania krajów rozwijających się podczas negocjowania umów podatkowych, z uwzględnieniem ich szczególnej sytuacji oraz zapewnieniem uczciwego przydziału praw do opodatkowania zgodnie z rzeczywistą działalnością gospodarczą oraz tworzeniem wartości; wzywa w związku z tym do przestrzegania modelowej konwencji podatkowej ONZ jako minimalnego standardu i do zapewnienia przejrzystości negocjacji w sprawie umów; uznaje, że modelowa konwencja OECD przynajmniej więcej praw krajowi rezydencji podatkowej;

356. zwraca się do Komisji, aby włączyła przepisy dotyczące zwalczania przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego do negocjacji z krajami AKP z chwilą wygaśnięcia obowiązującej umowy z Kotonu w lutym 2020 r.; zwraca uwagę na szczególne znaczenie przejrzystości w kwestiach podatkowych dla skutecznego wdrażania takich przepisów;

6.5. Umowy UE z państwami trzecimi

357. przypomina, że dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych to wyzwanie globalne, które wymaga przede wszystkim globalnych rozwiązań; przypomina zatem swoje stanowisko, zgodnie z którym w treści nowych umów z państwami trzecimi należy systematycznie dodawać „klauzulę dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych” w celu zapewnienia, by umowy te nie były wykorzystywane przez spółki lub pośredników do unikania opodatkowania, uchylania się od opodatkowania lub prania zysków z działalności przestępczej, bez naruszania wyłącznych kompetencji UE; jest zdania, że klauzula ta powinna obejmować szczególne postanowienia dotyczące pomocy państwa w formie korzyści podatkowych, wymagania w zakresie przejrzystości oraz postanowienia o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy;

358. zachęca państwa członkowskie, aby w skoordynowany sposób wykorzystwały swoje stosunki dwustronne z odnośnymi państwami trzecimi, w stosownych przypadkach przy wsparciu Komisji, do ustanowienia dalszej dwustronnej współpracy między jednostkami analityki finansowej, organami podatkowymi i właściwymi organami w celu zwalczania przestępstw finansowych;

359. zwraca uwagę, że równoległe do porozumień politycznych zawierających klauzulę dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych unijne umowy o wolnym handlu przewidują zwolnienia podatkowe, które zapewniają przestrzeń polityczną do wdrażania unijnego podejścia do zwalczania uchylania się od opodatkowania i prania pieniędzy, przykładowo nalegając na dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych oraz przez skuteczne stosowanie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych; ponadto zauważa, że umowy o wolnym handlu służą również promowaniu odpowiednich norm międzynarodowych i ich stosowaniu w państwach trzecich;

360. uważa, że UE nie powinna zawierać umów z jurysdykcjami niechętnymi współpracy w sprawach podatkowych wymienionymi w załączniku I do unijnego wykazu, dopóki dana jurysdykcja nie spełni unijnych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych; apeluje do Komisji, aby zbadała, czy brak zgodności z unijnymi standardami dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych wpływa na prawidłowe funkcjonowanie umów o wolnym handlu lub porozumień politycznych w przypadkach, gdy podpisano już umowę;

361. przypomina, że klauzule dotyczące dobrego zarządzania i przejrzystości w kwestiach podatkowych oraz wymiany informacji powinny być włączane do wszystkich nowych stosownych umów UE z państwami trzecimi oraz powinny być negocjowane w ramach rewizji obowiązujących umów, mając na uwadze, że są to podstawowe instrumenty polityki zewnętrznej UE, które jednak w zależności od konkretnego obszaru polityki obejmują różne poziomy kompetencji;

⁽¹⁾ Dokument otwierający debatę autorstwa Komisji Europejskiej: A Contribution to the Third Financing for Development Conference in Addis Ababa [Wkład w 3. Międzynarodową Konferencję w sprawie Finansowania Rozwoju w Addis Abebie].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

6.6. Dwustronne umowy podatkowe zawierane przez państwa członkowskie

362. zwraca uwagę, że zdaniem niektórych ekspertów wiele obecnie obowiązujących umów podatkowych zawartych przez państwa członkowskie UE ogranicza przysługujące państwom o niższym i średnim pułapie dochodów prawa do opodatkowania⁽¹⁾; domaga się, aby podczas negocjowania umów podatkowych Unia Europejska i jej państwa członkowskie przestrzegały zasady spójności polityki na rzecz rozwoju ustanowionej w art. 208 TFUE; podkreśla, że zawieranie umów podatkowych należy do kompetencji państw członkowskich;

363. zwraca uwagę, że w porównaniu z innymi regionami skala strat spowodowanych unikaniem opodatkowania jest znacznie większa w krajach o niskich i średnich dochodach, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej, Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, a także w Azji Południowej⁽²⁾; zwraca się zatem do państw członkowskich o renegocjowanie dwustronnych umów podatkowych z państwami trzecimi, aby wprowadzić do tych umów klauzule o zwalczaniu nadużyć, zapobiegać zjawisku „treaty shopping” i zjawisku równania w dół wśród krajów rozwijających się;

364. wzywa Komisję do dokonania przeglądu wszystkich obowiązujących umów podatkowych podpisanych przez państwa członkowskie z państwami trzecimi, aby upewnić się, że są one zgodne z nowymi światowymi normami takimi jak postanowienia wielostronnej konwencji służącej wdrożeniu środków związanych z konwencją podatkową w celu zapobiegania erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków; zauważa, że konwencja ta reprezentuje normy oparte na zaleceniach OECD, które nie zostały opracowane z uwzględnieniem potrzeb lub wyzwań rozwijających się; zwraca się do Komisji o wydanie zaleceń dla państw członkowskich dotyczących istniejących dwustronnych umów podatkowych, aby upewnić się, że zawierają one ogólne przepisy zapobiegające nadużyciom, uwzględniające rzeczywistą działalność gospodarczą i tworzenie wartości;

365. zdaje sobie sprawę, że dwustronne umowy podatkowe nie odzwierciedlają obecnej rzeczywistości gospodarek cyfrowych; wzywa państwa członkowskie, aby zaktualizowały dwustronne umowy podatkowe w oparciu o zalecenie Komisji w sprawie opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca⁽³⁾;

6.7. Podwójne opodatkowanie

366. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnione ramy w zakresie unikania podwójnego nieopodatkowania; podkreśla, że eliminacja podwójnego opodatkowania ma ogromne znaczenie dla zapewnienia sprawiedliwego traktowania uczciwych podatników i dla utrzymania ich zaufania; wzywa państwa członkowskie do przestrzegania umów o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz do lojalnej i szybkiej współpracy w zgłoszonych przypadkach podwójnego opodatkowania;

367. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektywy Rady (UE) 2017/1852 z dnia 10 października 2017 r. w sprawie mechanizmów rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w Unii Europejskiej wdrażającej normę określoną w działaniu 14 BEPS; podkreśla, że termin wdrożenia dyrektywy (30 czerwca 2019 r.) jeszcze nie upłynął, a przepisy będą musiały być monitorowane w celu zapewnienia ich skuteczności i wydajności;

368. wzywa Komisję do zebrania i opublikowania informacji o liczbie zawisłych i rozstrzygniętych sporów podatkowych, uporządkowanych według typu sporu, roku oraz uczestniczących państw, tak aby móc monitorować mechanizm oraz dopilnować jego skuteczności i wydajności;

6.8. Regiony najbardziej oddalone

369. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby regiony najbardziej oddalone w UE wdrożyły minimalne standardy dotyczące BEPS oraz ATAD;

370. zauważa, że Komisja wszczęła szczegółowe dochodzenie w sprawie stosowania przez Portugalię w wolnej strefie Madery regionalnego systemu pomocy⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Action Aid, *Mistreated Tax Treaties Report* [Nieszanowane umowy podatkowe – sprawozdanie], luty 2016 r.

⁽²⁾ Cobham, A. i Janský, P., 2017. Global distribution of revenue loss from tax avoidance [Rozkład strat przychodów w wyniku unikania opodatkowania na świecie].

⁽³⁾ C(2018)1650.

⁽⁴⁾ Szczegółowe dochodzenie Komisji w celu ustalenia, czy Portugalia zastosowała w wolnej strefie Madery regionalny system pomocy zgodnie z jej decyzjami z lat 2007 i 2013 zatwierdzającymi taki stan rzeczy, tj. polegające na sprawdzeniu, czy zwolnienia podatkowe przyznane przez Portugalię spółkom zarejestrowanym w wolnej strefie Madery są zgodne z decyzjami Komisji oraz unijnymi zasadami pomocy państwa. Podkreśla, że Komisja sprawdza, czy Portugalia spełniła wymagania systemów, mianowicie czy zyski przedsiębiorstw korzystających z ulg podatkowych w podatku dochodowym pochodziły wyłącznie z działalności prowadzonej na Maderze, oraz czy przedsiębiorstwa będące beneficjentami faktycznie utworzyły i utrzymały miejsca pracy na Maderze.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

7. Pośrednicy

371. z zadowoleniem przyjmuje szerokie definicje „pośrednika”⁽¹⁾ oraz „podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego” w niedawno przyjętej dyrektywie DAC6⁽²⁾; wzywa do aktualizacji cech rozpoznawczych na podstawie dyrektywy DAC6 w celu uwzględnienia między innymi systemów arbitrażu dywidendowego, w tym przyznawania zwrotów podatku od dywidend i zysków kapitałowych; wzywa Komisję, aby ponownie przeanalizowała rozszerzenie obowiązku sprawozdawczego na podstawie DAC6 na sprawy krajowe; przypomina o wynikającym z DAC6 obowiązku informowania organów podatkowych przez pośredników o systemach opierających się na lukach strukturalnych w przepisach podatkowych, zwłaszcza z uwagi na rosnącą liczbę transgranicznych strategii unikania opodatkowania; uważa, że systemy uznawane przez właściwe organy krajowe za szkodliwe należy traktować i ujawniać publicznie w sposób zanonimizowany;

372. ponownie stwierdza, że pośrednicy odgrywają kluczową rolę w ułatwianiu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz że powinni oni ponosić odpowiedzialność za te działania;

373. ponownie zwraca uwagę na potrzebę ściślejszej współpracy między administracjami podatkowymi i organami nadzoru finansowego w celu zapewnienia wspólnego i skutecznego nadzoru nad rolą pośredników finansowych oraz z uwagi na fakt, że niektóre instrumenty finansowe o charakterze podatkowym mogą stanowić zagrożenie dla stabilności rynku finansowego i integralności rynku;

374. uważa, że Unia powinna świecić przykładem, i wzywa Komisję do zapewnienia, aby pośrednicy, którzy promują agresywne planowanie podatkowe i uchylanie się od opodatkowania, nie odgrywali żadnej roli, jeśli chodzi o udzielanie wskazówek lub doradzanie w tych sprawach instytucjom Unii odpowiedzialnym za kształtowanie polityki;

375. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dostrzegły, że podczas doradzania zarówno klientom korporacyjnym, jak i organom publicznym istnieje ryzyko wystąpienia konfliktu interesów wynikającego ze świadczenia usług doradztwa prawnego, usług doradztwa podatkowego i usług audytorskich, a także by zajęły się tym problemem; zauważa, że konflikt interesów może przybierać różne formy, takie jak zamówienia publiczne, które wymagają świadczenia odpłatnego doradztwa na temat takich usług, świadczenie nieformalnego lub bezpłatnego doradztwa, oficjalne grupy doradcze i eksperckie lub efekt „drzwi obrotowych”; podkreśla zatem wagę przejrzystego wskazania, jakie usługi są świadczone na rzecz danego klienta, jak również wyraźnie rozróżnienie takich usług; ponawia swoje postulaty z poprzednich sprawozdań⁽³⁾ w tej sprawie;

376. przyjmuje z zadowoleniem monitorowanie wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/56/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁽⁴⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań jednostek interesu publicznego i uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE⁽⁵⁾, w szczególności przepisu dotyczącego biegłych rewidentów lub firm audytorskich przeprowadzających ustawowe badania jednostek interesu publicznego; zwraca uwagę na konieczność zapewnienia właściwego stosowania przepisów;

377. zwraca się do państw członkowskich, aby rozważyły wprowadzenie obowiązku składania sprawozdania dotyczącego podatków przez wszystkich pośredników podatkowych i finansowych, o których mowa w działaniu 12 projektu BEPS, którzy w trakcie swojej działalności zawodowej dowiedzą się o istnieniu transakcji, środków lub struktur o nieuczciwym lub agresywnym charakterze;

⁽¹⁾ W niektórych aktach prawnych określanych również jako podmioty umożliwiające, organizujące lub umożliwiający.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1).

⁽³⁾ Zob. na przykład ust. 143 zalecenia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 196.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 77.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

378. apeluje o rotację audytorów co siedem lat w celu zapobiegania konfliktom interesów oraz ograniczenie do minimum świadczenia usług innych niż audyt;

379. ponownie stwierdza, że instytucje finansowe, doradcy i inni pośrednicy, którzy świadomie, systematycznie i wielokrotnie ułatwiają działalność związaną z praniem pieniędzy lub uchylaniem się od opodatkowania, angażują się w nią lub w niej uczestniczą, lub którzy ustanawiają biura, oddziały lub filie w jurysdykcjach umieszczonych w unijnym wykazie, aby oferować swoim klientom systemy agresywnego planowania podatkowego, powinni podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom; postuluje, aby pozwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej takich instytucji i osób podlegały poważnej kontroli w przypadku, gdy podmioty te zostały skazane za udział w oszustwach lub gdy wiedzą, że ich klienci prowadzą oszukańczą działalność, a także aby w stosownych przypadkach ograniczyć ich działalność na jednolitym rynku;

380. przypomina, że tajemnicy zawodowej nie można wykorzystywać w celach ochrony lub ukrywania nielegalnych praktyk ani do działania wbrew duchowi prawa; nalega, by poufność wymiany informacji między prawnikiem a klientem nie stała na przeszkodzie odpowiedniemu zgłoszeniu podejranej transakcji lub innej potencjalnie nielegalnej działalności, bez uszczerbku dla praw gwarantowanych na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i ogólnych zasad prawa karnego;

381. wzywa Komisję, aby wydała wytyczne dla profesjonalistów dotyczące interpretacji i stosowania zasady poufności oraz by wprowadziła wyraźny podział na tradycyjne doradztwo prawne i działalność prawników w charakterze operatorów finansowych, zgodnie z orzecznictwem sądów europejskich;

8. *Ochrona sygnalistów i dziennikarzy*

382. uważa, że ochrona sygnalistów zarówno w sektorze prywatnym, jak i w sektorze publicznym ma istotne znaczenie dla zapewnienia, by nie dochodziło do bezprawnej działalności i naruszania prawa ani do rozwoju tych zjawisk; uznaje, że sygnaliści odgrywają kluczową rolę w umacnianiu demokracji w społeczeństwach, w walce z korupcją i innymi poważnymi przestępstwami lub nielegalną działalnością oraz w ochronie interesów finansowych UE; podkreśla, że sygnaliści są często podstawowym źródłem informacji dla dziennikarzy śledczych i dlatego powinni zostać objęci ochroną przed wszelkimi formami nękania i odwetu; dostrzega znaczenie udostępnienia wszystkich kanałów zgłaszania;

383. uważa, że konieczna jest ochrona poufności źródeł informacji dziennikarzy śledczych, w tym sygnalistów, jeżeli ma zostać utrzymana rola dziennikarstwa śledczego jako strażnika praw w społeczeństwie demokratycznym;

384. uważa zatem, że z obowiązku zachowania poufności można zwolnić jedynie w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie informacji dotyczących danych osobowych osoby zgłaszającej nieprawidłowości jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z prawa Unii lub prawa krajowego w związku z dochodzeniem lub postępowaniem sądowym bądź w celu zagwarantowania swobód innych osób, w tym prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie, i w każdym przypadku z zastrzeżeniem stosownych zabezpieczeń przewidzianych w tych przepisach; uważa, że należy przewidzieć odpowiednie sankcje w przypadku niezastosowania się do obowiązku zachowania poufności tożsamości osoby zgłaszającej⁽¹⁾;

385. zauważa, że ustawa o fałszywych roszczeniach obowiązująca w Stanach Zjednoczonych stwarza solidne ramy nagradzania sygnalistów w przypadkach, w których rząd odzyskuje środki utracone wskutek oszustwa⁽²⁾; podkreśla, że zgodnie ze sprawozdaniem Departamentu Sprawiedliwości USA dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu sygnalistów w wykrycie i zgłoszenie oszustw odzyskano 3,4 mld USD z łącznej kwoty 3,7 mld USD odzyskanych środków; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia we właściwych organach i w podmiotach prywatnych bezpiecznych i poufnych kanałów komunikacji do celów zgłaszania nieprawidłowości przez sygnalistów;

(¹) Sprawozdanie z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii (COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD)).

(²) Wysłuchanie w komisji TA X 3 21 listopada 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

386. wzywa Komisję, aby przeanalizowała stosowane na świecie najlepsze praktyki ⁽¹⁾ służące ochronie sygnalistów i zapewnieniu im zachęt oraz aby rozważyła zmianę obowiązujących przepisów, jeśli jest to stosowne i konieczne, w celu zwiększenia skuteczności podobnych systemów w UE;

387. wzywa do utworzenia ogólnego funduszu UE w celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia finansowego sygnalistom, którym grozi utrata źródła utrzymania w związku z ujawnieniem w wyraźnym interesie publicznym działalności przestępczej lub faktów o charakterze przestępczym;

388. wyraża zaniepokojenie, że sygnaliści często rezygnują ze zgłaszania zastrzeżeń z obawy przed działaniami odwetowymi oraz że niepowstrzymywanie i niekaranie odwetu może odwozić potencjalnych sygnalistów od zgłaszania zastrzeżeń; uważa, że uznanie w dyrektywie AMLD5 prawa sygnalistów do wniesienia w bezpieczny sposób – tj. za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego w złożonych sprawach o charakterze międzynarodowym – skargi przed właściwe organy w sytuacji narażenia na groźby lub działania odwetowe, a także ich prawa do skutecznego środka prawnego oznacza istotną poprawę sytuacji osób zgłaszających w spółkach lub jednostce analityki finansowej podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu; wzywa państwa członkowskie do terminowej transpozycji i należytego egzekwowania przepisów dotyczących ochrony sygnalistów określonych w dyrektywie AMLD5;

389. z zadowoleniem przyjmuje wynik negocjacji międzyinstytucjonalnych między Parlamentem Europejskim a Radą w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii oraz apeluje do państw członkowskich o jak najszybsze przyjęcie nowych standardów w celu ochrony sygnalistów za pomocą takich środków jak przejrzyste kanały zgłaszania, poufność, środki ochrony prawnej oraz sankcje nakładane na osoby próbujące prześladować sygnalistów;

390. przypomina, że urzędnicy UE korzystają z ochrony sygnalistów na mocy regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej ⁽²⁾ oraz zachęca państwa członkowskie, aby wprowadziły porównywalne normy dla swoich urzędników służby cywilnej;

391. uważa, że postanowienia o zachowaniu poufności zawarte w umowach o pracę i umowach o rozwiązaniu stosunku pracy nie powinny w żadnym wypadku uniemożliwiać pracownikom zgłaszania właściwym organom podejrzanym przypadków naruszenia prawa i praw człowieka ⁽³⁾; apeluje do Komisji, aby przeanalizowała możliwość zaproponowania przepisów zakazujących nadużywania postanowień o zachowaniu poufności;

392. zauważa, że komisja TAX3 wezwała sygnalistów w sprawach Julius Bär i Danske Bank do złożenia zeznań podczas publicznych wysłuchań w Parlamencie ⁽⁴⁾; jest zaniepokojony, że ochrona sygnalistów w instytucjach finansowych nie jest w pełni zadowalająca oraz że obawa przed odwetem ze strony zarówno pracodawców, jak i władz mogą powstrzymać sygnalistów od przekazania informacji o naruszeniach prawa; głęboko ubolewa nad faktem, że sygnalista w sprawie Danske Bank nie mógł – ze względu na ograniczenia natury prawnej – w pełni i swobodnie podzielić się wiedzą na temat sprawy Danske Bank;

393. ubolewa, że duński urząd nadzoru finansowego nie nawiązał kontaktu z sygnalistą, który zgłosił pranie pieniędzy na ogromną skalę w Danske Bank; jest zdania, że takie zaniechanie stanowi rażące zaniedbanie przez duński urząd nadzoru finansowego obowiązku prowadzenia prawidłowych postępowań w razie poważnych zarzutów o pranie pieniędzy – na wielką skalę lub systematycznie – przez bank; apeluje do właściwych władz UE i państw członkowskich o pełne wykorzystanie informacji udzielanych przez sygnalistów oraz o podejmowanie szybkich i zdecydowanych działań w związku z informacjami uzyskanymi od sygnalistów;

⁽¹⁾ W szczególności odpowiednie przepisy USA.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 723/2004 z dnia 22 marca 2004 r. zmieniające Regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i Warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, Dz.U. L 124 z 27.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ Jak zaproponowała Rada Europy w zaleceniu CM/Rec(2014)7 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie ochrony sygnalistów, przyjętym 30 kwietnia 2014 r.

⁽⁴⁾ Rudolf Elmer, wysłuchanie 1 października 2018 r.; Howard Wilkinson, wysłuchanie 21 listopada 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

394. wzywa państwa członkowskie do ścisłej współpracy w ramach Rady Europy w celu promowania i wdrażania do prawa krajowego wszystkich państw należących do Rady Europy zalecenia w sprawie ochrony sygnalistów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do objęcia przywództwa na innych forach międzynarodowych w celu propagowania przyjęcia wiążących międzynarodowych norm ochrony sygnalistów;

395. zauważa, że oprócz zagwarantowania tajemnicy tożsamości sygnalistów jako zasadniczego środka ochrony osoby zgłaszającej należy dodatkowo chronić anonimowe zgłaszanie przed ogólnymi groźbami i atakami ze strony osób, które mogą czuć się urażone i dążyć do dyskredytacji osoby dokonującej zgłoszenia;

396. dostrzega trudności, na jakie napotykają dziennikarze, badając lub zgłaszając przypadki prania pieniędzy, oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; obawia się, że dziennikarze śledczy często padają ofiarą groźb i zastraszania, w tym prawnego zastraszania ze pomocą strategicznych powództw przeciwko udziałowi społeczeństwa (SLAPP); wzywa państwa członkowskie, aby wzmocniły ochronę dziennikarzy, zwłaszcza uczestniczących w dochodzeniach dotyczących przestępstw finansowych;

397. wzywa Komisję do jak najszybszego ustanowienia w nowych wieloletnich ramach finansowych systemu wsparcia finansowego dla dziennikarstwa śledczego, w miarę możliwości w formie stałej i specjalnej linii budżetowej przeznaczonej na wsparcie niezależnych i wysokiej jakości mediów oraz niezależnego i wysokiej jakości dziennikarstwa śledczego;

398. stanowczo potępia stosowanie przemocy wobec dziennikarzy; z niepokojem przypomina, że w ostatnich latach na Malcie oraz na Słowacji dokonano zabójstw dziennikarzy prowadzących śledztwa dotyczące podejranej działalności obejmującej pranie pieniędzy⁽¹⁾; podkreśla, że zdaniem Rady Europy nadużycia i przestępstwa popełniane wobec dziennikarzy mają poważny negatywny wpływ na wolność wypowiedzi i nasilają zjawisko autocenzury;

399. wzywa władze maltańskie, aby wykorzystały wszelkie dostępne środki w celu szybszego wykrycia osób podlegających do zabójstwa dziennikarki śledczej Daphne Caruany Galizii; przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę 26 międzynarodowych organizacji na rzecz wolności mediów i organizacji dziennikarzy mającą doprowadzić do wszczęcia niezależnego dochodzenia publicznego w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii i do dokonania oceny, czy można było zapobiec temu zabójstwu; wzywa rząd maltański do niezwłocznego wszczęcia tego niezależnego dochodzenia publicznego; zauważa, że rząd maltański nawiązał współpracę z instytucjami międzynarodowymi, takimi jak Europol, FBI, a także z niderlandzkim Instytutem Kryminalistyki, w celu poszerzenia swojej wiedzy specjalistycznej;

400. z zadowoleniem przyjmuje zarzuty wysunięte przez władze słowackie przeciwko domniemanemu podlegającemu do zamordowania Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej, a także przeciwko domniemanym sprawcom tej zbrodni; zachęca władze słowackie do kontynuacji dochodzenia w sprawie zabójstwa oraz do dopilnowania, by w pełni zbadano wszystkie aspekty sprawy, włącznie z możliwymi motywami politycznymi przestępstwa; wzywa władze słowackie do gruntownego zbadania przypadków uchylania się od opodatkowania na dużą skalę, oszustw związanych z VAT oraz prania pieniędzy ujawnionych w śledztwach Jána Kuciaka;

401. ubolewa, że dziennikarze śledczy, w tym Daphne Caruana Galizia, często są adresatami bezzasadnych pozwów mających ich ocenzurować, zastraszyć lub uciszyć, obciążając kosztami obrony prawnej, dopóki nie zostaną zmuszeni do rezygnacji z krytyki lub sprzeciwu; przypomina, że bezzasadne pozwy stanowią zagrożenie dla fundamentalnych praw demokratycznych takich jak wolność słowa, wolność prasy, wolność rozpowszechniania i otrzymywania informacji;

402. apeluje do państw członkowskich o wdrożenie mechanizmów zapobiegających wnoszeniu powództw typu SLAPP; uważa, że takie mechanizmy powinny należycie uwzględniać prawo do dobrego imienia i reputacji; apeluje do Komisji, aby oceniła możliwość i charakter konkretnych działań, jakie należy podjąć w tym zakresie;

⁽¹⁾ Daphne Caruana Galizia zamordowana na Malcie 16 października 2017 r.; Ján Kuciak zamordowany wraz ze swoją partnerką Martiną Kušnírovą na Słowacji 21 lutego 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

403. ubolewa, że szwajcarskie przepisy o zniesławieniu są wykorzystywane do uciszania krytyków w Szwajcarii i na całym świecie, ponieważ ciężar dowodu spoczywa na pozwanym, a nie na skarżącym; podkreśla, że dotyczy to nie tylko dziennikarzy i sygnalistów, ale również podmiotów zgłaszających w Unii Europejskiej i osób zobowiązanych na mocy rejestru właścicieli rzeczywistych, ponieważ w przypadku obowiązku zgłoszenia właściciela rzeczywistego, który jest obywatelem Szwajcarii, osoba zgłaszająca może zostać pozwana w Szwajcarii za zniesławienie i pomówienie, które są uznawane za przestępstwo⁽¹⁾;

9. Aspekty instytucjonalne

9.1. Przejrzystość

404. z zadowoleniem przyjmuje pracę wykonaną przez Platformę na rzecz dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych; zwraca uwagę, że mandat platformy wygasa 16 czerwca 2019 r.; apeluje o przedłużenie lub odnowienie jej mandatu w celu zapewnienia, by obawy i fachowe opinie społeczeństwa obywatelskiego zostały wysłuchane przez państwa członkowskie i Komisję; zachęca Komisję do rozszerzenia zakresu ekspertów zapraszanych do grupy ekspertów ds. prania pieniędzy i finansowania terroryzmu o ekspertów z sektora prywatnego (przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe);

405. podkreśla, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich posiada uprawnienia do badania stosowania przez instytucje przepisów UE dotyczących publicznego dostępu do dokumentów, w tym metod pracy Rady lub Grupy ds. Kodeksu Postępowania w dziedzinie opodatkowania;

406. przypomina wyniki przeprowadzonego przez Rzecznika z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie metod pracy Rady oraz jego zalecenie z 9 lutego 2018 r. stwierdzające, że stosowana przez Radę praktyka nieujawniania powszechnie dokumentów ustawodawczych, nieproporcjonalne stosowanie klauzuli „LIMITE” oraz systematyczne zaniechanie rejestrowania państw członkowskich zajmujących stanowisko w procedurze ustawodawczej stanowią przypadki niewłaściwego administrowania⁽²⁾;

407. przypomina, że opodatkowanie pozostaje w gestii państw członkowskich i że Parlament Europejski ma ograniczone uprawnienia w tych sprawach;

408. wskazuje jednak, że kwestie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego nie mogą być skutecznie rozwiązywane indywidualnie przez państwa członkowskie; wyraża w związku z tym ubolewanie, że pomimo wniosków kierowanych do Rady komisji TAX3 nie udostępniono żadnych odnośnych dokumentów; jest głęboko zaniepokojony brakiem woli politycznej ze strony państw członkowskich w Radzie do podjęcia istotnych kroków w walce z praniem pieniędzy, oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, a także woli przestrzegania TUE i zasady lojalnej współpracy⁽³⁾ przez zapewnienie wystarczającej przejrzystości i współpracy z pozostałymi instytucjami UE;

409. wyraża ubolewanie, że obowiązujące przepisy dotyczące dostępu do informacji niejawnych i innych informacji poufnych udostępnianych Parlamentowi przez Radę, Komisję lub państwa członkowskie nie zapewniają pełnej jasności prawa, ale są ogólnie interpretowane jako wykluczające akredytowanych asystentów parlamentarnych z możliwości przeglądania i analizowania w zabezpieczonej czytelni „innych informacji poufnych” nieoznaczonych klauzulą tajności; w związku z tym apeluje o wprowadzenie w renegocjowanym porozumieniu międzyinstytucjonalnym jasno sformułowanego przepisu gwarantującego akredytowanym asystentom parlamentarnym prawo dostępu do dokumentów na podstawie zasady wiedzy koniecznej w ramach wypełniania przez nich funkcji wspierania posłów;

410. wyraża ubolewanie, że pomimo wielokrotnych zaproszeń przedstawiciele prezydencji Rady odmówili stawienia się przed komisją TAX3 w celu złożenia sprawozdania z postępów we wdrażaniu zaleceń komisji TAXE, TAX2 i PANA; podkreśla, że kontakty robocze między prezydencją Rady a komisjami specjalnymi i śledczymi Parlamentu Europejskiego powinny stanowić standardową praktykę;

9.2. Grupa ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej)

411. odnotowuje ożywioną komunikację ze strony Grupy ds. Kodeksu Postępowania i z zadowoleniem przyjmuje w szczególności publikację (dwa razy w roku) jej sprawozdania dla Rady, a także pisma wysłane do różnych jurysdykcji oraz zobowiązania otrzymane w związku ze sporządzaniem unijnego wykazu;

⁽¹⁾ Wysłuchanie w komisji TA X 3 1 października 2018 r.

⁽²⁾ Zalecenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie OI/2/2017/TE dotyczącej przejrzystości procesu ustawodawczego w Radzie.

⁽³⁾ Art. 4 ust. 3 TUE.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

412. ubolewa jednak z powodu nieprzejrzystego charakteru negocjacji dotyczących procesu sporządzania unijnego wykazu oraz wzywa państwa członkowskie do zapewnienia przejrzystości podczas zbliżającej się aktualizacji wykazów;

413. wyraża zadowolenie, że przewodniczący Grupy ds. Kodeksu Postępowania pojawił się przed komisją TAX3, zmieniając poprzednie stanowisko Grupy; odnotowuje też, że od momentu rozpoczęcia prac komisji TAX3 udostępniano zestawienia prac Grupy ds. Kodeksu Postępowania⁽¹⁾; żałuje jednak, że dokumentów tych nie opublikowano wcześniej i że ich ważne fragmenty zostały utajnione;

414. podkreśla, że wyżej wspomniane zalecenia Rzecznika mają zastosowanie także do Grupy ds. Kodeksu Postępowania, która powinna przedkładać wymagane informacje dotyczące w szczególności szkodliwych praktyk podatkowych państw członkowskich oraz procesu sporządzania unijnego wykazu;

415. wzywa Grupę ds. Kodeksu Postępowania do podjęcia dalszych środków w celu zapewnienia przejrzystości posiedzeń, w szczególności poprzez podawanie do wiadomości publicznej stanowisk poszczególnych państw członkowskich w sprawie omawianych punktów porządku obrad nie później niż sześć miesięcy po posiedzeniu;

416. wzywa Komisję, aby złożyła sprawozdanie z wdrażania kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej oraz stosowania podatkowej pomocy państwa, zgodnie z motywem N kodeksu⁽²⁾;

417. uważa, że należy zaktualizować mandat Grupy ds. Kodeksu Postępowania, ponieważ podejmuje ona sprawy wykraczające poza ocenę szkodliwych praktyk podatkowych w UE i wnosi więcej niż tylko wkład techniczny w decyzje podejmowane przez Radę; apeluje, aby z uwagi na charakter (również polityczny) prac podejmowanych przez Grupę takie zadania z powrotem ująć w ramach umożliwiających kontrolę demokratyczną lub nadzór, począwszy od stosowania przejrzystości;

418. w związku z tym apeluje o publikację listy członków Grupy ds. Kodeksu Postępowania, co wyeliminuje brak przejrzystości jej składu;

9.3. Egzekwowanie prawa Unii

419. apeluje, aby nowo wybrany Parlament przystąpił do ogólnej oceny postępów pod względem dostępu do dokumentów żądanych przez komisje TAXE, TAX2, PANA i TAX3, z porównaniem liczby złożonych wniosków z liczbą wniosków rozpatrzonych pozytywnie przez Radę i inne instytucje UE, oraz aby w razie potrzeby podjął niezbędne środki proceduralne i prawne;

420. apeluje o utworzenie w strukturze Komisji nowego unijnego ośrodka ds. spójności i koordynacji polityki podatkowej, który powinien być w stanie oceniać i monitorować politykę podatkową państw członkowskich na szczeblu Unii oraz dopilnować, by państwa członkowskie nie wdrażały żadnych nowych szkodliwych instrumentów podatkowych;

9.4. Współpraca z uczestnikami nieinstytucjonalnymi

421. z zadowoleniem przyjmuje udział i wkład zainteresowanych stron w wysłuchania komisji TAX3, wymienionych w sekcji IV-3 przeglądu działalności komisji TAX3 w trakcie jej mandatu; ubolewa nad faktem, że inne zainteresowane strony odmówiły udziału w wysłuchaniach komisji TAX3, o czym mowa w sekcji IV-4 przeglądu działalności; zauważa, że nie znaleziono żadnych odstrasżających sankcji, które można by zastosować w przypadku nieuzasadnienia odmowy;

422. apeluje do Komisji oraz Rady, aby porozumiały się w sprawie utworzenia w międzyinstytucjonalnej umowie w sprawie obligatoryjnego rejestru przejrzystości dla lobbystów publicznie dostępnej i regularnie aktualizowanej listy podmiotów nieinstytucjonalnych niechętnych współpracy; uważa przy tym, że należy prowadzić rejestr specjalistów i organizacji, które bez uzasadnionej przyczyny odmówiły udziału w wysłuchaniach przed komisjami TAXE, TAX2, PANA i TAX3; zwraca się do instytucji UE o uwzględnianie tej postawy podczas wszelkich przyszłych kontaktów z zainteresowanymi stronami, o których mowa, oraz o pozbawienie ich przepustek do swoich pomieszczeń;

(¹) W szczególności, jak wspomniano w sprawozdaniu Grupy ds. Kodeksu Postępowania z czerwca 2018 r.: wytyczne proceduralne dotyczące procesu monitorowania zobowiązań w zakresie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych (dok. 6213/18); zestawienie wszystkich uzgodnionych wytycznych od czasu utworzenia Grupy w 1998 r. (dok. 5814/18 REV1); zestawienie wszystkich pism, w których wystąpiono o zobowiązania od jurysdykcji, podpisanych przez przewodniczącego Grupy ds. Kodeksu Postępowania (dok. 6671/18); zestawienie pism z zobowiązaniami otrzymanych w odpowiedzi, jeżeli dana jurysdykcja wyraziła zgodę (dok. 6972/18 i załączniki); oraz przegląd indywidualnych środków poddanych ocenie przez Grupę od 1998 r. (dok. 9 639/18).

(²) Kodeks ten jest określony w załączniku I do konkluzji z posiedzenia Rady Ecofin 1 grudnia 1997 r. w sprawie polityki podatkowej; jego motyw N odnosi się do monitorowania i przeglądu przepisów kodeksu, Dz.U. C 2 z 6.1.1998, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

9.5. *Uprawnienia śledcze/dochodzeniowe Parlamentu*

423. uważa, że dla sprawowania demokratycznej kontroli nad władzą wykonawczą niezbędne jest posiadanie przez Parlament uprawnień śledczych i dochodzeniowych odpowiadających tym, które posiadają parlamenty krajowe w UE; uważa, że w celu pełnienia tej funkcji Parlament musi być uprawniony do wzywania świadków i wymagania ich stawiennictwa oraz wymagania przedstawienia dokumentów;

424. uważa, że w celu wykonywania tych uprawnień państwa członkowskie muszą zgodzić się na wprowadzenie sankcji wobec osób, które nie stawily się lub nie przedstawiły dokumentów, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi krajowych śledztw i dochodzeń parlamentarnych;

425. apeluje do Rady oraz Komisji o zaangażowanie, aby terminowo zakończyć negocjacje w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego w sprawie szczegółowych przepisów regulujących wykonywanie uprawnień dochodzeniowych Parlamentu;

9.6. *Jednomyślność a większość kwalifikowana*

426. ponownie wzywa Komisję, by skorzystała, w stosownych przypadkach, z procedury określonej w art. 116 TFUE, która umożliwia zmianę wymogu jednomyślności w przypadkach, gdy Komisja stwierdzi, że różnice w przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w państwach członkowskich zakłócają warunki konkurencji na rynku wewnętrznym;

427. z zadowoleniem przyjmuje wkład Komisji w formie komunikatu pt. „W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE”, w którym zaproponowano plan działania prowadzący do głosowania większością kwalifikowaną nad konkretnymi i pilnymi sprawami z zakresu polityki podatkowej, jeśli kluczowe akty ustawodawcze i inicjatywy mające na celu zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego zostały zablokowane w Radzie ze szkodą dla zdecydowanej większości państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje poparcie wyrażone przez niektóre państwa członkowskie dla tego wniosku⁽¹⁾;

428. podkreśla, że należy przewidzieć każdy scenariusz, a nie tylko przejście z jednomyślności na większość kwalifikowaną w drodze zastosowania klauzuli pomostowej; wzywa Radę Europejską, aby dodała ten punkt do porządku obrad szczytu do końca 2019 r. w celu podjęcia owocnej debaty na temat sposobów ułatwienia podejmowania decyzji w kwestiach podatkowych w interesie funkcjonowania jednolitego rynku;

9.7. *Działania następcze*

429. wyraża pogląd, że prace komisji TAXE, TAX2, PANA i TAX3 należy kontynuować w nadchodzącej kadencji parlamentarnej, w ramach stałej struktury w Parlamencie, która przyjmie formę podkomisji Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON), co umożliwi horyzontalny udział komisji;

o

o o

430. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie do Spraw Gospodarczych i Finansowych, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, europejskim organom nadzoru, Prokuraturze Europejskiej, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, MONEYVAL, państwom członkowskim, parlamentom narodowym, ONZ, G20, Grupie Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i OECD.

⁽¹⁾ Wysłuchanie w komisji TAX3 z udziałem hiszpańskiego sekretarza stanu ds. finansów, 19 lutego 2019 r.